



ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΖΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τόμα
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 36000



Νεοταύρι

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 9 (60)
2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1939-Δ'



ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, Διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπρόσωπεῖ ταύτην, ἀνατληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 2. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωγάρους 19 (Β' δροφός)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωγάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 9 — 2 Δεκεμβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν & μαθητῶν	Μή μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσώτερικου)	Δρ. 160 — 200	
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	80 — 100	
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	40 — 50	
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ. Ἀγγλίας	1	
Ἀμερικῆς Δολ.	6	
Αἰγύπτου Λίρ.	1	

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοῦχος ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐνισχύσατε τὰ Μαθητικὰ Συσσίτια

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς ἀπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διο-
ικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων
καὶ τὰς Διοικήσεις Ἀνωτάτων
Σχολῶν.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ προστατευτικὰ
μέτρα, πού ὁ Ἀρχηγὸς ἔλαβε γιὰ τὴ
Νέα Γενεά, εἶναι καὶ ὁ θεσμός τῶν Μα-
θητικῶν Συσσιτίων. Τὰ Μαθητικὰ
Συσσίτια λειτουργοῦσαν βέβαια, χά-
ρις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλία, καὶ
πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ὁ Ἀρχηγὸς
ὅμως τὸν θεσμό αὐτὸ ἐπισημοποίησε
μὲ Νόμο καὶ γιὰ νὰ ἀνταποκρίνεται ἀ-
πολύτως εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ καὶ νὰ μὴ
λειτουργῇ πλημμελέστατα, ὅπως ἄλ-
λοτε, τὸν ὀργάνωσε καὶ τὸν ἐξήρμα-
τοδότησε τόσο ἐκ τοῦ Δημοσίου ὅσον
καὶ ἐκ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Ἡ σημασία τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ τόσο
ἀπὸ Ἑθνικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ Κοινωνι-
κῆς ἀπόψεως εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν
διαφεύγει τῆς προσοχῆς οὐδενὸς Ἑλ-
ληνος, πολὺ δὲ περισσότερο τῆς προ-
σοχῆς οὐδενὸς μέλους τῆς Ὀργανώ-
σεώς μας.

Καὶ τοῦτο, διότι ὁ θεσμός αὐτός
προστατεῖ καὶ ἐνισχύει νέους καὶ
νέες, πού εἶναι καὶ μέλη τῆς Ἑθνικῆς
Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, προστα-
τεῖ δηλαδὴ καὶ ἀσφαλίζει αὐτὸ τοῦ-
το τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Γι' αὐτὸ
μάλιστα ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὸ σχετικὸ
Νόμο ὥρισε, ὅπως εἰς τὰς κατὰ τό-
πους Ἐπιτροπὰς μετέχουν καὶ ἀντι-
πρόσωποι τῆς Ὀργανώσεώς μας. Τοῦ-
του ἕνεκα εἰς ὅλους μας γεννᾶται βα-
ρυτάτη ἠθικὴ ὑποχρέωσις, ὅπως ἐνι-
σχύσουμε τὸν θεσμό αὐτὸν καὶ ἐπιτύχῃ
ἀπολύτως. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβάλω-
με καθεστὸς προσπάθεια, ὅπως ὁ κίνδυ-
νος τοῦ ἐκφυλισμοῦ, πού ἀπειλεῖ τὴ
φυλὴν μας ἐκ τοῦ ὑποσιτισμοῦ πολλῶν
Ἑλληνοπαίδων, ἐξουδετερωθῇ ἐξ ὁλο-
κλήρου. Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένο νὰ

ὑπάρχῃ εἰς τὸ Ἔθνος μας ἡ τραγικὴ
εἰκόνα τῆς πείνης ἢ τοῦ ὑποσιτισμοῦ
παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος. Τοῦτο ἀποτελεῖ
ὄχι μόνον στοιχειώδη Ἑθνικὴ ὑποχρέ-
ωσις, ἀλλὰ καὶ μέτρο κοινωνικῆς δι-
καιοσύνης καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.
Ἐντελλόμεθα λοιπὸν ὅπως οἱ ἀντι-
πρόσωποι, οἱ ὁποῖοι ὥρισθησαν ἀπὸ
τὴν Ὀργάνωσιν ὡς μέλη τῶν κατὰ τό-
πους Ἐπιτροπῶν, καταβάλουν καθε
προσπάθειαν καὶ φέρουν εἰς πέρας τὸ
ἔργον, πού τιμητικῶς τοὺς ἀνέτεθη,
ἐπιδεικνύοντες πρὸς τοῦτο ζῆλον, ἐρ-
γατικότητα καὶ αὐταπάρνησι, ὥστε νὰ
φανοῦν ἀντάξια μέλη τῆς Ὀργανώσε-
ως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς.

Ἐκτὸς τούτου καὶ ἅπαντα τὰ μέλη
τῆς Ὀργανώσεως, ἰδίως δὲ Φαλαγγί-
τισται καὶ Σακάνιστοι, νὰ ἐνισχύ-
σουν διὰ παντὸς μέσου καὶ κυρίως διὰ
τῆς προσωπικῆς τῶν ἐργασίας τὸν θε-
σμὸν τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων.

Πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν ἐν γένει Σχη-
ματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. δέον νὰ τεθοῦν
εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τοπικῶν Ἐπιτρο-
πῶν μέλη τῆς Ὀργανώσεως, τὰ ὁποῖα
θὰ παρέχουν τὴν προσωπικὴν τὴν ἐρ-
γασίαν σύμφωναν μὲ τὰς ὁδηγίας τῶν
Ἐπιτροπῶν. Ἡ παροχὴ τοιαύτης ἐρ-
γασίας ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς δι' ἑκά-
στον μέλος τῆς Ὀργανώσεως καὶ θέ-
λομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ προσφορὰ
ἐργασίας θὰ ὑπερβῇ τὴν πράγματι
ἀναγκαίαν. Θὰ ἀποτελέσῃ στοιχεῖον
ἄξιον μομφῆς διὰ τὸν κατὰ τόπους
Σχηματισμὸν τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ περίπτω-
σις, κατὰ τὴν ὁποῖαν τυχὸν Ἐπιτροπὴ
Μαθητικοῦ Συσσιτίου ἀναγκασθῇ νὰ
προσλάβῃ ἐμμέσῃ πρόσωπα διὰ τὴν
ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν πρὸς ὀργάνωσιν,
παρασκευὴν καὶ διάθεσιν τῶν Μαθη-
τικῶν Συσσιτίων.

Τὸ μαγεῖρεμα, τὸ σερβίρισμα, τὸ
πλύσιμο τῶν πιάτων καὶ σκευῶν, ἡ
λοιπὴ καθαριότης τοῦ ἐστιατορίου, κα-
θὼς καὶ πᾶσα ἄλλη προπαρασκευαστι-
κὴ ἐργασία τοῦ Μαθητικοῦ Συσσιτίου

πρέπει νὰ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς Ὀργανώσεως.

Ἐκτὸς τούτου, ὅλαι αἱ μονάδες καὶ
κάθε μέλος τῆς Ὀργανώσεως ὀφεί-
λουν νὰ προπαγανδίζουν παντοῦ καὶ
πάντοτε τὴν σημασίαν καὶ τὴν σκοπιμώ-
τητα τοῦ Ἑθνικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ καὶ
τὴν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποῖαν ἔχει κάθε
δυνάμενον μέλος τῆς Κοινωνίας, ὅπως
ἐνισχύσῃ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ἄλλως τε ἡ ὀργάνωσις τῶν Μαθη-
τικῶν Συσσιτίων μᾶς παρέχει τὴν εὐ-
καιρίαν νὰ ἐπιδείξωμεν τὰ αἰσθηματὰ
κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς ἔ-
χοντας ἀνάγκην Συναγωνιστὰς καὶ νὰ
συμβάλωμεν ἔτσι καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν
προσπάθειαν καταλύσεως τῆς κοινωνι-
κῆς ἀδικίας, πού ἐδημιούργησε τὴν νε-
ωκοπήσαν παλὴν κοινωνικὴν καὶ πολι-
τικὴν καθεστῶς.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ σεβαστὴ κυρία
Λέλα Μεταξά, πού εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς
ὅλης προσπάθειας καὶ ἀντιπροδεδρος
τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνέλαβον
πρῶτοι νὰ σιτήσουν καθ' ὅλον τὸ ἔτος
τέσσαρας Συναγωνιστὰς.

Τὸ παράδειγμά τους δέον ὅπως κα-
ταβάλωμε προσπάθειαν καὶ τὸ μιμη-
θοῦν ὅλοι οἱ πρὸς τοῦτο δυνάμενοι.

Εἶναι ζήτημα τιμῆς διὰ τὴν 4ην Αὐ-
γούστου, ζήτημα τιμῆς πολὺ περισσό-
τερο γιὰ τὴν Ὀργάνωσίν μας νὰ μὴ πει-
νάσῃ κανένα παιδί.

Ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη ἀποτελεῖ
πρωταρχικὴν ἀρχὴν τῆς Ὀργανώσεώς
μας καὶ ἐπομένως ἡ συμβολὴ μας διὰ
τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Μαθητικῶν Συσι-
τίων ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα
καθήκοντά μας.

Τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐνεργείας σας παρα-
καλοῦμεν ὅπως μᾶς ἀναφέρετε.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
καὶ Μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς
Μαθητικῶν Συσσιτίων
Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος

Ε.Ο.Ν. ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΟΝ

Αὔριον Κυριακὴν ἀρχίζει εἰς τὴν περιφέρειαν Διοική-
σεως Πρωτευούσης ἡ χειμερινὴ περίοδος τῶν δενδροφυ-
τεύσεων. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν πανελλαδικὴν ἐξόρμησιν ὑπὲρ
τοῦ δένδρου τοῦ περασμένου Φεβρουαρίου, ἡ περίοδος
πού ἐγκαινιάζεται αὔριον δὲν πρόκειται, οὔτε χρειάζεται
ἄλλως τε, νὰ πάρῃ τὸν πομπικὸν χαρακτήρα πού τότε
ἐκρίθη, ὀρθότατα βέβαια, ἀναγκαῖος καὶ σκόπιμος. Ἡ
ἐξόρμησις τοῦ Φεβρουαρίου, τὸ εἶπαμε καὶ τότε, δὲν ἦτο
παρὰ μόνον ἀπαρχή. Δύο φορὲς κάθε χρόνο, τὴν ἀνοιξιν
καὶ τὸ φθινόπωρον, θὰ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν προσπάθειαν
ἐκείνην. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐπάνοδος θὰ χρειασθῇ νὰ συνεχίζεται
ἐπὶ χρόνια, ἐπὶ δεκαετηρίδας. Ὅχι δὲ μόνον ὑπὸ τὴν μορ-
φὴν ἑνὸς ἐρασιτεχνικοῦ ἡμερησίου ἢ ἐβδομαδιαίου λαϊ-
κοῦ συναγερμού, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς ὑπευ-
θύνου προγράμματος ἀναδασώσεως μακρᾶς πνοῆς καὶ
διαρκείας, πού ἡ ἐκπλήρωσις του εἶναι ἔργον τῶν ἀρμο-
δίων ὀργάνων τοῦ Κράτους.

Ὅπως ἐγράψαμε μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐξορμήσεως
τοῦ Φεβρουαρίου, ἡ Ἑλλάς ἔχει ἀνάγκην νὰ διπλασιάσῃ
τὴν δασικὴν τῆς ἔκτασιν. Τοῦτο δὲ ὄχι μόνον διὰ ν' ἀποκτή-
σῃ αὐτάρκειαν εἰς δασικὰ προϊόντα, ἀλλὰ καὶ διὰ ν' ἀσφα-
λίσῃ τὸ μέγα κεφάλαιον τοῦ καλλιεργουμένου καὶ καλλι-
εργησίου ἐθνικοῦ ἐδάφους ἐναντίον τῆς φοβερᾶς ἀπει-
λῆς τῆς διαβρώσεως. Μὲ ἄλλα λόγια διὰ ν' ἀσφαλίσῃ καὶ
κατοχυρώσῃ τὴν γεωργίαν τῆς. Παραλλήλως ἡ Ἑλλάς,
διὰ λόγους ἐντάσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐθνικοῦ
κεφαλαίου τῆς γῆς, ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν καρ-
ποφόρον δενδροκαλλιέργειαν εἰς ὅλας τὰς περιφέρειας
τῆς καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὰ ὄρεα. Ἡ Ἑλλάς εἶναι δεν-
δροκομικῶς προνομιοῦχος τόπος. Ἡμπορεῖ νὰ καλλιερ-
γήσῃ ὅλα τὰ εἶδη τῶν δένδρων, ἀπὸ ἐκεῖνα πού εὐδοκι-
μοῦν εἰς τὰ τροπικὰ κλίματα, ὡς ἐκεῖνα πού θεωροῦνται
ὅτι ἀνήκουν εἰς τὰς βορείους ζώνας. Ὅλα τὰ πρᾶνῃ, αἱ
κολπώσεις καὶ αἱ χαραδρώσεις τῶν ἐλληνικῶν βουνῶν,
πού οἱ παλαιότεροι τὰ κατεδίκαζαν ὡς ἄγονα καὶ ὡς ἀνε-
πίδεκτα γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, θαυμάσια προσφέ-
ρονται εἰς τὴν δενδροκαλλιέργειαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ καθέ-
νας γνωρίζει ὅτι ἡ δενδροκαλλιέργεια εἶναι ὄχι μόνον ἡ
ἀνωτέρα μορφή γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ
πολυτιμότερα, εἶναι φανερόν ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς πυκνῆς,
ρωμαλέας, τεχνικῶς προηγμένης καὶ οἰκονομικῶς εὐε-
κτούσης γεωργίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὲ τὴν ὁποῖαν εἶναι
συνδεδεμένη ἡ προσδοκία τῆς νέας ἐλληνικῆς ἀκμῆς, εἶ-
ναι ἀπολυτῶτατα συνδεδεμένη μὲ τὴν δενδροκαλλιέργειαν.
Ἡ πύκνωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν δασῶν εἰς τὰς κορυφὰς
καὶ εἰς τὰ μεγάλα ὕψη καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν καρποφό-
ρων εἰς τὰς μέσας καὶ εἰς τὰς χαμηλὰς ζώνας τῶν βου-

νῶν μας εἶναι ὁ δρόμος πού θὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν τελείαν
ἀξιοποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους, μὲ τὴν ὁποῖαν πάλιν
συνδέεται ἡ προοδευτικὴ ἐξέλιξις τῆς γεωργικῆς καὶ τῆς
ἄλλης οἰκονομίας μας καὶ ἡ συντήρησις τῶν αὐξανόμενων
γενεῶν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς πόρους τῆς γῆς τῶν. Αἱ
ἄλλαι ἀπόψεις, τῆς υἱείας καὶ τῆς αἰσθητικῆς, τὰς ὁποίας
θεραπεύει ἡ δενδροφύτευσις, ἔρχονται εἰς δευτέραν γραμ-
μὴν, ἔπειτα ἀπὸ τὴν πλουτολογικὴν, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ
παύουν νὰ εἶναι σπουδαῖα.

Οἱ νέοι καὶ τὰ κορίτσια, πού θὰ κινητοποιηθοῦν αὔ-
ριον εἰς τὰς Διοικήσεις καὶ τοὺς Σχηματισμοὺς διὰ τὴν
ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῶν δενδροφυτεύσεων, πρέ-
πει νὰ ξέρουν ὅλα αὐτὰ. Πρέπει νὰ ξέρουν ὅτι πέρα ἀπὸ
τὸν στενὸν ἐξωραϊστικὸν σκοπὸν, πού ἔχει ἡ κάλυψις τοῦ
γυμνοῦ λόφου, τὰ δένδρα πού φυτεύουν αὐτοὶ καὶ οἱ ἄλ-
λοι νέοι τῆς Ὀργανώσεως εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς Χώ-
ρας καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ὅμιλοι καὶ σύλλογοι καὶ αἱ δασικαὶ
ὕπηρεσις καὶ οἱ ἐπιδιδόμενοι εἰς τὴν δενδροκαλλιέργειαν
γεωργοί, πρόκειται νὰ ἐκπληρώσουν σκοποὺς πολὺ - πολὺ
σημαντικότερους. Σκοποὺς πού μ' αὐτοὺς συνδέονται ἡ
ζωή, ἡ εὐτυχία καὶ τὸ μέλλον αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ τῆς
Ἑλλάδος. Πρέπει νὰ μάθουν ὅτι τὸ δένδρον εἶναι καὶ
ὁμορφία καὶ χαρὰ τοῦ ματιοῦ καὶ πηγὴ δροσιάς τὸ κα-
λοκαίρι, ἀλλὰ καὶ πλοῦτος, εἴτε εἶναι καρποφόρον εἴτε
ὄχι. Πρέπει νὰ μάθουν ὅτι ἡ παρακμὴ τοῦ ἀρχαίου Ἑλλη-
νισμοῦ ἔχει ἀμεσον σχέσιν μὲ τὴν καταστροφὴν τῶν δα-
σῶν, ἡ ὁποία ἐμείωσε κατ' ἔκτασιν καὶ ἀπόδοσιν τὰς καλ-
λιεργουμένας γαίας, ἐδημιούργησε μὲ τὴν κακὴν κατανο-
μὴν τῶν βροχῶν καὶ μὲ τοὺς χειμάρρους ἐστίας ἐλono-
σίας καὶ ὑπενόμευσε μᾶζι μὲ τὴν οἰκονομικὴν ὑπόστασιν
καὶ τὴν υἱείαν τῆς φυλῆς. Πρέπει νὰ ξέρουν ἀκόμη ὅτι τὸ
δένδρον εἶναι καταβολὴ διὰ τὴν αὔριον, διὰ τὸ μέλλον.
Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ φύτευσις του, ἡ καλλιέργεια καὶ
ἡ φύλαξις του εἶναι ἰδικὴ τῶν ὑπόθεσις. Αὐτοὶ θὰ χαροῦν
τὴν λυγερὴν του ὠραιότητα, θὰ ἐκκουρασθοῦν κάτω ἀπὸ τὸν
ἴσκιον του καὶ θὰ κόψουν τὸν καρπὸν του. Πρέπει νὰ ξέρουν
τέλος ὅτι τὸ δένδρον εἶναι ζωντανὴ ὑπαρξίς, γεμᾶτη ἀνοχὴ
καὶ καρτερία καὶ καλῶσύνῃ. Τόση καρτερία καὶ καλω-
σύνη, ὅση δὲν εἶχε ποτὲ ὁ ἐναρετώτερος τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ
γῆς. Φυλλώνει κι' ἀνθίζει καὶ καρποφορεῖ κάθε φορὰ, καὶ
δὲν ἐρωτᾷ ποτὲ ἂν ἦτο ἄγιος ἢ κακοῦργος αὐτὸς πού
ἐκοιμήθηκε εἰς τὸν ἴσκιον του καὶ ἐτρύγησε τὸν καρπὸν του.
Ἡ φυλὴ μὲ τὸ δένδρον, ἡ ἐξοικειωσις μὲ τὴν ζωὴν του καὶ
ἡ προσπάθεια ἀπομυμνήσεώς του — ὅς τὸ ξέρουν αὐτὸ καλὰ
οἱ νέοι — ἡμπορεῖ νὰ τοὺς ἀναδείξῃ ἀνθρώπινα ὑποδει-
γματα καὶ δημιουργοὺς ἀνωτέρας ζωῆς.

Κδς.

Ἀπὸ τὴν Β' συγκέντρωσιν τοῦ «Συλλόγου Γονέων»

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ

» Τώρα, ἡ Νεολαία ἡ δική μας, ἡ Ἑλληνική, δὲν εἶναι ἀντίγραφον ΟΥΔΕΜΙΑΣ ΞΕΝΗΣ Νεολαίας. Ἐδῶνκε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα μας, ἀναποκρίνεται εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν ἀνάγκας. Διὰ τοῦτο καὶ ὅσοι ἀπὸ σὰς εἴτε καὶ ἴδετε εἰς ἄλλα Κράτη σχηματισμοὺς αὐτοῦ τοῦ εἴδους, διότι ὑπάρχουν σχηματισμοὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ὅχι μόνον εἰς τὰ λεγόμενα ὁλοκληρωτικά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δημοκρατικά, καὶ ἠθελησατε νὰ τοὺς σπουδάσετε ἐκ τοῦ πλησίον, θὰ ἴδατε μεταξύ τῶν σχηματισμῶν τῶν Νεολαϊκῶν τῶν Κρατῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἰδικῆς μας οὐσιωδεστάτας διαφοράς. Διότι οἱ ἰδιοὶ μας εἶναι Ἑλληνικοὶ καὶ εἶναι καμωμένοι δι' ἡμᾶς καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ὁμοίωμα, οὔτε ἀντίγραφον καμμιάς ἄλλης.

» Ἐν τοσοῦτοι, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὴν κάμω εὐρέθην πρὸ ρευμάτων ἀντιζῶν, οὕτως ὥστε ἡγαγκάσθην νὰ τὴν ἀφῶς νὰ δημιουργηθῇ—διὰ νὰ σὰς εἰπω τὴν λέξει καὶ ἄς μὴ σὰς τρομάξῃ—ὥς μία ἐπανάστασις. Δηλαδή ἀντὶ νὰ τὴν ἐπιβάλω ἐκ τῶν ἄνω ἠθέλησα νὰ ἀνακύψῃ ἐκ τῶν κάτω μόνη της, δηλαδή ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὰ ἴδια. Καὶ ἔτσι ἤρχισαν ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὰ ἴδια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη ὁ ὠθησις, ὀλίγον τι ἄτακτα, ὀλίγον τι ἀσυστηματοποιήτα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὁ συνολικὸς ὀργανισμὸς, ἀλλὰ μὲ μεγάλῃν ζωηρότητι καὶ μὲ μεγάλῃν ὁρμὴν, τόσῃ πολλήν, ὥστε παρέσυρε κάθε ἐμπόδιον.

» Ἐννοεῖται, ὅταν εἶδομεν ὅτι ἡ κίνησις αὐτὴ ἐξημιορρηγθῇ, τὴν παρέλαβε τὸ Κράτος. Πληαδὴ τὸ Κράτος τὴν ἀφῆκε καὶ δημοιυρηθῇ ἔτσι, ἀκριβῶς διὰ τὰ ἔχη ὅλην τὴν ζωὴν, ἡ ὁποία τῆς χρειάζεται, διότι ἔτσι αἱ κινήσεις αἱ μεγάλας αἱ κοινακινῶν ἔχουν μεγάλην δύναμιν, ὅταν προέρχονται ἀπὸ τὰς μάζας τὰς ἰδίας. Ἔτσι ἔγινε καὶ ἡ Νεολαία. Ἐπειτα τὴν ἐπῆρε τὸ Κράτος εἰς τὸ χεῖρι του, τὴν ὠράγανωσε καὶ τὴν διηύθυνε καὶ τὴν ἔκαμε κρατικὸν θεσμόν.

» Οφείλω πῶρω νὰ σὰς πῶ ἓνα περίεργον πρᾶγμα, ποὺ παρατηρήθη ἐπάνω εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Νεολαίας. Ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς τάξεις ἐκέλευν πού ἔδωκαν εὐθὺς ἀμέσως ὅλην τὴν βοήθειαν, ὄχι μονάχα τὰ παιδιά τῶν, ἀλλὰ ὅλην τὴν βοήθειαν, καὶ οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν ἀκόμῃ, ἦσαν οἱ ἀγροτικὸς καὶ οἱ ἐργαστικὸς κόσμος, ὅπως καὶ αἱ πτωχότερα ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς τάξεις τῶν πόλεων. Ἡμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν ὅτι τὰ παιδιά τῶν εἰσώρμησαν εἰς τὴν Νεολαίαν ἀκράτητα, ἀγρόρια καὶ κορίτσια. Λέγω καὶ τὰ κορίτσια τῶν ἀκόμα διότι ἡμποροῦσε διὰ τὸν Ἕλληνα ἀγρότην νὰ ὑπάρῃ δυσκολία νὰ βλέπῃ τὰ κορίτσια του, ποὺ ἄλλοιῶς ἦτο συνηθισμένον, καὶ γνωρίζομεν πῶς, νὰ βλέπῃ τὸ κορίτσι του νὰ παρελαύνῃ μὲ τὴν στολὴν τῆς Νεολαίας. Καὶ μολταῦτα τὰ παιδιά καὶ τὰ κορίτσια τῶν ἀγροτῶν, καὶ τῶν ἐργαστῶν, ἀγρόται καὶ ἐργάται, καὶ αἱ πτωχότερα τάξεις τῶν πόλεων εἰσώρμησαν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας. Διατί; Δὲν γνωρίζω! Ἀς ἔλθῃ οἱ μέλλον ἱστορικὸς νὰ μᾶς τοῦ ἐξηγήσῃ. Ἐγὼ τὸ παίρνω ὡς δεδομένον, διότι τοῦ εἶδα.

» Αί άσκητικά τάξεις έφάνησαν έπιφυλακτικώτερα. Διά ποίους λόγους; Θά σάς τό ξεηγήσω, έπειδή εύρίσκoμαι πρό γονένov, οί όποίοι ανήκουν εις την άσκητική τάξιν. Θά πρέπει να σάς τό ξεηγήσω. Καί θά σάς ξεηγήσω τώρα πού ζειμεν η έπιφυλακτικότητα αυτή διά νά πάρωμεν μερικά μαθήματα διά τό μέλλον.

» Ἡ πρώτη ἀντίρρηση τῶν ἀσθῶν γονέων ἦτο ὅτι τοὺς παίρνομε τὰ παιδιά των ἀπὸ τὸ σπίτι των. Ἰδίως τὸ ἔλεγαν διὰ τὰ κορίτσια των. Τὰ παίρνει ἡ Ὁργανώσις τῆς Νεολαίας ἀπὸ τὸ σπίτι των καὶ τὰ χάνουν. Διατί; ἐπειδὴ παίρνουν τὰ παιδιά νὰ εὗρουν τὰ ἄλλα ὁμιλικά των παιδιά; Ἀλλὰ δὲν τὰ χάνουν τὰ παιδιά των δι' αὐτὸν λόγον. Δὲν τὰ βλέπουν οἱ γονεῖς των τὰς ὥρας πού συνα-

τῶνται αὐτὰ μείαζυ των εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας, ἀλλὰ τὰ παιδιὰ δὲν γίνονται, ἀκριβῶς τότε δὲν γίνονται. Καὶ ἐξηγουμίαι ἀμέσως: Συλλογισθῆτε πῶς οἱ ἄστοι γονεῖς ὅταν γυρίσῃ τὸ παιδί ἀπὸ τοῦ σχολείου ἢ ὅταν εἶναι Κυριακὴ ἢ ἑορτή, ὅταν τέλος πάντων τὸ παιδί εἶναι ἐλεύθερον, εἶναι δυνατόν νὰ τὸ πάρτετε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τὸ πᾶτε εἰσεῖς περίπατο, ἢ νὰ τὸ διασκεδάσετε, πρὸ παντὸς αὐτοῦ, ὅπως θέλει τὸ παιδί καὶ ὅπως πρέπει καὶ εἶναι φυσικόν νὰ διασκεδάξῃ τὸ παιδί; ὄχι βέβαιαι! Ἐχετε καὶ σεῖς τὰς ἀσχολίας σας, τὰς ἐργασίας καὶ καὶ τίποτα αὐτὸ δὲν κάνετε, ἔχετε τὰς ἀσχολίας τῆς ζωῆς σας, τὼν συνηθειῶν σας καὶ τὼν κοσμικῶν σας ἀκόμη υποχρεώσεων. Τὸ παιδί θὰ εὕρῃ τότε τὸν τρόπον νὰ διασκεδάσῃ μόνον του, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιθλήτῃ κανεὶς, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιτήρησιν. Ἐννοεῖτε τῶρα ὅλοι, ποῦ θὰ πάῃ καὶ ποῦ θὰ διασκεδάσῃ τὸ παιδί. Ἄν τὸ ἐρωτήσετε κατόπιν θὰ σὰς εἴπῃ ψέματα. Δὲν πιστεύετε νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς ὁ ὁποῖος νὰ ἀμφιβάλλῃ.

Με την Ύπαρξιν της Νεολαίας, το παιδί σας πηγαίνει μαζί με τα άλλα παιδιά, με τους βαθμοφόρους, πηγαίνει εκδρομές, κάμνει διαφόρους ασκήσεις, διάφορα παιχνίδια, διδασκαλίας και αν θέλετε να μάθετε τί κάμνει το παιδί σας, δέν έχετε ανάγκη να το έρωτήσετε, διότι μόνον του θά σάς ειπή πού ήτο και τί έκανε.

“Ὁ, ἂν θέλετε νὰ ἐρωτήσετε, δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσετε τὸ ἴδιον· θὰ ἐρωτήσετε τὸν βαθμοφόρο του, θὰ ἐρωτήσετε τὸν Ὑποτομεάρχην του, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς τὴν ἰδίαν συνοικίαν μὲ σὰς. Δὲν τὰ χάνετε λοιπὸν τὰ παιδιά σας. Κάθε ἄλλο μάλιστα.

» Ἡ δευτέρα ἀντίρρησης εἶναι ὅτι τὰ παιδιά μέσα εἰς τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας μετὰ τὰς μεθόδους τῆς, μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς, μετὰ τὰ τραγούδια τῆς, μετὰ τὰ συνήματα τῆς, ἀποκτοῦν ἄλλην νοοτροπίαν, ἀπὸ ἐκείνην ποὺ εἶχον ἔως τώρα, ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἔχουν οἱ γονεῖς των. Αἱ! τί τὰ σὰς κῶμα; Ὅτι εἶναι. Κάθε γενεὰ ἔχει τὴν νοοτροπίαν τῆς! Ἐγὼ γνωρίζω καὶ ἐκ πείρας καὶ ἐκ μελετῶν βεβαίως, τὰς ὁποίας ἔχω κῶμαι, ὅτι κάθε γενεὰ λέγει διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ καλύτερὰ ὅτι ἡ ἄλλη ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ εἶναι διεφθαρμένη! Πῶς ἔγινεν ὁ κόσμος σήμερα; ἀκοῦμε νὰ λέγουν ὅλοι. Ἄν ἦτο αὐτὸ ἀλήθεια, χιλιάδες τώρα χρόνια, ποὺ γίνεται αὐτὴ ἡ κουθέντα, θὰ εἴμεθα εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπώλειας! Δὲν τὰ βλέπω, ὅμως, αὐτὸ τὸ πρῶγμα. Κάθε γενεὰ λοιπὸν ἔχει τὴν νοοτροπίαν τὴν ἰδικιὴν τῆς ἡ ὅποια πολλὰκις εἶναι πολὺ διάφορος καὶ καμμιά φορὰ εἶναι καὶ ἀντίθετος πρὸς τὴν νοοτροπίαν τῆς ἄλλης γενεᾶς, ποὺ παρέρχεται. Αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα τοῦ κόσμου. Ἄν λοιπὸν τὰ παιδιά σὰς διὰ τῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς νοοτροπίας των, χωρὶς νὰ κούβουν ἀπότομα κάθε δεξιὸν μετὰ τὴν προτέραν νοοτροπίαν, αὐτὸ πρέπει νὰ σὰς ἐνθουσιάζῃ.

Μία άλλη αντίρρησης ὀφείλεται εἰς λόγους πολιτικῆς.
Εἶναι γονεῖς πού σᾶς λέγουν:

Ὁ Μεταξᾶς ἔκαμε αὐτὸν τὸν θεσμόν· Ἡμεῖς εἴμεθα ἐναντίον. Τί νὰ τοῦ πῶ; Ἄν ἐπρόκειτο διὰ τοὺς ἑαυτοῦ τῶν, δὲν θὰ νὲ ἐνοιαξ καθόλου. Ἀλλὰ προκειμένου διὰ τὰ παῖδιά τῶν, δὲν εἶναι κρίμα; Θὰ σὰς πῶ ἔνα ἑπαισιόδιον, ποὺ ἔμαθα, χωρὶς δόνοματα, καὶ μετὰ τὴν διαθεβαλῶσιν μου, δὲν εἶναι ἀληθές. Εἶναι πρόσωπον γνωστὸν μου, τὸ ὁποῖον ὅτι με ἔχωνε. Τώρα με χανεῖ. Οὐτε τὴν «4ην Αὐγούστου» δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ. Ὅταν ἄκουε «4ην Αὐγούστου» ἔφευγε. Λοιπὸν ἕνας φίλος μου μοῦ διηγῆται τὸ ἐξῆς δι' αὐτόν:

Τὸν συνάντησε μίαν ἡμέραν νὰ βγαίνει ἀπὸ ἕνα βιβλιοπώλειον καὶ ἐκρατοῦσε ἕνα κύλινδρον τραγουδιῶν. Τὸν ἤρωτες τί εἶναι αὐτὰ; μὲ τραγουδῶνα ἀσχολεῖσαι; Δὲν ἦθελε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐτράβηξε τὸν κύλινδρον καὶ εἶδε ὅτι ἦσαν ὁ Ὑμνος τῆς Νεολαίας καὶ ὁ Ὑμνος τῆς 4ης Αἰῶνος.

(Ἡ συνέχεια τοῦ λόγου τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὸ προσεχές)

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργίου Δ. Μυλωνᾶ

Χωρίς νὰ εἰσέλθουμε εἰς τὴν ἀνάλυσι τῶν θεωριῶν περὶ γενέσεως τοῦ Κράτους καὶ νὰ λάβωμε θέσι εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, παρατηροῦμε ὅτι σήμε-
 ρα εἴμεθα μέλη ἑνὸς Κράτους, ἀπο-
 τελοῦμε ὅμως ἓνα Ἕθνος, τὸ ὁποῖον

κατά κοινή συνείδησις ἔχει ὀρισμένους σκοπούς, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴν ἔκφρασι καὶ τῶν ἀτομικῶν μας σκοπῶν. Κι' ὅταν λέγωμεν ἀτομικοὺς σκοπούς, ἐννοοῦμε τοὺς σκοπούς, τοὺς οἰοῦντας κάθε ἄνθρωπος, ἀνώτερος εἰς τὴν ψυχὴ καὶ εἰς τὸ πνεῦμα, χωρὶς ὑπολογισμὸ καὶ κατωτέροτητα, μὲ πραγματικὰ ἐξευγενισμένον πολιτικὸν ἔνδιαφέρον, ἔχει σχετικὰ μὲ τὴν ὕλικὴ καὶ πνευματικὴ ἄνοδο ὅχι μόνον ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Κράτους ἀτομικά, ἀλλὰ καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἑθνους καὶ εἰς τὴν συνάρτησιν αὐτῶν γιὰ τὸ ἔθνος.

Δηλαδή ἡμεῖς δεχόμεθα, κ' αὐτὸ εἶ-
ναι ἀλήθεια Ἑλληνική πανάρχαιη, ὅτι
τὸ "Ἔθνος ἔχει ὀρισμένους κατὰ
τὴν συνειδησίην σκοποὺς πρὸς ἐκπλήρω-
σιν, οἱ ὅποιοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοὺς
ἀνεβαλόντων πνευματικὰ καὶ ὕλικα τὰ
ἀποτελοῦντα τὸ "Ἔθνος μέλη καὶ εἰς
τὴν συνάρτησιν αὐτῶν τὸ "Ἔθνος, πρᾶ-
γμα πού εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς κάθε ἀ-
τόμου.

Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν τῶν σκοπῶν τοῦ "Εθνους, πού εἶναι καὶ ἀτομικοὶ μας σκοποὶ, δεχομένη ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη τὴν ἄλφα ἢ τὴν βῆτα ἐνέργειαν τοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῖου ἀποτελεῖ τὴν ἑκκρᾶσιν τῆς ὀργανωμένης δυνάμεως τοῦ "Εθνους, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ σχηματίζεται μέσῃ μας ἡ ἐννοια ὅτι περιορίζεται ἡ ἐλευθερία μας.

"Ετσι έχουμε την έννοια γενικά ότι
ἐλεύθερος είναι ο κυβερνώμενος, όταν

ὁ κυβερνήτης κἀνὴν ἐκεῖνο πού θέλει
ὁ κυβερνώμενος. Κί' ἐκεῖνο πού θέλει
ὁ κυβερνώμενος, ἐφ' ὅσον λαμβάνουμε
τὸν ἀνώτερο εἰς τὴν ψυχὴ καὶ εἰς τὸ
πνεῦμα, αὐτὸν πού ἀγκαλιάζει ὑπερα-

τομικούς σκοπούς και όχι τὸν συμφεροντολόγο ἀτομιστή, τὸν κατώτερο, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἄλλο, παρὰ ἐκεῖνο ποῦ πρέπει εἰς τόπο καὶ χρόνο.

“Ὡστε ἀνεξάρτητα τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τοῦ Κυβερνήτου, ὅταν ὁ Κυβερνήτης κἀνῇ ἐκεῖνο πὺν πρέπει, ἐ-

κεῖνο πού σώζει τὸν τόπο, τὸ "Ἔθνος,
ὁ κυβερνῶμενος εἶναι ἐλεύθερος. Ἀν-
τίθετα, ὅταν ὁ Κυβερνήτης, ἔστω καὶ
ἂν ἐξελέγη μ' ἀβίαστη καὶ καθολικὴ
ψηφοφορία, δὲν κἀν ἐκεῖνο πού πρέ-
πει, ἔκείνο πού θέλει ὁ κυβερνῶμενος,
ὁ τελευταῖος δὲν εἶναι ἐλεύθερος.

Κι' ὄχι μόνο τοῦτο, ἀλλὰ κι ἂν ὁ
κυβερνώμενος δὲν ἔχη ἀντίληψι τοῦ τί
πρόκειται νὰ γίνηται ἢ ἀπὸ ἀμάθεια, πρό-

πρέπει να γίνεται η απομάκρυνση της ληψι, κακή διαπαιδαγώγηση, κατάφερο υπολογισμό, επιδίωξη και θέλη την εφαρμογή υπό του Κράτους μέτρων, τὰ ὅποια δὲν ἐξυπηρετοῦν τὸ ἀτομικὸς του συμφέρον, πάλιν ὁ κυβερνώμενος εἶναι ἐλεεινός, ὅταν ὁ Κυβερνήτης

κάνη εκείνο που πρέπει σε τόπο και χρόνο και πού, όπως ετονίσαμε, είναι εκείνο που ασφαλίζει την εκπλήρωσι των κατά κοινή συνειδησι σκοπών του Έθνους και που ταυτίζονται με τους σκοπούς του ατόμου.

Κι' άκομη περισσότερο: και εις την την εφαρμογήν υπό του Κράτους μέτρων, τα οποία εξυπηρετούν μόν το στενό άτομικόν του συμφέρον, εύρίσκονται όμως εις σύγκρουσιν με το γενικόν συμφέρον, δηλαδή την πνευματική και ήλική άνοδο όλων των μελών του "Εθνους, συνέπει της οποίας είναι ή διατήρησις του "Εθνους στόν παγκόσμιον περί ύπάρξεως ανταγωνισμό των "Εθνών και ή πνευματική κυριαρχία τούτου, πάλιν ο κυβερνώμενος είναι ελεύθερος, όταν ο Κυβερνήτης κάνει εκείνο που πρέπει εις τόπον ή παράγοντα, μετ' οποιονδήποτε άλλον

καὶ χρόνῳ· καὶ τοῦτο γιὰτὶ ἡ ἐλευθερία, ἐφ' ὅσον ἀνήκουσε εἰς ἕνα "Ἕνθος καὶ εἰμεθα μέλῃ ἐνὸς Κράτους, δὲν εἶναι δυνατόν νά νοηθῇ ἄλλως παρὰ συνδεδεμένη μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς πειθαρχίας. Τὸ ἀντίθετο, δηλαδὴ ἡ ἐλευθερία ἄνευ συνδέσεως μὲ τὴν ἔννοιαν «ἀναγκαιότητος», ὅπως ἀποκαλεῖται τὴν πειθαρχία ὁ Πλάτων, ἄνευ υποταγῆς εἰς τὴν πειθαρχία τῶν μέτρων τῶν νόμων, ποῦ δὲν ἔχουν εἰς τὸν ἀνθρώπου

των μέσων, που οδηγούν εις την εκπλήρωσιν των σκοπών του "Εθνους, αποτελεῖ ἀναρχία, που οδηγεῖ εις την ἄρνησιν τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ, ὅπως ἔχει εἰληθῇ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀρνητικῆς δυνάμεως τοῦ "Εθνους, καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ἄρνησιν αὐτοῦ τοῦ τοῦ τοῦ "Εθνους. Καὶ εἶναι φανερόν ὅτι πῶς ὅποιοι ἀρνεῖται τὸ "Εθνος καὶ τὸ Κράτος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνήκη οὔτε νὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ Κράτους.

Κατά ταύτα τὸ πρόβλημα, ἐάν εἴναι ἐλεύθερος ὁ κυβερνώμενος ἢ ὄχι, δέν εἶναι πρόβλημα τύπου ἀναγομένου εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ πρόβλημα οὐσίας.

Οἱ συγκεκριμένες πράξεις τοῦ Κυ-
βερνήτου εἶναι ἐκεῖνες πού σώζουν τὸν
τόπο. Ναι ἢ ὄχι; Κ' ἂν ναι, τότε ὁ
κυβερνώμενος εἶναι ἐλεύθερος.

Καί πιά συγκεκριμένα. Είς τήν Ἑλλάδα εἴμεθα σήμερα πραγματικά ἐλεύθεροι. Ναί ἢ ὄχι;

Σύμφωνα με όσα ανωτέρω καθωρίσαμε, για να ιδούμε αν σήμερα είμεθα πραγματικά έλευθεροι, πρέπει να εξετάσουμε ποιοι είναι οι προς εκπλήρωσι κατά κοινή συνείδησι σκοποί του "Εθνους και έπομένως και οι σκοποί του κάθε ανωτέρου εις την ψυχή και εις το πνεύμα ατόμου και αν η σημερινή κυβέρνησι διά του Κράτους ασφαλίξη την εκπλήρωσι αυτών.

Είς αυτό μου το άρθρο, πού ως σκοπό έχει να φανερώση γενικά την όρθη θέσι της έννοιας της ελευθερίας, δεν πρόκειται να έξετασω τίς συγκεκριμένες πράξεις της σημερινής Έθνικής Κυβερνήσεως, γιά να άποδεί-

Ξω ὅτι ὅλες αὐτὲς ἀναπακρίνονται εἰς τὸ ἔθνικόν συμφέρον, ἐκπληρῶν τοὺς κατὰ κοινὴ συνείδησι σκοποὺς τοῦ ἔθνους καὶ ἐπομένως σήμερα οἱ κυβερνώμενοι εἶναι πραγματικὰ ἐλεύθεροι. Οὕτε πάλιν ἔχω σκοπὸ νὰ ἀποδείξω ὅτι κάθε πράξι τῶν προσώπων, ποὺ ἐκφράζουν τὴν ἐθνικὴ θέλησι, καὶ πρὸ πάντων τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, πηγάζει ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη καὶ ἀπόλυτη πίστι ἔπειτα ἀπὸ ἔλλογον ἔρευνα, καὶ ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ὥστε νὰ δικαιώσω τὸν τρόπο τῆς Κυβερνήσεως.

Τοῦτο πλέον εἶναι περιττό, γιατί εἶναι ὀλοφάνερο κ' ἔγινε πεποίθησι εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, χάρις εἰς τὰ κυβερνητικὰ μέτρα, ἐπιτυγχάνονται οἱ κατὰ κοινὴ συνείδησιν σκοποὶ τοῦ Ἔθνους, ἥτοι ἡ οἰκονομικὴ ἀνοδος τοῦ Ἑθνους, ἡ πνευματικὴ καὶ ὕλική ἀνάπτυξις τῆς ἀγροτικῆς καὶ ἐργατικῆς τάξεως καὶ σὰν συνἀκόλουθον αὐτῶν ἡ ἐθνικὴ ἀσφάλεια, ὁ περιορισμὸς τῆς ἀνυποταξίας τῶν ποικιλιανύμων δυνατὸν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἐλευθερίας τῶν πολλῶν καὶ ἀδυνάτων, ἡ καθολικὴ μορφωτικὴ προσπάθεια τοῦ Κράτους, ἡ ἀξιοκρατικὴ ἀνοδος τοῦ καθενὸς καὶ ὅχι ἐπὶ τῇ βάσει κοινωνικῆς ἢ πλουτοκρατικῆς θέσεως, ἡ πίστις πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ σὰν συνἀκόλουθον τούτου ἡ πίστις εἰς τὴν Θρησκεία, εἰς τὸν Βασιλέα, εἰς τὴν οἰκογένεια, ἡ διὰ τοῦ ὁμομουσικοῦ, ἡ μετὰδοσις Ἰδανικοῦ εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ Ἑθνους καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς νέους ἀντάξειον τῆς μεγάλῃς ἰδέας, τοῦ Ἰδανικοῦ τοῦ Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, ὥστε νὰ μὴ μὴ τὸ Ἔθνος, ἀγωνιζόμενον γιὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ τοῦ Ἰδανικοῦ, νὰ μεγαλουργήσῃ.

“Άλλως τε είναι ολοφάνερο ὅτι μόνον ὁ τρόπος τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως τοῦ τόπου παρέχει τὴν δυνατότητα τῆς ἐπιβολῆς τοῦ τί πρέπει νὰ γίνη, πράγμα ποῦ ποτὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι σήμερα, λόγω τῆς ἐπικρατήσεως τῆς φαυλοκρατίας ἢ ὀλοκρατίας, ἂν θέλετε, δὲν ὑπῆρξε, καὶ συνεπῶς μόνον ὑπὸ τὰς σημερινὰς πολιτικὰς συνθήκας εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ Ἑλευθερία. Αἴτιον τῆς κάθε πράξεως τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως εἶναι μόνον τὸ ἔθνικόν συμφέρον, ἐνῶ ἐπὶ κοινοβουλευτισμοῦ αἴτιον κάθε κρατικῆς ἐκδηλώσεως ἦσαν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους, ἀδυναμίας, ὑπολογισμοί, ἀτομικαὶ ἐπιδιώξεις, μικροσφαιρόντα καὶ κομματικὸς ὑπολογισμός.

Συνεπώς μόνον σήμερα αισθανό-
μεθα τὸν ἑαυτὸ μας οὐσιαστικὰ ἐλεύ-
θερο καὶ ὄχι εἰς τὰ χαρτιά καὶ ψεύ-
τικα.

Ἡ ἔννοια τῆς ἐλευθερίας δὲν εἶναι
νεκρὸς τύπος, ἀλλ' οὐσία.

Στο αφιέρωμα

Η ΕΟΡΤΑΣΑΣ

Προχθ' εορτήν της 'Αγίας Αικατερίνης εώρτασεν η Α. Β. Υ. η Πριγκίπισσα της 'Ελλάδος Αικατερίνη, αδελφή της Α. Μ. του Βασιλέως. Πρὸς τὸν νεωρότερον βλαστόν της Βασιλικῆς Οἰκογενείας τοῦ Κωνσταντίνου ἡ Ε. Ο. Ν. μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ 'Ελληνικοῦ Λαοῦ ἀπηύθυνε τὰς πλέον θερμὰς εὐχάς.

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων Πρωτευούσης, διακρινομένη πάντοτε διὰ τὰς γονίμους πρωτοβουλίας εἰς τὴν τόνωσιν τῆς ψυχγωγίας τῶν Σχηματισμῶν Θηλέων ἐν τῇ περιφερείᾳ της, μετὰ τὴν τὸσον ἐπαινεθεῖσαν παράστασιν τῆς «Πενθεσιλείας», ἔστρεψε τὴν προσοχὴν της καὶ πρὸς τὴν ψυχγωγίαν τῶν μικρῶν Σκαπανισσῶν. Καὶ ὁμολογούμεν ὅτι ἡ Ἰδρυσις τοῦ «Κουκλοθεάτρου», περὶ ἧς ἀλλάχοι γράφομεν, δὲν ἀποτελεῖ ἔργον μικροτέρας σημασίας. Τὴν προβάλλομεν μάλιστα ὡς ἀξίαν μνήσεως ἀπὸ ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν Σκαπανέων τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΠΑΝΕΡΧΟΜΕΘΑ

Εἰς τοὺς βαθμοφόρους μερικῶν τομέων ποὺ εἰς τὰς ὁμιλίαις των δὲν κατῴρθησαν ἀκόμη ν' ἀποκτήσουν τὴν ἀπαραίτητον ἀπλότητα καὶ σαφήνειαν διατυπώσεως, συνιστῶμεν νὰ προσέξουν ἰδιαίτερος τὸ ὕψος καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἀρχηγοῦ. Δὲν εἶναι βέβαια τοῦ καθενὸς νὰ μιμηθῇ τὸν ἀπλό καὶ χαριτωμένον συνάμα τρόπον μετὰ τὸν ὅποιον ὁμιλεῖ ὁ Ἰωάννης Μεταξάς. Ἡ ὁμιλία εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ἡ ἀπλότης καὶ ἡ λιτότης τῆς ὁμιλίας ἀπαιτοῦν πείραν καὶ σοφίαν ζωῆς, τὴν ὅποιαν δὲν προβάλλομεν τὴν ἀξίωσιν νὰ τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ βαθμοφόροι. Αὐτὸ ποὺ θέλομεν εἶναι νὰ ξεσυνηθίσουν τὸν στόμφο καὶ τὴν ψευτικὴν ρητορείαν. Νὰ σκέπτονται καὶ νὰ κατανόουν καλὰ αὐτὸ ποὺ θέλουν νὰ ποῦν καὶ τότε ὡς εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ τὸ διατυπώσουν ἀπλῶς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὸν ἀπὸ τοὺς διδασκομένους.

ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Ἡ σύμβασις, τὴν ὁποίαν συνωμολόγησε τὸ ἑλληνικὸν Κράτος μετὰ τὸν ὅμιλον τῶν ἑλληνοαμερικανῶν ἐπιχειρηματιῶν, διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὸν ἐξευγενισμόν τῶν κοιτασμάτων λιγνίτου τῆς περιφερείας Πτολεμαῖδος, ἀποτελεῖ πρᾶξιν τῆς ὁποίας ἡ σημασία δὲν ἀποτιμᾶται οὔτε μετὰ 1.200.000 δολλάρια, ποὺ πρόκειται νὰ εἰσαχθῶν εἰς συνάλλαγμα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν της, οὔτε μετὰ τὰ νέα κέντρα ἐργασίας, τὰ ὁποία θὰ δημιουργήσῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν καὶ τῶν ὁποίων ἡ συμβολὴ εἰς τὴν ἀνοδὸν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς περιοχῆς ἐκείνης θὰ εἶναι γοργὴ καὶ μεγάλη. Μετὰ τὴν σύμβασιν αὐτὴν ἀξιοποιεῖται πλοῦτος σημαντικώτατος τοῦ ἐθνικοῦ ὑπεδάφους, πρὸ παντὸς ὅμως ὀργανώνεται ἡ λύσις τοῦ θεμελιωδικοῦ ζητήματος τῆς οἰκονομίας μας — τοῦ ζητήματος τῶν καυσίμων. Ἡ 'Ελλάς δὲν ἔχει γαιάνθρακα καὶ αἱ ἀξιόπαινοι ἔρευναι ποὺ ἔγιναν διὰ θέματα δὲν ἔδωσαν δυστυχῶς, μέχρις ὥρας τοῦλάχιστον, θετικὰ ἀποτελέσματα. Τὸ μόνον εἶδος καυσίμου, ποὺ ἦτο γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει εἰς σημαντικὰς ποσότητας εἰς τὴν 'Ελλάδα εἶναι οἱ λιγνίται. Καὶ αὐτῶν ὅμως περιωρισμένη ἐκμετάλλευσις ἔγινε κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐχαλαρώθη μεταπολεμικῶς. Ὁ λιγνίτης εἶναι καύσιμον ἐν συγκρίσει μετὰ τοὺς λιθάνθρακας κατώτερον, μικροτέρως δηλαδὴ θερμαντικῆς ἀποδόσεως. Ὡς τοιοῦτον, ἐνῶ δὲν εἶναι κατ'ἀλλήλῳ δι' ὅλας τὰς χρήσεις, εἶναι καὶ γενικῶς δύσχρηστον καὶ ἡ καθοὶς του ἀπαιτεῖ ἰδικὴν προσαρμογὴν τῶν σχετικῶν ἐγκαταστάσεων. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, μολονότι ἦτο γνωστὴ ἡ ὑπαρξίς σημαντικῶν στρωμάτων λιγνίτου εἰς τὸν τόπον, ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐκμεταλλεύσεως των ἦτο τελείως παρημελημένη. Εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ πρῶτον καὶ κατόπιν καὶ εἰς ἄλλας χώρας, αἱ ὁποῖαι δὲν διέθετον καὶ αὐταὶ λιθάνθρακας καὶ ἄλλα εὐγενῆ καύσιμα ἐπαρκῆ, ἐπενεργήσαν μέθοδοι ἐξευγενισμοῦ τοῦ λιγνίτου, αἱ ὁποῖαι ἤνοιξαν νέους ὀρίζοντας εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ καυσίμου τούτου.

Ἡ σύμβασις, τῆς ὁποίας τὴν σύναψιν ἐξήγγειλε πρό τινος ὁ Ἀρχηγός, ἔχει ὡς βάσιν τὸν ἐξευγενισμόν τοῦ ἑλληνικοῦ λιγνίτου, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν χώραν ν' ἀντιμετωπίσῃ ἐξ ἰδίων, πλὴν τοῦ προβλήματος τῆς κινήσεως τῶν σιδηροδρόμων της, καὶ τὸν ἐφοδιασμόν μεγίστου τμήματος τῶν εἰς καύσιμον ὕλην ἀναγκῶν πλείστων ἐκ τῶν βιομηχανιῶν της. Σήμερον ὅλοι ἔχουμεν διδαχθῇ πόσον μεγάλη εἶναι ἡ σημασία τῆς ἐπαρκείας ἐκάστης χώρας εἰς πρῶτας ὕλας, ὅχι μόνον διὰ τὴν οἰκονομικὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀμυναν καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν τῆς αὐτοτέλειαν. Τώρα φθάνει νὰ ἔξῃ κάθε 'Ελλην ὑπ' ὅψιν ὅτι μετὰ τῶν πρῶτων ὕλων, τῶν ἀπαραίτητων διὰ κάθε σύγχρονον οἰκονομίας, τὰ καύσιμα εἶναι τὸ σημαντικώτερον, διὰ νὰ ἐκτιμῇ εἰς ὅλην τῆς τὴν ἔκτασιν τὴν σημασίαν τῆς συμβάσεως καὶ νὰ συμμερισθῇ τὴν χαρὰν μετὰ τὴν ὁποίαν τὴν ἐξήγγειλεν ὁ Ἀρχηγός. Μετὰ τὴν σύμβασιν αὐτὴν, ποὺ εἶναι ἡ πρώτη εὐρείας ἐκτάσεως κρατικὴ ἐνέργεια διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ πλούτου τοῦ ἐθνικοῦ ὑπεδάφους καὶ συνάμα ἡ πρώτη ἀποτελεσματικὴ πρᾶξις διὰ τὴν δημιουργίαν ἑλληνικῆς πηγῆς καυσίμου ὕλης, ἐξασφαλίζεται ἡ κίνησις τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν πλοίων μας μετὰ ἑλληνικὰς ὕλας, ἀλλὰ καὶ ἡ κίνησις πλείστων βιομηχανιῶν, ἡ ὁποία ἔως χθὲς ἦτο ἐξηρημένη ἀπὸ τὸ 'Εξωτερικόν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐπληρώναμεν 800.000.000 δραχ. τὸ ἔτος εἰς χρυσόν. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θὰ τὸ κερδίσωμεν ὁλόκληρον μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νέας συμβάσεως, διότι, ὅπως εἴπαμε εἰς τὴν ἀρχὴν, δι' ὀρισμένας χρήσεις θὰ εἴμεθα πάντοτε ὑποχρεωμένοι νὰ προμηθευώμεθα λιθάνθρακας ἀπὸ τὸ 'Εξωτερικόν. Θὰ τὸ ἐλαττώσωμεν ὅμως σημαντικώτατα. Ἐπειτα μετὰ τὴν σοβαρὰν ἀρχὴν, ἡ ὁποία γίνεται καὶ ἡ ὁποία θ' αὐξήσῃ τὴν τεχνικὴν μας πείραν, θ' ἀνοίξουν νέαι δυνατότητες ἐκτατικῆς ἀλλὰ καὶ ἐντατικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πλούτου τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπεδάφους.

Στο αφιέρωμα

ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ

Ἡ παιδικὴ χορωδία τοῦ Ἀδελφάτου Νεότητος, ποὺ ἀνέπτυξε τόσο ἀποτελεσματικὴν δρᾶσιν τὸ περασμένο καλοκαίρι εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ψυχγωγίας τῶν παιδιῶν τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν εἰς τὴν Περιφερειαν Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἐτοιμάζεται νὰ δώσῃ συναυλίαν εἰς τὴν «Σωτηρίαν» χάριν τῶν ἀσθενῶν τοῦ ἰδρύματος. Ἀξίζει νὰ ἐπαινεθῇ ἡ καλὴ σκέψις τοῦ Ἀδελφάτου Νεότητος.

Ἰδιαίτερος δὲ ἀξίζει νὰ χειροκροτηθῇ ἡ προθυμία τῶν ἐφήβων τῆς χορωδίας, ποὺ ἀνταποδίδουν κατὰ τὸν συγκινητικώτερον τρόπον εἰς τὴν Κοινωνίαν τὴν στοργὴν καὶ τὴν μέριμναν ποὺ ἐπέδειξε δι' αὐτά.

Οἱ ἀσθενεῖς τοῦ σανατορίου θὰ εὐλογοῦν τὰ παιδιὰ τῆς χορωδίας διὰ τὴν χαρὰν ποὺ θὰ τοὺς χαρίσῃ μετὰ τὸ τραγούδι των. Καὶ ξέρεῖ ὁ καθένας πόσον ἀνάγκη ἔχουν αὐτῆς τῆς χαρᾶς.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ἐξεδόθη εἰς ἀρτιωτάτην ἑκδόσιν ἐπιμελεῖα τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ψυχγωγίας κ. Τόγκα συλλογὴ ἑλληνικῶν παιγνιδιῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ βιβλίον τῶν παιγνιδιῶν». Τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητον διὰ κάθε συναγωνιστὴν καὶ ἰδιαίτερος δι' ἐκείνους ποὺ προτίστανται Σχηματισμοῦ Νεολαίας. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς διδασκάλους πολὺτιμος σύντροφος. Ἡ ἀπόκτησις του, λόγω τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐκτυπωθέντων ἀντιτύπων, εἶναι εὐχερής. Ἀρκεῖ τὰ μὲν μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. νὰ στείλουν ἕνα δεκάδραχμον φαλαγγόσημον πρὸς ἐπικόλλησιν ἐπ' αὐτοῦ, τὰ δὲ μὴ μέλη 20δραχμον.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Εἰς τὴν πρώτην σελίδα: Ἀπὸ τῆς ὁμορφίης τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.
Εἰς τὴν τελευταίαν: Χαριτωμένος τῆς Σημαίας.

Στο αφιέρωμα
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΑΡΕΤΗ

Ἀγαπητοί μου φίλοι.

Ὅπως ἡ πρώτη ὁμιλία τοῦ Ἀρχηγοῦ στὸν Σύνλογο Γονέων — ἡ ὁμιλία του περὶ οἰκογενείας — μοῦ εἶχε φέρει τὴν ἀνάμνησιν ἐνὸς συμβολικοῦ θρύλου — τοῦ θρύλου γιὰ τὸν βασιλιὰ ποὺ μετὰ τὸ παιδί του καθάλλικε μόνον στήν πλάτη του ἔπαιξε μαζί του στὸ πάτωμα — ἔτσι καὶ ἡ δεύτερη ὁμιλία του γιὰ τὴς διαφορὰς, ποὺ ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὸ σχολεῖο καὶ στὴν Ὀργάνωσίν μας, μοῦ θυμίζει ἕνα πολωνέζικο μῦθο, ποὺ μᾶς δίνει μιὰ πολὺ ἐκφραστικὴ συμβολικὴ εἰκόνα. Ἀκούστε τον:

Μερικοὶ ραβῖνοι, ἀπὸ τοὺς λίγους ἐκείνους μυημένους, ποὺ εἶχαν κληρονομήσει τὰ μυστικά τῆς σοφίας ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Μωϋσῆ, εἶχαν τὴ δύναμιν νὰ φτιάχνουν τέλειους αὐτόματους ἀνθρώπους, ποὺ τοὺς ἔλεγαν «Γκόλεμ». Ἐπαιρναν νερό καὶ χῶμα, ἔπλαθαν ἕνα μικρὸ ἀνθρώπινο οἰκῶμα, ἔγραφαν πάνω στὸ μέτωπό του τὴ λέξι «Ἀθάνατος» καὶ ἔπειτα ἀπὸ σαράντα μέρες νηστείας καὶ προσευχῆς, ἔλεγαν μερικὰ μυστικὰ μαγικά λόγια καὶ τοῦ φουσοῦσαν πνοή. Ὁ μικρὸς «Γκόλεμ» ἔπαιρνε ζωὴ, μεγάλωνε, δυνάμωνε καὶ γινόταν ἕνας τέλειος σκλάβος στὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυρίου του. Ἐπειδὴ ὅμως μέρα μετὰ τὴν ἡμέραν ἡ δύναμις τοῦ μεγάλωνε καὶ γινόταν ὑπερφυσικὴ καὶ ἐπικίνδυνη, ὁ ραββῖνος ἔσθηνε ἐγκαίρως ἀπὸ τὴ λέξι τοῦ μετώπου του τὸ πρῶτον γράμμα, τὸ «Α», καὶ μόλις ἔμεινε τὸ ὑπόλοιπο, «Θάνατος», ὁ «Γκόλεμ» ξαναγινόταν μετὰ μιᾶς χῶμα καὶ σωριαζόταν στὴ γῆ.

Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ραββῖνους ἀναγκάσθηκε κάποτε νὰ λείψῃ λίγον καιρὸ στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ν' ἀφήσῃ στὸ σπίτι του τὸν μικρὸν τοῦ «Γκόλεμ». Ὅταν γύρισε, ὁ «Γκόλεμ» δὲν ἦταν πιά ὁ μικρὸς ἀνθρώπος, ἀλλὰ ἕνας πελώριος γίγας, ἕνα φοβερὸ τέρας, ἄγριο καὶ ἀπειλητικόν. Ἐπείρε γρήγορα νὰ σβῇ τὸ «Α» ἀπὸ τὸ μέτωπό του, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσε. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν νὰ καταφύγῃ ἐν τέχνασμα καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ βγάλῃ τὰ παπούτσια. Ὁ «Γκόλεμ» ἔσκυψε καὶ ἐκείνος ἔσθηνε μετὰ τὴν γρήγορην κίνησιν τὸ «Α». Τὸ γινάντειο σῶμα τοῦ τέρατος ἔγινε μετὰ μιᾶς χῶμα καὶ ἔπεσε μὰ πέφτοντας σκέπασε μετὰ τὸν τεράστιον ὄγκον του τὸν σοφὸν ραββῖνον, ποὺ ἔτσι χάθηκε καὶ αὐτὸς μαζί του.

Καταλαβάνετε, βέβαια. Ἀγαπητοί μου, τὴ συμβολικὴν σημασίαν τοῦ πολωνέζικο μύθου. Ὁ σοφὸς ραββῖνος εἶναι ὁ ἀνθρώπινος Σκέψις, τὸ ἀνθρώπινο Λογικόν. Πόσα μπορεῖ νὰ φτιάξῃ μετὰ τὴν δύναμιν τῶν γνώσεών του, τῆς σοφίας του! Ὁ θαυμασμός «Γκόλεμ», ἡ προσωποποίησις αὐτῆς τῶν τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν κατακτησέων του, εἶναι ἕνας πολὺτιμος ὑπέρτης γιὰ τὴν ἱκανοποίησιν ὅλων τῶν ὕλικῶν του ἀναγκῶν. Δὲν ἔχει παρὰ νὰ θελήσῃ, νὰ διατάξῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς τὸ σοφὸν δημιουργημά του, ὁ ὕλικός πολυτιμότης του, θὰ ὑπακούσῃ, θὰ ἐκτελέσῃ. Καὶ ὅμως ἔρχεται στιγμὴ ποὺ ὁ ἀνθρώπος βλέπει ξαφνικὰ πὺς βίσκεται μπροστά σ' ἕνα τέρας, μπροστά σ' ἕνα φοβερὸν κίνδυνο. Ὁ πελώριος ὄγκος τῶν γνώσεών του καὶ τῶν ὕλικῶν του κατακτησέων κινεῖται ἀπειλητικὰ μπροστά του, ἀπληστός, ἀπαιτητικός, ἀσυγκράτητος, ἀφαιρῶντάς του κάθε γαλήνη, καὶ κάθε χαρὰ, πνιγόντάς του κάθε ψυχικὴ ἀνάπτυξι καὶ ἱκανοποίησι, δειγνοντάς του τὸν χειρότερον καὶ φοβερότερον θάνατον, τὸν θάνατον τῆς ψυχῆς του.

Καὶ νὰ ἀκριβῶς, φίλοι μου, γιατί ὁ Ἀρχηγὸς ἐκήρυξε στήν ὁμιλίαν του ὅτι, γιὰ νὰ μορφωθῇ ἀληθινὰ ἕνας ἄνθρωπος, δὲν ἀρκοῦν μονάχα οἱ γνώσεις, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ἡ Ἀρετὴ. Δὲν ἀρκεῖ νὰ καλλιεργήσῃ κανεὶς μονάχα τὸ πνεῦμα του, πρέπει συγχρόνως καὶ πρὸ πάντων νὰ καλλιεργήσῃ καὶ τὴν ψυχὴν του. Χωρὶς τὴν πνοὴν τῆς ψυχῆς, χωρὶς δηλαδὴ τὴν ἀρετὴν, στὴν πλὴν πλατεῖαν τῆς ἐννοίας, οἱ ξερὲς γνώσεις ποὺ σωρεύουμε στὸ μυαλὸ μας δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ πηλὸς ποὺ σχηματίζει μέσα μας ἕνα «Γκόλεμ», τὸν ἄψυχον σκλάβον, ποὺ μεταμορφώνεται σιγὰ σιγὰ σ' ἐπικίνδυνον τέρας. Κι' ἐνῶ νομίζουμε πὺς μετὰ τὴν σοφίαν μας ἔχουμε κατακτήσει τὴν ζωὴν, ἀπεναντίας φεύγουμε μακριὰ της, ὅπως ὁ ραββῖνος, φεύγουμε πρὸ μακριὰ ἀπὸ τὸ

ΤΟ ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

Τὸ μαντεῖον τῆς Δωδώνης ἦτο τὸ ἀρχαιότερον μαντεῖον τῆς Ἑλλάδος. Ἰδρυθὲν ὑπὸ τῶν Πελασγῶν. Περὶ τῆς ὀνομασίας του ὑπάρχουν πολλαὶ ἐκδοχαί. Κατὰ τινὰς ὀνομασίαν οὗτα ἀπὸ τῆς νύμφης Δωδώνης, κατ' ἄλλους ἀπὸ ἀπὸ τοῦ ρήματος διδόναι.

Ἡ σύστασις αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς προϊστορικοὺς χρόνους. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον οἱ Φοίνικες ἀπήγαγον ἐκ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου μίαν ἱέρειαν καὶ τὴν ἐπώλησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, αὕτη δὲ ἰδούσε τὸ μαντεῖον τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ. Τὸ μαντεῖον ἐξήσκησε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν γεγονότων εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν. Ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἄργος μετεχειρίσθη τευχάχιον δρυὸς τῆς Δωδώνης διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὴν τροπία τῆς «Ἀργούδος», διὰ τῆς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ἐπεχείρησαν τὴν Ἀργοναυτικὴν ἐκστρατεῖαν.

Οἱ ἱερεῖς τοῦ μαντείου τῆς Δωδώνης, ἀποτελοῦντες ἰδιαιτέρον σωματεῖον, ὑπεβάλλοντο εἰς αὐστηρὰς δοκιμασίας, μίαν τῶν ὁποίων ἦτο νὰ κοιμῶνται κατὰ γῆς καὶ νὰ μὴ νύπτον ποτὲ τοὺς πόδας των. Εἰς αὐτοὺς ἦτο ἀναθεμένη ἡ ὑπηρεσία τοῦ ναοῦ καὶ ἡ χρησιμοδότησις. Οὗτοι ἠρμήνευον τὰ προφητικὰ σημεῖα καὶ ἀπῆνταν εἰς τὰς ἐρωτήσεις τὰς ἀπευθυνομένας εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ βραδύτερον ἢ ὑπηρεσία αὕτη ἀνετέθη εἰς προφήτιδας. Ἀρχικῶς αὗται ἦσαν δύο καὶ βραδύτερον μία, οἱ χρησμοὶ δὲ ἐδίδοντο κατὰ πολλοὺς τρόπους, ἀλλὰ κυριώτεροι ἦσαν δύο, ὁ τῆς δρυὸς καὶ ὁ τῆς περιστερᾶς.

Ἡ χρησιμοδότησις δρυὸς, ἡ κοιλότης τῆς ὁποίας ἐχρησίμευσεν ὡς πρώτη ἔδρα τοῦ μαντείου, περιεβάλλετο ὑπὸ μεγίστου σεβάσμου ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Ἦτο ἀκόμη τὸ ἀρχαιότερον μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ Θεοὶ ἐξεδήλουν τὰς θελήσεις αὐτῶν εἰς τοὺς θνητοὺς. Αἱ θεαὶ θελήσεις ἐξεδηλοῦντο διὰ τῆς κινήσεως τοῦ φυλλώματος τῆς δρυὸς καὶ τοῦ σάλου ὅστις παρήγετο ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης.

Μετὰ τὴν ἱερὰν δρυὸν ἡ περισσότερὰ ἦτο τὸ διασημότερον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ζεὺς καὶ ἡ θεὰ Διώνη ἀπῆντων εἰς τὰς ἀπευθυνομένας εἰς αὐτοὺς ἐρωτήσεις. Ἡ περισσότερὰ εἶχεν ἔλθει ἐξ Αἰγύπτου ἢ ἐστὰν ὑπὸ τῆς Ἡθης, κατὰ δὲ τὰς Δωδωναίας μυθολογικὰς παραδόσεις αὕτη παρεκίνησε τοὺς κατοικοῦς τῆς Δωδώνης νὰ ἐγείρουν ναὸν εἰς τὸν Δία. Ἡ ἰδία ὅχι μόνον ὑπέδειξε τὸ μαντεῖον εἰς τὸν ἐυλοκόπον Ἐλόν, ἀλλὰ καὶ ἡμποδισε τὸν ποιμένα Μανδύλαν νὰ κόψῃ τὴν ἱερὰν δρυὸν. Ὁ τρόπος καθ' ὃν ἡ περισσότερὰ ἐπέτα καὶ καθ' ὃν ἱστατο ἐχρησίμευσεν ὡς ἐνδείξις διὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς θελήσεως τῶν Θεῶν.

Ἐτερον εἶδος μαντείας ἦτο ἡ ὀρειχαλκίην λεκάνην, ὁ ἦχος τῆς ὁποίας ἐδίδεν ἀπάντησιν τοῦ μαντείου εἰς τὰς ἀπευθυνομένας ἐρωτήσεις. Κατὰ τινὰς συγγραφὰς ὅχι μίαν ἀλλὰ πολλὰς λεκάνας κρεμασμένας εἰς τοῖσδας καὶ θήγουςαι ἢ μίαν τὴν ἄλλην, ἀπέδιδον ἦχους. Ἄγχιος συγγραφὴς διατείνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐν Δωδώνῃ ἀναλματίδιον καὶ λεκάνη θεμελιωμένη ἐπὶ δύο στύλων. Τὸ ἀναλματίδιον ἐκράτει διὰ τῆς χειρὸς ράβδον, εἰς τὴν ἄκρην τῆς ὁποίας ἐκρέμαντο διὰ λωρίδων ὀστᾶρια. Τὰ μικρὰ αὐτὰ ὀστὰ κινούμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐπληττον τὴν λεκάνην καὶ οὕτως αὕτη ἀπέδιδε προφητικούς ἦχους. Οἱ ἦχοι παρεκτείνοντο κατὰ τὰ φαινόμενα ἐπὶ πολὺ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀνομαζόν συνεχῶς τοὺς πολυλόγους «λεκάνην τῆς Δωδώνης».

Ἡ δρυὸς, αἱ περισσότεραι καὶ ἡ θαυματουργὸς πηγὴ εὐρίσκοντο ἐντὸς δύο κτιρίων κειμένων παρὰ τὸν ναόν, ἡ δὲ ὀρειχαλκίην λεκάνη καὶ τὸ ἀναλματίδιον ἐπὶ δύο στηλῶν εὐρίσκομένων πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ.

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 288)

ἀληθινὸς τῆς νόημα, ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ σκοπὸ καὶ τὸν προορισμὸν της, ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν πολιτισμὸν, καὶ ἀφήνουμε τὸν «Γκόλεμ» μέσα μας ν' ἀπλώνεται, νὰ γιναντῶνεται καὶ νὰ σκεπάζῃ καὶ νὰ πνίγῃ τὴν ψυχὴν μας.

Φίλοι μου Νεοί! Προσέξτε τὸ καλὰ αὐτὸ, καταλάβετε τὸ καλὰ: Μόρφωσις δὲν θὰ πῇ μόνο γνῶσις, θὰ πῇ συγχρόνως καὶ Ἀρετὴ. Τὴν πρώτην σὰς τὴν δίνει κυρίως τὸ Σχολεῖον τὴν δεύτερη σὰς τὴν χαρίζει πρὸ πάντων ἡ Ὀργάνωσις σὰς. Αὐτοὶ εἶναι οἱ δύο πόλοι τῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς καλλιεργείας σας.

Μετὰ δὴν μου τὴν ἀγάπην
Μ. Νικ.

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ

Από την ημέρα που ο Έλληνικός στρατός με τις εχές του Έθνους ξεπερνούσε τα Έλληνικά σύνορα και ο Έλληνικός στόλος γινόταν κύριος του Αιγαίου, είχαν περάσει δύο ολόστρογγυλοι μήνες, χωρίς ο τουρκικός στόλος — ή περίφημη άρμάδα — να τολμήσει να ξεμυτίσει από τα στενά των Δαρδανελίων.

Γενικός ήταν ο έκνευρισμός για την πολεμική αυτή άπραξία και η κοινή γνώμη και των δύο αντιπάλων δεν έβλεπε την ώρα που επί τέλους θα γινόταν η περίφημη έξοδος του τουρκικού στόλου από τα Στενά για να αντιμετωπίσει τον δικό μας!...

Όλος ο κόσμος, μάλιστα, στις τελευταίες μέρες του Νοεμβρίου, και στις πρώτες του Δεκεμβρίου δεν είχε με τίποτ' άλλο ν' ασχοληθεί... Τό γενικό έρώτημα σ' όλων τα στόματα ήταν:

Πότε θα βγίη επί τέλους η Τουρκική άρμάδα στ' ανοιχτά;

Τά ναυτικά του στόλου έκαναν την προσευχή τους — μια ειρηνική προσευχή για τους αντιπάλους — και παρακαλούσαν τον Ποσειδώνα, τον Αϊόλο και τους άνεμους της Μαύρης Θαλάσσης να διαφυλάσσουν την Τουρκικήν άρμάδα από κάθε κακόν, και ευχόντουσαν να έξη ή θάλασσα πάντοτε νερό εις τα βόθρ της για να υποδεχθή την «άγαπητήν» τουρκικήν άρμάδα.

Αλλά και οι έπιθεωρησιογράφοι της έποχής δεν απέφυγαν κι αυτοί να... τραγουδήσουν την Τουρκικήν άρμάδα με τούς παρακάτω στίχους!...

Ο μακαρίτης Δημητράκοπουλος έγραφε στα «Παναθήναια»:

Είπε κι' η άρμάδα
στούς ναύτες της ξανά
— ως πότε παλληκάρια
θα ζώμεν στά... Στενά!...

Κι' άμέσως τὰ καράβια της
έβγαλαν τή... μύτη τους
και κάναν ένα πρίτς
και ξαναπήγαν σπίτι τους!...

Μά όλα αυτά ήταν για να λιγοστεύουν τον έκνευρισμό της κοινής Έλληνικής γνώμης, που άδημονούσε με την «αδράνεια» των ναυτικών μας δυνάμεων.

Και ήταν φαίνεται πεπρωμένο με το κλείσιμο των δύο μηνών που κρατούσε ο πόλεμος να γίνη και το θαύμα!

Η Τουρκική άρμάδα άπεφάσισε να βγίη στ' ανοιχτά:

Από της 1ης Δεκεμβρίου ο Τουρκικός στόλος είχε δείξει διαθέσεις έξοδου, και κάτι άναγνωριστικές άπειρες από δυο-τρία πολεμικά άπέτυχαν, μιά και ο στόλος μας που παρακολουθούσε τις κινήσεις του ήταν έτοιμος να τον υποδεχθή. Βέβαια κάτι

μυρίστηκαν οι δικόι μας και ήσαν έν έπιφυλακή...

Έτσι όταν την 3 Δεκεμβρίου στα Στενά έμφανίζονται οι πρώτοι καπνοί, ο στόλος μας δεν είναι άνέτοιμος. Ο Ναύαρχος Κουντουριώτης, μόλις βλέπει τούς καπνούς και σε λίγο την Τουρκική άρμάδα να πλέη εις τάξιν «παραγωγής», δίνει το παράγγελμα πρὸς τὰ πλοία του στόλου:

«Με τὴν δύναμιν του Θεοῦ και τὰς εὐχὰς του Βασιλέως και έν όνόματι του Δικαίου, πλέω μεθ' όρμης άκατασχέτου, με τὴν πεποίθησιν τῆς νίκης, έναντίον του έχθρου του Γένους!...»

Αυτό ήταν το έγερτήριο σάλπισμα!... Αυτά τὰ άπλά λόγια του Ναυάρχου είχαν ήλεκτρίσει τὰ πληρώματα των πολεμικών, που πανηγυρίζουν με ένθουσιώδη ζητωκραυγές τὴν είδησιν πὸς επί τέλους θά ξαναζήσουν οι έποποίτες της Σαλαμίνας και οι ήρωικές ναυμαχίες του 21... Τὰ λόγια αυτά μεθύνουν τούς ναύτες μας, τούς έμψυχώνουν, τούς κάνουν άποφασιστικούς για τὴ νίκη!...

Από τὰ Στενά βγαίνουν πλέον τὰ θωρηκτὰ «Βάρβαρος», «Τουργούτ



Ο Ένδοξος ναύαρχος.

Ρείτς», «Μεσουδιέ» και «Ασσάρι-Τερίκ».

Κι' άμέσως άρχισαν τις κανονιές...

Το πρώτο θύμα επί του «Αθέρωφ» είναι ο κελευστής Κατητζάρης. Σκοτώνεται άκριβώς τη στιγμή που ύψώνεται επί του ίστού του θωρηκτού την μεγάλην μεταξίνη σημαία του πολεμικού.

Η άρχική άπόστασις είναι 12 χιλιόμετρα... Μά ο «Αθέρωφ», έγκαταλείπων τὰ άλλα πλοία, πλέει μόνος του έναντίον του τουρκικού στόλου και φθάνει περί τὴν 10ην πρωινήν εις άπόστασιν 2850 μέτρων...

Τόν ακολουθοῦν εις μεγάλας σχετικῶς άποστάσεις και τὰ άλλα πλοία: Καί η ναυμαχία συνάπτεται! Χαλασμός κόσμου έπικρατεί πρὸ των Στενών. Οι έχθροι έχουν τὴν προσοχήν τους όλόκληρη στρέψει πρὸς τόν «Αθέρωφ», τόν όποιον κανονιοβολοῦν διαρκῶς. Αλλά και του «Αθέρωφ» τὰ πυροβολεία κάνουν καλά τὴ δουλειά τους...

Στῆλες νερῶν τεράστιες σηκώνονται στὴ θάλασσα, πού λόγω τῆς κακοκαιρίας είναι κι' αὐτὴ φουρτουνιασμένη... Σωστὴ κοσμοχαλασία. Τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως μαζί με τὰ στοιχεῖα του πολέμου συμπληρώνουν τὴν χλαλοή!...

Και μέσα σ' αὐτὴ τὴ θαλασσία κόλασι ο «Αθέρωφ» κτυπώμενος και κτυπῶν προχωρεῖ άκάθεκτος.

Οι κινητήριες μηχανές του «Αθέρωφ» δεν μποροῦν νὰ πάρουν άλλες στροφές!... Κι' όμως ο Κουντουριώτης ζητεῖ τὸ «μάξιμουμ», άποφασισμένος νὰ κάμῃ «έμβολή», δηλαδή νὰ έπιέσῃ επί τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος και νὰ τὴν κτυπήσῃ στὰ πλευρά, χωρίζοντας τὴν στὰ δύο!...

Και προχωρεῖ... Τὰ τουρκικά πλοία έχουν όμως ύποστὴ πανωλεθρία και άτάκτως γυρίζουν και σπεύδουν με ὅλα τους τὰς δυνάμεις πρὸς τὰ Στενά!... Η ναυμαχία δεν εἶχε διαρκέσει παρά μισὴ ὥρα... Στις 10 και 1/2 ο τουρκικός στόλος εἶχε μὴ πλέον στὰ Δαρδανέλλια... Σε λίγες ήμέρες έφθαναν στὴν Πόλι από τὴν Γερμανία Γερμανοί έργαταί για νὰ έπισκευάσουν τις βλάβες των τουρκικῶν πολεμικῶν. Παραθέτουμε έδῶ λακωνικὰς περικοπὰς από τὴν έπίσημη έκθεσι του Ναυάρχου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν:

«Κατὰ τὴν ναυμαχίαν έφανερώθη ο κελευστής οιακιστῆς του «Αθέρωφ» Κατητζάρης, έτραυματίσθησαν δέ έλαφρῶς ο άνθυποπλοίαρχος Μαμούρης, ο ύποκελευστής οιακιστῆς Στοῦμπος, ο δίοπος οιακιστῆς Δρουδες, ο δίοπος πυροβολητῆς Πρωτοφάλης, ο ναύτης τορπιλλητῆς Κανάκης και οι ναῦται Γεωργαλάς και Κριώτης, άπαντες επί του «Αθέρωφ». Έπίσης εις έσχαρεῦς των «Σπετσών».

Ο ένθουσιασμός και η άνδρεία πάντων άνεξαιρέτως είναι άνωτέρα περιγραφῆς. Οι άνδρες έπυροβολοῦν ζητωκραυγάζοντας! Η ψυχραιμία και η άκριβεία των χειρισμῶν των θωρηκτῶν θαυμαστή!...

Μά ο τουρκικός στόλος δεν έσυνετίσθη από τὸ μάθημα... Έπρόκειτο μετὰ ένα μῆνα περίπου να του δοθῇ άλλο στὴ Λήμνο.

Αγγ. Μεταξάς

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

(Η τέχνη τῆς Κρήτης και τοῦ Αιγαίου)



Πάνω στὴν άδιάλυτη ὕλη των μυριόμορφων άρχαίων άγγείων είναι άποτυπωμένη ή μεγάλη άρετὴ τῆς διακοσμητικῆς έλληνικῆς τέχνης, ὥστε νὰ είναι άρκετὴ για νὰ μᾶς πῇ τί άκριβῶς ήταν ή ζωγραφικὴ στὴν άρχαία Ελλάδα. Τό Μουσείον του Λούβρου στὸ Παρίσι παρουσιάζει για κείνους που θέλουν νὰ μελετήσουν τὴ λεπτότατη και άφθαστη αὐτὴ τέχνη σ' ὅλες τῆς τίς φάσεις, τὴν πιὸ πλούσια συλλογή.

Τὰ άρχαιότερα άγγεῖα είναι τὰ του Αιγαίου, των όποιων τὸν ζωγραφικὸ ρυθμό ο Όμηρος τὸν ονομάζει άνηρόν, γιατί άπομιμείται τὰ τριαντάφυλλα, τὰ φυτὰ από φοινίκες και άλλα διάφορα παράξενα λουλούδια.

Αὐτὴ ή άγάπη για τὰ φυτὰ έκδηλώνεται με τὸν πιὸ άγνό τρόπο στὴ ζωγραφικὴ των άγγείων τῆς Κρήτης. Ο τεχνίτης τῆς Κρήτης αισθάνεται βαθεῖα τὴ φύσιν, τὴν άναπλάθει, τὴν έξαυλώνει με γεωμετρικὴ και μαθηματικὴ τάξιν. Ξέρει δηλαδή τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς διακοσμητικῆς τέχνης, κατέχει βαθεῖα τὴν έπιστήμη έκείνη που οι άρχαίοι έλεγαν Αρχιτεκτονική, που θά πῇ νὰ γνωρίζῃ κανεῖς τις βασικὲς άρχές τῆς κατασκευῆς.

Και τί θαυμάσια άγγεῖα φτιάχναν οι Κρήτες, τὰ όποια, ένῶ ήταν άντικείμενα χρήσιμα, ήταν μαζί και ὡραιότατα και λαμποκοπούσαν σαν τ' άστέρια μέσα στὴ βαθύτατη νύχτα, όταν τὰ κρατούσαν οι ιέρειες και τὰ προσέφεραν στὸ ναὸ τῆς λατρευμένης θεᾶς τῆς γονιμότητος.

Οι μεγάλοι έκείνοι καλλιτέχνες του Μίνως παίρνουν τὴ γῆ ανάλαφρα στὰ χέρια τους, και δίνοντας τῆς πνοή στὴ φλόγα του φούρνου δημιουργοῦσαν και ζωντάνευσαν άπειρες μορφές.

Ζωγραφίζαν σχέδια και συνταυτίζαν χρώματα που τὰ ζήλευε και αὐτὴ ή φύσις.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, με τὸ νὰ άπομιμηθοῦν τὰ φυσικὰ σχήματα, έδημιούργησαν καινούργια και πρωτότυπα

Έλληνικοί δρυλοι

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Απ' τὴν έποχὴ του Όμήρου ακόμα ή ξενητεία κι' «ο ζωντανός χωρισμός» άγαπημένων προσώπων όπηρε ένα θέμα που με περισσότερη άγάπη τὸ τραγουδῶσε ο Έλληνικός λαός. Η χώρα μας, απ' τὴ φύσιν τῆς ναυτικῆς χώρας, απ' τὰ πιὸ παλὰ χρόνια έσπαρχανε τούς κατοίκους τῆς στὴ μετανάστευσι. Είναι μιά άναξίτησι καλύτερης τύχης, σ' άλλα μακρινὰ κι' άγνωστα άκρογίλια, με παράξενους κι' άγνωστους έπίσης κατοίκους.

Ίσως νὰ τόχαμε στὸ αἷμα μας. Ίσως — ὅπως άλλως τε ύποστηρίζουν μερικοί — νὰ είμαστε ή φυλὴ που περισσότερὸ από κάθε άλλην άγαπάει τὴν περιπέτεια. Όμως ό,τι δῆποτε απ' αὐτὰ κι' αν συμβαίη, είμαστε και ή φυλὴ που περισσότερὸ από κάθε άλλην είναι άδιάσπαστα συνδεμένη μ' ένα κομμάτι έδάφους που τὸ θεωρεῖ ιερὸ και που όπου βρεθῇ νοσταλγεῖ περισσότερὸ από κάθε άλλον και πνέει τὴ γῆ τῆς και τὸ γολανὸ που τὴ σκεπάζει.

Μετ' απ' αὐτὰ τὰ συναισθήματα του λαοῦ μας ξεπήδησαν κατὰ καιροῦς διάφοροι θρύλοι και τραγουδιήσαν με ιδιαίτερη άγάπη ο μισέος για τὴν ξενητεία και ο γυρισμός απ' αὐτήν.

Πρώτὴ μεγάλη ποιητικὴ έκδήλωσι, άναφερόμένη σὲ γυρισμό, συναντᾶμε στὰ όμηρικὰ έπη. Μετὰ τὴν κατάκτησι τῆς Τροίας, ο Όδυσσεύς, ο πιὸ βασανισμένος απ' ὅλους τούς ήρωικούς κατακτητὰς, γυρίζει στὴν Ίθάκη ήρωικό πλοίο και χωρίς συντρόφους ὡς «μὲ ξένο πλοίο και χωρίς συντρόφους» λέει ο στίχος. Με μεγάλη δύναμιν περιγράφει τὸν Όμηρος τὴ σκηνὴ τῆς άναγνωρίσεως ο θεός Όδυσσεύς από τούς δικούς του και ιδιαιτέρως απ' τὴν Πηνελόπει, τὴ γυναῖκα του.

Στὴ νεώτερη δημοτικὴ ποίησι υπάρχουν πάρα πολλές παραλλαγές με τέτοια ὅθεσι. Η σπουδαιότερη κι' ή πιο γνωστὴ απ' αὐτὲς παρουσιάζει τὸν ξενητεμένο νὰ βγαίη στὸ κύνγη και κεί νὰ συναντᾷ τὴν άγαπημένη του γυναῖκα, που πολλὰ χρόνια είχε νὰ δῇ. Στὸ τραγῳδὶ που θά άναφέρωμε σήμερα μιλάει ο ήρωας, ο όποιος και διηγείται τὰ τῆς άναγνωρίσεως.

... Έρρόδισε ή άνατολή και δημερώνει ή [δδοι, γλυκοχαράζουν τὰ βουνὰ κι' ο άγερνός [τραβιέται, πᾶν τὰ πουλάκια στὴ βοσκή κι' οι λιγέ- [πρὸς στὴ βρύση βγαίνω και γῶ κι' ο μαῦρός μου και [τὰ λαγυνάκια μου, Βρίσκω μιά κόρη πόπλενε σὲ μαρμαρέ- [νισα γούρνα, τὴ χαϊρετῶ δὲ μου μιλεῖ τῆς κραινὴ δὲ [μοῦ κραινει...

Τέλος τὴν παρακαλεῖ — συνεχίζει τὸ τραγῳδὶ — νὰ βγάλῃ νερό για νὰ πῇ αὐτὸς και τ' αλογό του. Καθῶς όμως ή κόρη βγάζει νερό, ο ήρωας τὴ βλέπει δακρυομένη. Περιέργως τὴ ρωτᾷ για τὴν αἰτία του πόνου, που τῆς φέρνει στὰ μάτια τὰ δάκρυα. Έκείνη τὸν άπαντᾷ:

Ξένε μου κι' αν έδάκρυα κι' αν βαρὶα- [νισατενάω τὸν άντρα έχω στὴν ξενητεία και λείπει [δέκα χρόνους...

Ο Ίσως — συνεχίζει ο θρύλος — τῆς λέει ψέματα πὸς γνώρισε τὸν άντρα τῆς στὴν ξενητεία και πὸς τὸν εἶδε νὰ πεθαινῇ. Για νὰ κάμῃ μάλιστα περισσότερὸ πιστευτὰ τὰ λό-

για, σαν άντικείμενα συμπληρωματικά τῆς φυσικῆς ὁμορφιάς.

Αὐτὸ ἴσα-ἴσα είναι ο πραγματικός προορισμός τῆς τέχνης, νὰ συμπληρώνη, μιμούμενη, τὴ φυσικὴ ὁμορφία. Καί ή τέχνη είχε τὸ θρόνο τῆς δυὸ χιλιάδες χρόνια πρὸ Χριστοῦ στὴν έσκαυμένη Κρήτῃ.

Μὲ άργίλλο και πυριτικόν ὀξύ έπλασαν φαγιάντσες, με θερμὴ ὕλη, έπλασαν άγγεῖα τόσο λεπτὰ σαν φλοῦδα αἰγῶν. Έπλασαν πελώριους πίθους σὲ μέγεθος ανθρῶπου, που σαν ὀλόγυμνα κορμιά τυλίγονταν σὲ πολύχρωμα σμάλτα, σαν κόκκινες φλόγες, γαλάζιες θάλασσες και κάτασπρα μετάρια.

Και τί πλούσια πολυχρωμία στολίζει τὰ θαυμάσια αὐτὰ άγγεῖα του Μίνως!

Η κεραμικὴ τῆς περιόδου αὐτῆς του Αιγαίου στολίζει με ὅλα τὰ θαλασσινὰ μοτίβα, νοῦφαρα, κρίνα, λουλούδια, θαλασσινὰ τέρατα, και λείπει μόνον ή φιγούρα του ανθρῶπου.

Τὸ χταπόδι φαίνεται πὸς άρεσε υπερβολικά, ἴσως γιατί οι κύκλοι και οι φανταστικές του καμπύλες άνέπτυξαν τὴ φαντασία του καλλιτέχνη.

Υπάρχουν άγγεῖα μιάς άλλης κατηγορίας που λέγεται γεωμετρικός ρυθμός, που συνίσταται σὲ εὐθύγραμμα κομήματα. Αλλά κατ' οὐσίαν ο γεωμετρικός αὐτός ρυθμός είναι γέννημα του φυσικοῦ ρυθμοῦ, ὅπως και ο ίδιος ο φυσικός ὑποτάσσεται, καθῶς είπαμε, στῆς γεωμετρικῆς άρχῆς.

Και όταν σαν λαμπρὸ όνειρο χάθηκε ο πολιτισμός του Αιγαίου, και όταν μετὰ από τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο έδημιουργήθηκαν νέες συνθήκες και νέες σκέψεις, τότε άνεπήδησε ο νέος Έλληνικός πολιτισμός, που μπορούμε νὰ τὸν χαρακτηρίσωμεν ήρωϊκό, γιατί εισάγει τὸ ανθρῶπινο στοιχείο, τὸ όποιον έπικρατεῖ.

I. K.

για του, τῆς λέει πὸς αὐτὸς ο Ίσως παραστάθηκε στῆς τελευταίες του στιγμές και πὸς εξέδωψε για τὴν κηδεία του. Γι' αὐτὸ ζητεῖ τὰ τῶρα απ' τὴ γυναῖκα να του πληρώσῃ τὰ έξοδα. Έκείνη προθυμοποιεῖται, αλλά ο ξένος δεν άντέχει πλέον και τῆς άποκαλύπτει πὸς αὐτὸς είναι ὁ άντρας τῆς κι' ο καλὸς τῆς. Έκείνη, ὅπως είναι φυσικό, ὕστερ' από τὸσο διάστημα χωρισμοῦ, δεν τὸν άναγνωρίζει και ζητεῖ νὰ τῆς πῇ ὡριμένα χαρακτηριστικά σημάδια απ' τὴν αὐλή, απ' τὸ σπῖτι, απ' τὰ δαμάσια, για νὰ πείσῃ. Ο Ίσως τῆς λέει τὰ σημάδια κι' ή γυναῖκα τὸν πιστεύει. «Ξένε μου εἰς' εἰς' ο άντρας μου, εἰς' κι' καλὸς μου» τὸ λέει και πέφτει στὴν άγκαλιά του. Στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸ τραγῳδὶ μοιάζει άρκετὰ με τὸ σχετικὸ όμηρικὸ άπόσπασμα του γυρισμοῦ του Όδυσσεύς στὴν Ίθάκη. Έτσι, ὅπως σὲ τὸ αὐτὸ νεώτερο τραγῳδὶ του λαοῦ μας, ο Όμηρος βάζει τὴν Πηνελόπει νὰ ζητᾷ ὡριμένα σημάδια απ' τὸν Όδυσσεύς κι' αφού αὐτὸς τὰ λέει, τότε πείθεται πὸς πράγματι αὐτὸς είναι ο Μεγάλος Όδυσσεύς, ο κατακτητῆς τῆς Τροίας.

Στους θρύλους αὐτοῦ του λαοῦ μας δεν συναντᾶμε καμιά δραματικὴ συγκρουσι ὅπως στὴν «Όδυσσεια» και σ' άλλα έπη με σχετικὸ περιεχόμενο. Χαρακτηριστικὸ όμως ὅλων των παραλλαγῶν που άναφέρονται στὸ «Γυρισμὸ του Ξενητεμένου» είναι ή στοργὴ ή διάχυτὴ που υπάρχει μέσα σ' αὐτὲς, ὅπως και ή απλότητα με τὴν ὁποία γίνεται τὸ φανερὸ των συναισθημάτων. Μιά απλότητα, που δείχνει πλατεῖα τὸ ψυχικὸ καταστάλαγμα ενός λαοῦ, που πόνεσε και, μετὰ τὸν πόνο, ήρμησε για νὰ τραγουδῇ τὰ βάσανά του.

Δ. Σ.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΙΟΥΛΙΟΝ ΒΕΡΝ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Τὴν πλησίασε καὶ βεβαιώθηκε πὼς ἦταν δεμένη γερά, καὶ δὲν ἐκινδύνευε νὰ παρασυρθεῖ ἀπὸ τὸ κύμα.

Γύρισαν πίσω κι' οἱ δύο καὶ μετὰ τὴς ἰδίας προφυλάξεως βρῆκαν τὸ Φραγκίσκο πού τοὺς περίμενε στὴν εἰσοδο τῆς αὐλῆς. Καὶ μπορεῖτε νὰ φαντασθετὴ τὴ χαρὰ του, ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ πирόγα ἦτανε στὴ διάθεσί τους.

Φυσικὰ ἡ καλὴ αὐτὴ εἰδησιὶς ἐχαροποίησε καὶ τοὺς ἄλλους.

Κατὰ τὴς ἐννιάμισθας κατέβηκαν ὅλοι στὴν αὐλὴ. Τίποτε τὸ ὑποπτό δὲν φαινότανε. Ἄκρα ἡσυχία βασιλεύε. Καὶ δὲν ἀκούγονταν ὁ ἐλάχιτος κρότος. Τότε ἐκίνησαν ὅλοι γιὰ τὸ ἀκρογιάλι. Ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ πλοίαρχος πῆγανιν μπροστά. Καὶ τὸ βρῆκαν ἔρημο ὅπως ἦταν καὶ πρὸ δύο ὥρων. Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ ἐπιβιβάσθουν στὴν πирόγα, νὰ τὴ λύσουν καὶ νὰ τὴ σπρώξουν πρὸς τὴ θάλασσα. Κι' ὅλοι σιωποῦσαν. Δὲν ἔλεγαν λέξι, οὔτε σιγά. Κι' ὅλοι εἶχαν σφιγμένη τὴν καρδιά ἀπὸ συγκίνησι. Δὲν εἶχαν καμμιὰ ἀμφιβολία πὼς οἱ δύο οἰκογένειες Ζερμάττ καὶ Οὐόλστον βρισκόντουσαν ἐκεῖ στὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία.

Ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος κομπιλοῦσαν δυνατὰ. Κι' ἡ πирόγα ἔτρεχε πρὸς τὸν σκοτεινὸ ἐκεῖνον ὄγκο, ἀπ' τὸν ὁποῖον δὲν ἔβγαινε οὔτε κρότος, οὔτε φῶς. Κι' ὅταν ἡ πирόγα δὲν ἀπείχε παρὰ ἓνα τέταρτο λεύγας, τότε φάνηκε ἓνα φῶς στὸ μέρος ὅπου ὑψωνόταν τὸ ὑπόστεγο τοῦ πυροβολείου.

Χωρὶς φόβο πιά μὴν τὸν ἀκούσουν οἱ ἄγριοι, ὁ ναύκληρος σηκώθηκε κι' ἔμπηξε μιὰ πελώρια φωνή:

— Μὴν τραβάτε!... Μὴν πυροβολήτε!...

— Φίλοι!... Εἰμαστε φίλοι!... ἐπρόσθεσε ὁ πλοίαρχος Γκούλδ.

— Εἰμαστέ!... Εμεῖς εἰμαστέ!... φώναξε ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος.

Καὶ τὴ στιγμή πού ἀράζαν στὴ ρίζα τοῦ βράχου, ὁ Ζερμάττ, ὁ Οὐόλστον, κι' ὁ Ἑρνέστος μετὰ τὸν Τζάκ, τοὺς δέχθηκαν στὴν ἀγκαλιά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἡ σκηνὴ τῆς συναντήσεως ὑπῆρξε ἀπερίγραπτη! Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ τίς κραυγὰς τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐκπλήξεως, τὰ φίλια, τὰ ἀγκαλιάζματα, τὰ δάκρυα, τὰ χειροσφιζήματα! Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ μετὰ τί παράφορη ἀγαλλίασι ἡ οἰκογένεια Ζερμάττ ἐναθάλετο τὸν Φρίτς καὶ τὸν Φραγκίσκο καὶ τὴ Τζέννυ, κι' ἡ οἰκογένεια Οὐόλστον τὸν Τζέιμς, τὴ Σουζάνα, τὴ Ντόλλ καὶ τὸν μικρὸ Μπόμπη! Καὶ τέλος μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ πόσο θερμῆς ὑποδοχῆς ἔτυχε ὁ πλοίαρχος Χάρρυ Γκούλδ καθὼς καὶ ὁ ναύκληρος Τζῶν Μπλόκ κι' ἀπὸ τίς δύο οἰκογένειες. Παραλείπουμε ὅλες αὐτὰς τίς συγκινητικὰς σκηνάς. Ἐξ ἄλλου, θάταν τόσο δύσκολο νὰ γραφτοῦν.

Ἀλλὰ, ἂν κι' ἐνωμένες τώρα πιά οἱ δύο οἰκογένειες, δὲν ἔπαυαν νὰ βρι-

σκωνται σὲ πολὺ σοβαρὰ κι' ἐπικίνδυνη κατάσταση. Τὸ νησάκι ἐκεῖνο, τὸ ἄσυλό τους, δὲν ἔ' ἀργοῦσαν νὰ τὸ πατήσουν οἱ ἄγριοι, ὅταν θὰ τέλειωναν τὰ πολεμφοδία τους. Καὶ τότε ἀπὸ πού θὰ μπορούσαν νὰ ἐλπίζουν βοήθειαν;

Στὴν ἀρχή, μὲ λίγα λόγια, ὁ Φρίτς τοὺς εἶπε γιὰ τὸν «Ξιφία», πού εἶχε μείνει στὸ Ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἑλπίδας γιὰ νὰ ἐπισκευασθῇ, γιὰ τὴ στάσι πού εἶχε γίνῃ μῆσα στὸ Φλάγκ, καὶ γιὰ τὴν ἐγκατάλειψι τῶν ἐπιβάτων, μῆσα σὲ μιὰ βάρκα, στὸ ἔλεος τοῦ Ὁκεανοῦ. Κατόπιν τοὺς διηγήθηκε πὼς ἡ βάρκα ἄραξε στὴν ἀγορὴ παραλία ἐνὸς ἀγνωστοῦ νησιοῦ, πὼς ἀνακάλυψαν πὼς τὸ νησί αὐτὸ ἦταν ἡ Νέα Ἑλβετία, πὼς ἐκίνησαν γιὰ νὰ φθάσουν στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, πὼς ἔφθασαν ὡς τὸ Φάληγορστ, καὶ πὼς εἶδαν τοὺς ἄγριους.

Μιὰ μέρα ὁ Τζάκ κυνηγώντας ἓνα μικρὸν ἐλέφαντα παρασύρθηκε μακριὰ κι' ἔπεσε σ' ἓνα καταυλισμὸ ἄγριανθρώπων, πού τὸν ἐκράτησαν αἰχμαλώτω. Γλύτωσε τότε ἀπὸ τὰ χεῖριά τους, καὶ γυρίζοντας στὸ Φάληγορστ, ἔφερε τὴν εἰδησιὶν πὼς στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ τοῦ νησιοῦ εἶχαν ἀποβιβάσθαι ἄγριοι.

Φυσικὰ οἱ δύο οἰκογένειες ἀνησύχησαν πολὺ· κι' ἀμέσως ἔλαβαν ὅλα τους τὰ μέτρα γιὰ νὰ προλάβουν ἓναν αἰφνιδιασμὸ. Ἀπὸ τότε ἀγρυπνοῦσαν νύκτα καὶ μέρα.

Ἀλλὰ σὲ διάστημα τριῶν μηνῶν δὲν ἔγινε τίποτε.

Ὅπως δὴποτε ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀνησυχοῦν. Καὶ κοντὰ σ' αὐτὴ τὴν ἀνησυχία εἶχαν καὶ τὴν ἄλλη: ὁ «Ξιφίας» πού τὸν περίμεναν τὸ Σεπτέμβριον ἢ τὸν Ὀκτώβριον, δὲν φαινόταν. Καὶ μόνο ἓνα ναυάγιο θὰ μπορούσε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀργοπορίαν του.

Ἀπελπισμένοι γιὰ τὴν ἀπουσία τοῦ «Ξιφίας», πού δὲν ἐπέστρεφε, δὲν ἐφρόντιζαν γιὰ περισσότερα πράγματα, ἀφοῦ δὲν ἤξεραν ἂν θὰ ἐξαναγύριζαν στὴ δευτέρῃ αὐτὴ πατρίδα οἱ δικοὶ τους. «Πρὸς τί νὰ ἐργαζώμαστε

πιά, — συλλογιζόνταν, — γιὰ τὴν εὐμερία αὐτοῦ τοῦ νησιοῦ; Γιατὶ νὰ σπέρνουμε κι' ἄλλα χωράφια; Νὰ κάνουμε κι' ἄλλα κτήματα; Νὰ κτιζοῦμε κι' ἄλλες κατοικίες; Ὅσα ἔχουμε μᾶς φθάνουν καὶ μᾶς περισσεύουν».

Ἔτσι ἀπελπισμένοι μαζεύθηκαν στὴς 25 τοῦ Δεκεμβρίου νὰ κάνουν Χριστουγεννα. Δάκρυα ἔτρεξαν ἀπ' ὅλα τὰ μάτια ἀνακατωμένα μετὰ προσευχὰς γιὰ κείνους πού ἔλειπαν...

Ἔτσι μπῆκε ὁ καινούργιος χρόνος, τὸ 1817.

Ἀλλὰ τὴ δευτέρῃ ἐβδομάδᾳ τοῦ Γενάρη, ὁ Τζάκ εἶδε τίς πирόγες τῶν ἄγριων νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸ ἀκρωτήρι καὶ νὰ διευθύνονται πρὸς τὸν Ὀρμό τῆς Σωτηρίας. Καὶ τότε σκεφθῆκανε νὰ καταφύγουν σ' ὅλα τὰ μέσα τῆς ἀμύνης πού διέθεταν στὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία. Ἀπ' ἐκεῖ, ἀσφαλίσμενοι, θὰ μπορούσαν ν' ἀντισταθεῖν μετὰ ἐπιτυχία στὴν ἐπιδρομὴ τῶν ἄγριων.

Ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρες οἱ ἄγριοι κατεῖχαν τὸ Φάληγορστ. Καὶ δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πὼς ἡ συμμορία αὐτὴ θὰ εἶχε καταλάβῃ πὼς τὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία χρησιμοῦε γιὰ καταφύγιο στοὺς ἀποίκους.

Πολλὰς φορὲς, μιὰ δωδεκάδα πирόγες πέρασαν τὸν Ὀρμό τῆς Σωτηρίας καὶ διευθύνθηκαν πρὸς τὸ νησάκι. Μὰ μερικὲς σφαῖρες πού τοὺς ἔστειλαν ὁ Ἑρνέστος κι' ὁ Τζάκ ἔρριξαν κάτω ἓνα-δύο κι' ἔκαναν τοὺς ἄλλους νὰ φύγουν πανικόβλητοι. Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ἔπρεπε νὰ φυλάνε μέρα νύκτα. Ἐκεῖνο πού ἔπρεπε νὰ φοβούνται καὶ πού θὰ ἦταν δύσκολο ν' ἀποκρούσουν, ἦταν καμμιὰ νυχτερινὴ προσβολή.

Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ ἄγριοι τῷξεραν πιά τὸ καταφύγιό τους, ὁ Ζερμάττ ἐναθάλε τὴ σημαία στὴν κορυφὴ τοῦ ὕψωματος, μήπως — ὄχι ἀπίθανο — περνοῦσε κανένα καράβι μπροστὰ ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλβετία καὶ τὴν ἔβλεπε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία ἦταν μεγαλύτερο ἀπ' τὸ νησάκι τῆς Φάλανας καὶ σὲ ἀπόστασι μᾶς λεύγας ἀπὸ τὸν Ὀρμό τῶν Ἑρωδιῶν. Εἶχε σχῆμα αὐγοῦ, μᾶκρος δύο χιλιάδες ἐξακόσια πόδια καὶ πλάτος ἑπτακόσια. Τὴν ἡμέρα ἡ ἐπιτήρησις ἦταν ἀρκετὰ εὐκολή. Ἐπίσης τὴ νύκτα ἀποφασίσθηκε, κατὰ πρότασι τοῦ πλοίαρχου Γκούλδ ἡ ἐπιτήρησις νὰ διατηρηθῇ ἀγρυπνῇ, κάνοντας περιπολίες σ' ὅλακληρὴν τὴν παραλία.

Ὅπως δὴποτε, φίλοι μου, εἶπε ὁ κ. Ζερμάττ, εμεῖς πρέπει νὰ προσέχουμε πολὺ. Ὅσο δὲν πατιέται τὸ νησάκι μας, δὲν ἔχουμε τίποτε νὰ φοβηθοῦμε. Ἄν κι' εἰμαστε ἐδῶ δεκαπέντε ἄνθρωποι, ἡ τροφὴ μας εἶναι ἐξοφαισμένη γιὰ πολὺν καιρὸ. Ἐχομε τὴν ἀποθήκην γεμάτην, ἔχομε τίς ἀντιλόπες, ἔχομε τὸ ποταμάκι μετὰ τὸ δροσερὸ νερό.

(Ἀκολουθεῖ)



ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱερικὼν τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν ἀκούσας δὲ ὅχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ ἐδόησε λέγων Ἰησοῦ υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μάλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιῆω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντέλες. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἄνωρθεν καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ὁποῖον δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἑθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταῦταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὕποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βῶν αὐτοῦ ἢ τὸν δονὸν ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἦν ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτώ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

Μὲ δυνατὴν φωνὴν ὁ τυφλὸς ζητιᾶνος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐλπίδα πού τὸν ἐγέμισεν ἡ πίστις εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν νὰ τὸν λυπηθῇ. Ὁ κόσμος ὅμως πού ἦτο ἐκεῖ παρὼν ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἀτυχεῖ καὶ νὰ τὸν φέρῃ πλησίον τοῦ Θεανθρώπου, ἀντιθέτως τὸν ἐπιπλήττει. Ἐπομένως ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι ἐφάνησαν ἀσπλαγχοὶ καὶ ἠδαιοφύροισαν πρὸς τὸν βασανιζόμενον τυφλόν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀνεξάντλητον εὐσπλαχνίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἔσπευσε ἀμέσως νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

Ἀλλὰ τί ἔλειπεν εἰς τοὺς ἄνθρώπους αὐτοὺς διὰ νὰ δειχθοῦν ἀσπλαγχοὶ πρὸς τὸν τυφλόν; Βεβαίως πολὺ μικρὰν βοήθειαν ἦσαν ἀξιοὶ νὰ τοῦ δώσουν. Μήπως θὰ μπορούσαν νὰ τοῦ ἐξαπατήσουν τὸ φῶς; Ὁχι. Καὶ ἐν τούτοις καὶ αὐτὴ τὴ μικρὴ βοήθεια πού θὰ μπορούσαν νὰ τοῦ δώσουν (νὰ τὸν φέρουν δηλαδὴ κοντὰ εἰς τὸν Ἰησοῦν) τοῦ τὴν ἀρνήθηκαν. Τοὺς ἔλειπε τὸ συναίσθημα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Ὅταν κανεὶς ἔχη μῆσα τοῦ τὴν ἀγάπην εἶναι ἀδύνατο νὰ σκεφθῇ κακὸ γιὰ τὸν ἄλλον. Ὁ μεγαλειότερος τῆς Ἐκκλησίας μας διδάσκαλος, ὁ ἀπόστολος Παῦλος, μᾶς παραγγέλλει: «Χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαίωντων». Τὸ ἴδιο λέγει καὶ μιὰ παροιμία πού ὁλος ὁ ἐλληνικὸς λαὸς τὴν ξέρει: «Μοιρασμένη χαρὰ διπλὴ χαρὰ, μοιρασμένη λύπη μιᾷ λύπη». Ἐκεῖνος πού ἔχει ἀγάπην καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐμψυχώνεται δὲν λυπεῖται μόνον διὰ τὰς στενοχωρίας καὶ τὰ παθήματα τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ καὶ σπεύδει μετὰ προθυμίαν νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ. Ἐκεῖνος ὅμως πού δὲν ἔχει ἀγάπην βλέπει μετὰ τελείᾳ ἀπάθειαν τοὺς ἄλλους νὰ υποφέρουν. Καὶ ἂν ἔχη τὴ δύναμι καὶ ἂν τοῦ εἶναι εὐκολώτατο νὰ δώσῃ χεῖρι βοηθείας, ἐν τούτοις μόνον τὸν ἑαυτοῦ τοῦ θέλει νὰ ξέρῃ καὶ μόνον γιὰ τὸν ἑαυτοῦ φροντίζει. Οἱ καρποὶ πού ἀποκομίζει ὁ ἀσπλαγχνὸς εἶναι γι' αὐτὸν καταστρεπτικοί.

Γι' αὐτὸ ὅς προσέξωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ μὴ εἴμεθα ἐγωῖσται καὶ σκληρόκαρδοι. Ἄς πολεμήσωμεν ὅσο μπορούμε τὴν σκληροκαρδίαν μας. Ἄς καλλιεργήσωμεν τὰς ψυχὰς μας μετὰ ἀγάπην, καὶ ἂς τρέχωμεν σὲ κάθε περίστασι πρὸς βοήθειαν τῶν συνανθρώπων μας.

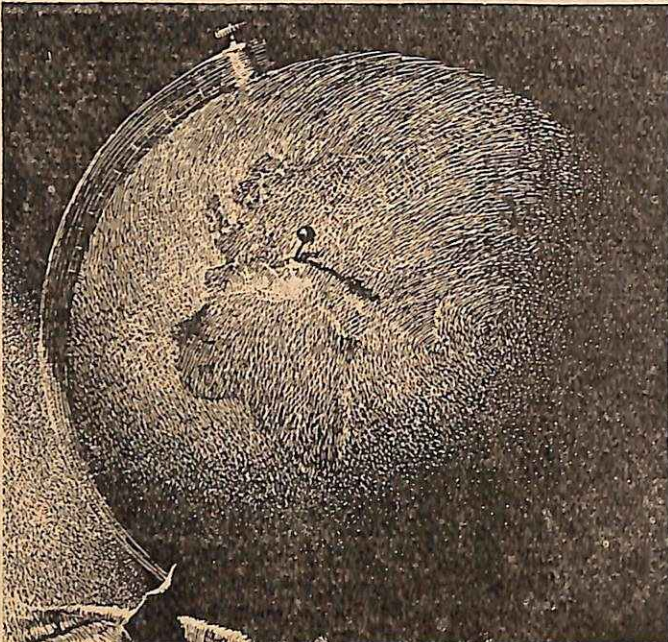
Ἀπὸ τὴν ἀπέναντι περικοπὴν τοῦ Ἱεροῦ μας Εὐαγγελίου διδασκόμεθα τί εἶναι Κυριακὴ καὶ ποῖον σκοπὸν ἔχει ἡ ἀργία τῆς. Προηγούμενος ὅμως πρέπει νὰ ποῦμε εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν καὶ ἔχουν τὸ Σάββατον ὡς ἡμέραν τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡμεῖς ἔχομεν τὴν Κυριακὴν. Ὁ λόγος πού ὁ Ἑβραῖος ἔχουν τὸ Σάββατον εἶναι εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀναπαύσεως τοῦ Θεοῦ ἔπειτα ἀπὸ τὴν δημιουργίαν τοῦ Κόσμου. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη μᾶς λέγει ὅτι ὁ Θεὸς ἔκαμε ἐξ ἡμέρας γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸν Κόσμον, τὴν δὲ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύθη. Εἰς ἀνάμνησιν οὖν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ἐορτάζουν τὸ Σάββατον. Ἡμεῖς ὅμως οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν καθιερωσέν τὴν Κυριακὴν, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνεστήθη ἔπειτα ἀπὸ τὸν μαρτυρικὸν τοῦ θανάτου. Λοιπὸν γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Χριστιανοὶ καθιέρωσαν τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεώς των. Τὴν ἰδίαν σημασίαν καὶ ἀξίαν ἔχουν καὶ αἱ δύο αὐταὶ ἡμέραι. Ὅποιον δηλαδὴ σκοπὸν ἔχουν οἱ Χριστιανοὶ διὰ τὴν Κυριακὴν, τὸν ἴδιον ἔχουν καὶ οἱ Ἑβραῖοι διὰ τὸ Σάββατον, δηλαδὴ ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶναι ἡμέρα τοῦ Θεοῦ.

Ἀγανακτεῖ ὁ ἀρχισυνάγωγος διότι ὁ Θεάνθρωπος ἔδωκε χεῖρα βοηθείας σὲ μιὰ πάσχουσα γυναῖκα ἐπειδὴ ἦτο Σάββατον. Τυφλωμένος ἀπὸ τὸν φθόνον κατηγορεῖ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὅτι ἔκαμε ἁμαρτίαν μετὰ τὸ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀσθενῆ ἐνῶ ἦτο Σάββατον, καὶ σύμφωνα τὰχα μετὰ τὸν Ἑβραϊκὸν νόμον καθὲ ἐργασία τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἀπαγορεύεται. Προσπαθεῖ νὰ διαβάλλῃ τὸν Ἰησοῦν ὅτι παρέβη τὸν νόμον! Ἀλλὰ ὁ Θεάνθρωπος τὸν ἀποσταθμίζει λέγοντάς του ὅτι ὁ νόμος ἀπαγορεύει μὲν τὴν ἐργασίαν τὴν σωματικὴν, ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἀγαθοεργίαν. Ὁ ἄνθρωπος κἀνόντας ἀγαθοεργίας ὄχι μόνον δὲν παραβαίνει κανένα νόμον ὅποιανδήποτε ἡμέρα κι' ἂν εἶναι, ἀλλὰ τούναντι μ' αὐτὸς γίνεται ἀρεστὸς στὸν Θεόν.

Βεβαίως ἔχομεν καθήκον νὰ σεβώμεθα τὰς ἡμέρας πού εἶναι ἀφιερωμένας εἰς τὸν Θεόν, πρὸ πάντων δὲ τὴν Κυριακὴν πού μᾶς θυμίζει τὴν ἀνάστασιν τοῦ Θεανθρώπου, βεβαίως δὲν πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα κατ' αὐτὰς σωματικῶς, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰς ἐορτάζωμεν μετὰ ἔργα θεάρεστα καὶ ὄχι νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν φθονερὸν ἀρχισυναγωγόν. Μόνον αὐτὸς ὁ ἐορτασμός εἶναι ἐκεῖνος πού πρέπει μόνον αὐτὸς θὰ μᾶς φέρῃ πλησίον τοῦ Θεοῦ.

Σημ. «Νεολαίας». — Ὑπείκοντες εἰς παρακλήσεις πλείστον σχολείων, τῶν ὁποίων οἱ διδάσκαλοι λόγῳ τῶν ἀποστάσεων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λαμβάνωσιν ἐγκαίρως τὸ τεύχος τῆς ἐβδομάδος, ἐρμηνεύομεν σημερὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς προσεχούσης Κυριακῆς. Ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ὁδεῖν τεύχους οἱ ἀναγνώσται μας θὰ εὐρίσκουν εἰς τὴν εἰδικὴν σελίδα μας μόνον τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῆς ἐπομένης Κυριακῆς.

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ



Η Έλληνική γη!...

«Ζητώ να μη λησμονή κανείς σας και οι γέροι και τα παιδιά και οι μικροί ότι η ελληνική γη είναι εκείνη, η οποία θα μας θρέψει όλους...».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Μπορεί κάποτε να νόμιζες πως τα σοφά αυτά λόγια του 'Αρχηγού μας προέρχονται μόνο από την πρόβλεψή του κι απ' τη φροντίδα του για τη ζωή του λαού μας τώρα που ο πόλεμος ξάπλωσε σαν άρπαχτικό όρνεο τα νύχια του πάνω στον κόσμο. Είναι κι αυτό, μά είναι και κάτι άλλο πιο βαθύ και πιο σοφό, που δεν το γέννησαν μόνο οι δίσεχτοι χρόνοι και οι δύσκολοι καιροί. Και γι' αυτό το κάτι άλλο, που παραμέλησαν οι άλλοι και δεν το έθεσαν στο ύψος που έπρεπε, θα μιλήσουμε σήμερα.

Είχαμε γη, μά την παραμελούσαμε. Καταντήσαμε σαν τόν άσωτο υιό, που εγκατέλειψε το πατρογονικό του σπίτι ζητώντας άλλοι τη ζωή και την ευτυχία. Το αποτέλεσμα το ξέρετε. Γύρισε ξεχισμένος και δυστυχισμένος.

Είχαμε γη, και μπόλικη μάλιστα. Δεν είναι λίγα τα 130.200 τετραγ. χιλιόμετρα που αποτελούν την Ελλάδα. Πάνω σ' ένα χιλιόμετρο πέφτουν 48 κάτοικοι. Κι' όταν σκεφτούμε ότι σ' άλλες χώρες αναλογούν 200 και 300 άνθρωποι πάνω σ' ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο, τότε θα καταλάβουμε πόση γη έχουμε δική μας.

Όμως την ανακαλύψαμε τώρα, σαν νέοι Κολόμβοι και Βάσκο ντε Γάμα, γιατί βρέθηκε επί τέλους ο 'Αρχηγός εκείνος που ξέρει ν' αξιολογή ζητήματα, πράγματα και πρόσωπα, όπως αληθινά πρέπει και μας αναφώνησε εκείνο το σωτήριο: «Γη, γη, ελληνική γη!».

Και γυρίσαμε το βλέμμα προς τα κάτω. Γιατί πριν δλοι μας, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, είχαμε τα μάτια προς τόν ουρανό, κυττάζαμε τα σύννεφα σαν να περιμέναμε να μας ρίξη ο Θεός την ευμερσία από κεί άπάνω. Ξεχνούσαμε τα ουσιαστικά και κατατριβόμαστε με τα έπουσιώδη. Ένώ η ευμερσία ήταν γύρω μας και πλάι μας, δεν απλώναμε τα χέρια μας να την πιάσουμε, παρά τρέχαμε πίσω από φαντάσματα και ψευδοπαράστασεις. Θέλαμε, μιμούμενοι άλλες χώρες, να γίνουμε λαός βιομηχανικός ή ό,τι άλλο, ενώ οι πεδιάδες και οι πλαγιές μας μέναν όρφανές και παραμελημένες. Χρόνια

και χρόνια δεν σήκωσε κανείς το χέρι του να φυτέψη ένα δένδρο, πηγή υγείας και φράγμα ενάντια σέ πλήμμυρες και καταστροφές, πηγή πλούτου και καρποφορίας, αφού βοηθά το χώμα μας να γίνη έτοιμο για να δεχθή το σπόρο και να τόν πετάξει.

Η νοοτροπία για την ελληνική γη κόντεψε να μας οδηγήσει στην καταστροφή. Ο αγρότης έστελνε το γυιό του να γίνη δικηγόρος στην πόλι και ο εργάτης της υπαίθρου τσotριβε να βρη δουλειά στις φάμπρικες. Τα άγροτοκόριτσα επίσης φιλοδοξούσαν να γίνουν πρωτευουσιάνες. Έτσι γεννήθηκε η ανεργία από τη μιά μεριά, ενώ η ελληνική γη έμενε άδούλευτη κι άνεμετάλλευτη.

Και όμως με τα ίδια μας τα χέρια άνοιγαμε το λάκκο μας. Μά ο 'Αρχηγός μας έφτασε και μίλησε σαν το σοφό εκείνο πατέρα τόν βιβλικό, που σύμβολο από τα χρόνια του 'Αβραάμ και του 'Ισαάκ έφθασε στο στόμα του λαού μας.

Μιά φορά κι έναν καιρό ήτανε ένας γεροπατέρας, που είχε πέντε γιουούς και κάμποσα άμπέλια και χωράφια. Σάν κατάλαβε πως πρόκειται να τόν καλέση ο Θεός κοντά του μάζεψε τούς γιουούς του γύρω στο κρεββάτι του και τούς είπε: «Τώρα θα σάς πω πιά το μεγάλο μυστικό. Σε κάθε άμπέλι και χωράφι έχω θαμμένο από ένα σταμνί φλουριά. Νά το βρήτε και θα γίνετε κι' έσεις και η φαμίλια σας ευτυχισμένοι!».

Έτσι άρχισαν οι γυιοί να σκάσουν από τη μιά άκρη ως την άλλη και πάλι άρχιζαν από την άρχή! Η αλήθεια είναι πως δεν βρήκανε ούτε ένα σταμνί με φλουριά, όμως όταν ήρθε ο καιρός του θερισμού γέμισαν οι άποθήκες τους από το χρυσάφι του σταριού. Τότε κατάλαβαν μόνο ποιόν θησαυρό έννοούσε ο γεροπατέρας τους «Θεός συχωρέσει τον!» όπως τόν εύλογοΰσαν!

Έτσι και μείς τώρα θα ξεθάψουμε με τα χέρια μας και την καρδιά μας από την ελληνική μας γη τούς θησαυρούς που κρύβονται στα σπλάχνα της. Ο λαός μας πρέπει να ζήση και να ευμερήση από την γη του. Γι' αυτό σ' όλη μας τη σκέψη, τη δράση και τη ζωή άς κυριαρχή η γραμμή της έντολης του δικού μας τώρα σοφού Πατέρα και 'Αρχηγού.

Κείνα τα χέρια που δουλεύουν τη γη μας έμμεσα ή άμεσα άς μας γεννούν την άγάπη και την εκτίμησι που τούς αξίζει.

Σ. Καρ.



...και τα παιδιά της.

ΤΩΡ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΜΑΣ

Η ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ ΚΑΙ Η "ΝΕΟΛΑΙΑ,

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΛΥΚΑΝΤΙΚΑ

Βρήκα πάλι τη φίλη μου, τη νοικοκυρούλα, σέ άναστατάσι.

— Άκούς εκεί να μου δίνη ο μπακάλης μόνο 50 δράμια ζάχαρι!

Γέλασα με τη συγκίνησή της.

— Γελάς, μου λέγει, μά δεν ξέρεις πως τα δυό μου παιδιά δεν μπορούν να πιούνε τσάι ή γάλα χωρίς ζάχαρι;

Κι' έπειδή βρήκα, στερνά από αυτά που μου είπε, τη φροντίδα της δικαιολογημένη, άπεφάσισα να πω μερικά πράγματα για όλες τις γυναίκες και όλα τα κορίτσια, που έχουν τυχόν τις ίδιες φροντίδες σχετικά με τη ζάχαρι.

Ξέρετε, φυσικά, σαν γυναίκες που ζούμε στην έποχή μας, ότι για να φέρωμε ζάχαρι χρειάζομαστε να στείλωμε τα λεπτά μας στο έξωτερικό. Όμως σήμερα κάθε λαός κυττάζει να βγάλη όσο το δυνατόν λιγώτερο χρήμα έξω. Αυτό ύπηγόρευσε και τούς περί έξαγωγής συναλλάγματος νόμους.

Η Ελλάδα δεν έχει ζαχαροκάλαμο και έπομένως ούτε ζάχαρι. Πειράματα για την παραγωγή της από γλυκοπατάτες, σταφίδες, γογγύλια κλπ. Έγιναν, αλλά δεν έφθασαν άκόμη σέ βιομηχανική έφαρμογή. Όμως εμείς, σαν άγαθά πνεύματος, σαν άγ' γελοι της οικονομίας και της κοϋζίνας, πρέπει χωρίς χημικά εργαστήρια και χωρίς πολυετή πειράματα να βρούμε το μέσο να βοηθήσουμε τόν εαυτό μας και τα παιδιά μας στή δύσκολη αυτή περίπτωση. Άλλως τε δεν είμαστε και μοναχές μας. Σήμερα όλες οι

γυναίκες της Εϋρώπης έχουν δμοιες φροντίδες.

ΤΟ ΜΕΛΙ

Η Ελλάδα μας ήτανε και είναι ή χώρα που έδινε το πολυτραγουημένο νέκταρ τών Θεών, το μέλι. Και ποιά από μας δεν ξέρει το μέλι τού 'μηττού; Το κλίμα μας εύνοει την δουλειά της καλής κι' ακούραστης εργάτισσας, της άνογουρίστρας μέλισσας. Μέσα στο στομάχι της, το άμμητο αυτό χημικό έργαστήρι, κατέρχεται το χυμό τών λουλουδιών, που άποτελείται από 60-90% χημικώς καθαρό νερό και 40-10% καθαρό ζάχαρο.

Δεν της φτάνει όμως μόνο ο χυμός. Της χρειάζεται ν' άρωματίση το προϊόν της και άπορροφή συγχρόνως μιά μικρή ποσότητα από αϊθέρια έλαια, που μας κάνουν το μέλι μσοχρόλο και δρεκτικό.

Στο στομάχι της μέλισσας γίνεται άκόμη μιά θαυμασία κατεργασία για τη διατήρησι του γλυκού προϊόντος της. Το μυρμηκικόν δξύ και η άπορρόφησις του νερού άποτελούν το πυκνότερο μέλι, που φροντιστικά άποθέτει ή καλή εργάτισσα στα μικρά κελλάκια της μελόπηττας.

Πόσο εύχάριστα τρώνε τα παιδιά μιά φέτα ψωμιού με βούτυρο και μέλι ή μόνο με μέλι το ξέρουμε όλες μας. Και γλυκίσματα γίνονται με μέλι και εν άνάγκη και το τσάι μας μπορούμε να το γλυκανάωμε με μιά κουταλιά.

Αν όμως είναι δυνατό μπορούμε και οι ίδιες να κάνωμε την παραγωγή μας. Άλλωθ' φορά θα μιλήσωμε για το πετιμέζι.

ΛΕΥΚΑ ΔΟΝΤΙΑ

Πόσες φορές δεν μάς τυχαίνει να δοΰμε ένα πρόσωπο θελκτικό, που να μάς κάνει όμως να χάσωμε την πρώτη αυτή ευχάριστη έντύπωσι όταν άνοίξη το στόμα για να μιλήση!

Κι' έπειδή γενικά κάποιος που μιλεί συγκεντρώνει την προσοχή στο στόμα του γι' αυτό είναι άνάγκη τα δόντια μας να μη προκαλόν την άηδία. Δεν πρέπει να είναι μόνο κανονικά, αλλά πρό παντός καθαρά.

Πολλοί άνδρες και γυναίκες άκόμη καπνίζουν κι' αυτό είναι γραμμένο με μαύρα και κίτρινα... σημάδια στα δόντια τους. Άσχημο για έναν άνδρα, αλλά φοβερό για μιά γυναίκα. Η δδοντόπαστα σ' αυτό το ζήτημα δεν φέρνει και μεγάλα αποτελέσματα. Θα σάς πω μιά απλή και φθηνή συνταγή, με την οποία θα καθαρίζετε κάθε δυό μήνες, χωρίς βέβαια να διακόψετε την καθημερινή χρήσι της δδοντόπαστας.

Πάρετε 10 γραμμάρια Acide Chlorhydrique και 10 γραμμάρια νερό. Αυτό είναι όλο.

Με ένα ευλάκι ή σπρίτο τυλιγμένο στην άκρη με λίγο βαμβάκι και βρεμένο στην διάλυσι καθαρίζετε τα δόντια σας ένα-ένα με προσοχή. Μη βρέχετε τα ούλα σας. Σφουγγίζετε το δόντι μ' ένα καθαρό πανάκι μόλις άρχιση να άσπρίζη. Πλύνετε με νερό καλά έπειτα το στόμα σας.

Έτσι θα παρουσιασθήτε και σεις έαφνικά στον κύκλο σας με δόντια... μαργαριτάρια.

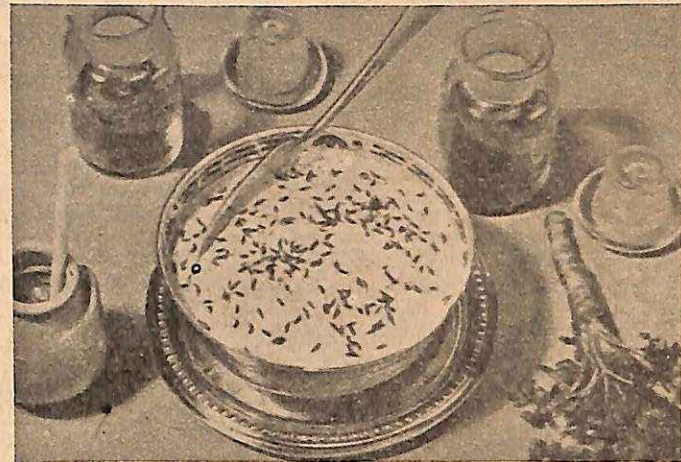
ΣΕΜΝΟ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟ!

Όποια κόρη, οποια γυναίκα μπορεί στο ντύσιμό της να ζευγαρώνη τη σεμνότητα και τη χάρη, τις δυό τόσο πολύτιμες γι' αυτή άρετές, δείχνει ένα άνώτερο ψυχικό πολιτισμό, έκδηλώνει με την έξωτερική της εμφάνισι τις ιδιότητες μιάς ίσορροπημένης ψυχής κι' ένός πνεύματος που έχει νοιώσει να ταξιθετή και να τακτοποιή το περιβάλλον του σύμφωνα μ' έναν άρμονικό έσωτερικό του κόσμο.

Αν ξέραμε ότι το ντύσιμό μας, με όλα του τα έξαρτήματα, είναι ο καθρέπτης της ψυχής και του πνεύματός μας, θ' άποφεύγαμε πολλές φορές τη γελοιοποίησι μας ακολουθώντας τις άκρότητες της μόδας. Μπορεί ένας ψυχολόγος παρατηρητής από το ντύσιμό μας να καταλάβη την ψυχή και το χαρακτήρα μας, άκόμη ίσως και τις άνόητες επιθυμίες που κρύβονται μέσα μας.

Νά σάς πω μερικά παραδείγματα:

Ένα κορίτσι που δουλεύει στή φάμπρικα και θυσιάζει 200 δρ. για να πάρη πέτσινα γάντια, κόβοντας τις από το φαγητό του, φανερώνει την τρομερή και έπι-



ΓΙΑ Ν' ΑΛΕΙΦΩΜΕ ΤΟ ΨΩΜΙ ΜΑΣ

Δεν είναι άνάγκη να φοβώμαστε να εισαγάγωμε στην κουζίνα μας μιά συνταγή, που μάς φαίνεται παράξενη. Μπορούμε να δοκιμάσωμε. Φυσικά εμείς οι Έλληνες δεν μπορούμε να φάμε την άμερικανική σαλάτα ά' ντα και μπανάνες με μαγιονέζα ή τις τσιγαρισμένες κινέζικες άκρίδες. Μπορούμε όμως σέ πολλά άλλα πράγματα να εύρνώμε την κουζίνα μας. Δοκιμάστε. Πάρετε 50-100 δράμια φρέσκη μυζήθρα ή γιαούρτι της σακκούλας, που δεν είναι ξυνό. Βάλετε ένα κομμάτι βούτυρο ή μαργαρίνη, κόκκινο πιπέρι, ελάχιστο μαχάρι, κρεμμυδάκι φρέσκο και διάφορα πράσινα: σέλινο, μαιντανό, δυόσμο, όλα από λίγο, ψιλοκομμένα, και αναμείξτε τα καλά σέ μιά μάζα. Όταν χτυπή φύσκες σερβείρατέ το άραιά και όρεκτικά για το μάτι. Στο βραδινό τραπέζι με μιά σουπα δεν είναι άσχημο. Τα παιδιά θα φάνε τη φέτα τους με πολλή ευχαρίστησι, άλειμμένη από την άρτισμένη αυτή μυζήθρα ή γιαούρτι της σακκούλας όπως είπαμε. Άλλως τε είναι και μιά τροφή που θα τά ωφέληση πολύ, όταν μάλιστα πρόκειται περί δύσκολων παιδιών.





ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπό : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ θάνατος τοῦ Κωνσταντίνου θά ση-
μάνῃ τὴν ἀρχὴ σ' ἕνα δράμα ποῦ ἀπὸ
καρὸ σχεδιάζεται καὶ ποῦ κανεὶς ἀπὸ
πρὶν δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ οὔτε τίς πε-
ριπέτειες οὔτε τὸ τέλος τοῦ. Ἡ σκηνὴ
τοῦ θά περιουσιῇ στὸ βασιλικὸ πα-
λάτι, θά περιλάβῃ καὶ τὴ Βασιλεύου-
σα ἢ θά ξαπλώσῃ σ' ὁλόκληρῃ τὴν
Αὐτοκρατορίᾳ καὶ θά γεμίσῃ τὸν ἀέ-
ρα ἀπὸ ἀλαλαγμοὺς καὶ θρήνους ποῦ
θ' ἀντιλαλήσουν ἀπὸ τὰ Μπαλκάνια
ὡς τίς κορυφές τοῦ Καυκάσου καὶ τοῦ
Ἀμаноῦ; Κι' ἂν αὐτὸς ὁ Γρηγόρης
βρεθῇ δίπλα σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς πρωτα-
γωνιστὰς ποὺ ῥόλο τοῦ εἶναι γραφτὸ
νὰ παίξῃ στὸ δράμα τοῦτο; Ἡ ἵσχυρ
παιδιάστικὴ ζωὴ τοῦ μὲ μίαν θ' ἀλλά-
ξῃ τόνο. Ἀπὸ εἰρηνικὸ ὄνειροπόλημα
στὸν κῆπο τοῦ Πρωτοσπαθάρη θά γίνῃ
αἰματηρὴ δρᾶσι καὶ δυνατὸ τίναγμα
ποῦ ἢ θά τὸν ἀνεβάσῃ στὴν κορυφὴ ἢ θά
τὸν ρίξῃ γιὰ πάντα στὴν πιδ σκοτεινὴ
κακομοιρίᾳ.

Γιὰ ὅλες αὐτὲς τίς ἀπορίες δὲν πε-
ρίμενε βέβαια γιὰ τώρα τοῦλάχιστον
νὰ πάρῃ καμμιὰ ἀπάντησιν. Τὸ μόνο θε-
τικὸ συμπέρασμα ἦταν πὼς ὁ Νικη-
φόρος Φωκάς κρατοῦσε ὅλη τὴ δύναμιν
στὰ χέρια τοῦ καὶ πὼς ἂν ἤθελε νὰ τὴ
μεταχειριστῇ γιὰ δικὸ τοῦ ὄφελος θά
μποροῦσε εὐκολὰ ν' ἀνεβῇ στὸ θρόνο.
Μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔκανε ὁ Ρωμανὸς
ὁ Λεκαπηνὸς; Κι' ὅχι μονάχα αὐτὸς,
μὰ καὶ οἱ γιοὶ του καὶ ὁ γαμπρὸς τοῦ
φόρεσαν τὴν πορφύρα καὶ τὰ κόκκινα
τσανγιά τοῦ αυτοκράτορα. Εἶδε κι' ἔ-
παθε ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέν-
νητος νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴ φιλοδοξίᾳ
τοῦτ' φαμίλια. Νὰ λοιπὸν γιὰ τὸ
καλόγερος εἶπε πὼς ὁ Σατανὰς σιμώ-
ναι στὸ Νικηφόρο κρατῶντας στὰ χέ-
ρια τοῦ τὸ στέμμα τῆς οἰκουμένης καὶ
πὼς ὅλοι οἱ φίλοι του πρέπει νὰ τὸν
βοηθήσουν, νὰ μὴ γονατίσῃ μπροστὰ
στὸν πειρασμό.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἕνα ΜΑ.. ἕνα με-
γάλο ΜΑ σηκωνόταν στὴ σκέψη τοῦ
Γρηγόρη...

Εἶναι ἐποχὴ ποῦ οἱ νόμοι στέκουν
πάνω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κανο-
νίζουν τὸ λογισμὸ καὶ τὴν πράξιν τους
σὲ τρόπο ποῦ ὅλα ἀκολουθοῦνε μίαν
τάξιν καὶ τίποτα δὲ γίνεται ποῦ νὰ
βγαίνει ἔξω ἀπ' αὐτὴν... Κι' εἶναι ἄλ-
λες ἐποχές πάλι τόσο ἀνακατεμένες
ποῦ δὲν ξέρεῖς ποῖο εἶναι τὸ σωστὸ
καὶ ποῖο τὸ ἄδικο, τί νὰ κατηγορήσῃς
καὶ τί ν' ἀκολουθήσῃς γιὰ παράδει-
γμα. Οἱ λύκοι, λένε, χαίρονται τότε
στὴν ἀνεμοζάλη μέσα, μὰ οἱ ἄνθρωποι
τοῦ Θεοῦ γυρίζουν ὁλοῦτε τὰ τρο-
μαγμένα τοὺς μάτια καὶ γυροῦν νὰ
βροῦνε ἀπάνεμο τόπο νὰ σταθοῦν.

Γλυστράει, θαρρεῖς, τὸ τιμὸν ἀπὸ τὰ
χέρια τοῦ τιμονιέρη καὶ τὸ καρὰδι
πάει νὰ μπατάρῃ ἀκυβέρνητο... Ὁ
μακάρι σὲ μίαν τέτοια περίστασιν ἕνα τί-
μιον καὶ πιδέξιο χέρι, νὰ λόγου χάριν,
σὺν τὸ χέρι τοῦ Νικηφόρου, νὰ προ-
φτάσῃ νὰ δώσῃ θοήθειαν... Μὴ δὲ στέ-
κει ἡ Πατρίδα πάνω ἀπ' ὅλα; Ἡ Πα-
τρίδα εἶναι αἰώνια, μὰ οἱ ἄνθρωποι
εἶναι περαστικοὶ κι' ὅποιος ἀπ' αὐτοὺς
ἔχει ἐξουσίαν μήπως τὴν ἔχει γιὰ κα-
νένα ἄλλο λόγο παρὰ γιὰ νὰ δου-
λεύῃ ὅσο καλύτερα μπορεῖ τὴν Πα-
τρίδα καὶ τὸ Χριστὸ; Τότε λοιπόν;

Δίχως ἄλλο τὰ προβλήματα τοῦτα
ἔπεφταν δύσκολα στὸ ἄπραγο μυαλὸ
τοῦ Γρηγόρη καὶ γι' αὐτὸ βασανίζο-
τανε χωρὶς νὰ δύναι καμμιὰ λύση... Ἐ-
πὲς σὲ βαθεῖα νερά... Μὰ γιὰ νὰ
ποῦμε τὴ μαύρην ἀλήθειαν στὰ ἴδια τοῦ-
τα νερά θαλασσοπνίγουνται καὶ μεγά-
λοι καὶ σπουδαῖοι μάλιστα σύγχρονοί
του, καὶ τότε τοῦτο πιστεύανε, καὶ
τότε κείνο, κατὰ τὸ συμφέρον ποῦ εἶ-
χαν γιὰ τὸν αὐτὸν τ' ἀφιλότιμο σὲ τρα-
βάει πάντα κατὰ τὴ μεριά του καὶ σοῦ
παρασταίνει τὰ πράματα, ὅπως τοῦ ἀ-
ρέσει... καὶ πρέπει νάχῃς μεγάλο μυα-
λό, σὺν τὸν Σωκράτη, νὰ ποῦμε, γιὰ
νὰ μπορέσῃς νὰ ἰσοζυγιάσῃς καὶ νὰ
κρίνῃς δίκαια στὴν κάθε περίστασιν.

Ξαφνικὰ ὁ Γρηγόρης τινάχτηκε. Πί-
σω ἀπὸ τὸ βῆλο ἀκούστηκαν βήματα...

«Θάρχονται νὰ με ζητήσουν...» σκέ-
φτηκε... «Ἦρθε ἡ στιγμή καθὼς φαί-
νεται νὰ παρουσιαστῶ στὸ Δομέστικο».

Σηκώθηκε μὲ θάρρος... Ἐνοίωθε
τὴν καρδίαν τοῦ ἀντρεπωμένου ὑστερα
ἀπὸ τίς σκέψεις ποῦ ἔκανε... Κι' ἀλή-
θεια ὁ ἄνθρωπος ποῦ κρατιέται ἀπὸ
εὐγενική ράτσα, εἶτε πτωχὸς εἶναι, εἶ-
τε πλούσιος, εἶτε μικρὸς, εἶτε μεγά-
λος, βρίσκει μέσα του πάντα τὴ δύνα-
μιν ν' ἀντικρύσῃ κάθε περίστασιν. Ἡ
ἀρετὴ τοῦ—τί παράξενο ἀλήθεια—
πολλές, φορές στοὺς εἰρηνικοὺς κι' ἀ-
πραγούς καιροὺς μένει κρυμμένη σὰ
σπίθα μέσα στὴν ἀθάλη καὶ ξαφνικὰ



Εἶδε ἕνα χαριτωμένο κεφάλι κοριτσαίτικο.

στὸν κίνδυνον πετιέται φλόγα λαμπρὴ
καὶ περήφανη...

Ὡς τόσο μιά γωνιά ἀπὸ τὸ βαρὺ
ὑφασμα παραμέρισε καὶ φάνηκε ἴσα
ἴσα ἕνα χαριτωμένο κεφαλάκι κοριτσι-
στικο... Δυὸ βελούδινα μαῦρα μάτια
τὸν κοίταξαν μὲ περιέργεια.

Ἦταν ἡ Νανώ.
— Γρηγόρη, ἔδω εἶσαι; ρώτησε.
— Καθὼς βλέπεις.

— Μοῦ ἀπάντησες ὅπως θὰ μ' ἀπαν-
τοῦσε ὁ Μιχαήλ, εἶπε ἡ Νανώ καὶ πα-
ραμερίζοντας περισσότερο τὸ βῆλο
μῆκε πατώντας στὰ δάχτυλα καὶ κά-
θισε στὸ ντιβάνι... Ἀλήθεια ἐσεῖς παίρ-
νετε ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο τρόπους καὶ
κοντεύετε νὰ μοιάσετε ὁλότελα, προσ-
τέσε γελώντας...

Γέλασε κι' ὁ Γρηγόρης.
— Τότες λοιπὸν ἐγὼ θὰ βγῶ κερ-
δισμένος, εἶπε.

— Ἀ... αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, ἀπάντησε
κείνη καὶ ἔσκυψε τὸ κεφάλι...

Τὸ μελιχρὸ φῶς τοῦ πολυκάντηλου
ἀπλώθηκε στὰ μαλλιά τῆς ἀπαλὸ καὶ
στρωτὸ σὰ σκέπη κάτω τὸ πρόσωπό
τῆς, σκιασμένο, εἶχε μίαν σοδαρότητα
ἀσυνήθιστη, σὰ νάτανε μεγάλη κοπέλ-
λα. Ἐξ ἄλλου ἀλήθεια τώρα τελευ-
ταία εἶχε ἀλλάξῃ ὁλότελα ἡ Νανώ.
Μέστωσε τὸ κορμί τῆς ποῦ ἦταν λιγνὸ
καὶ σὰν ἄχαρο, πῆρε ἀλλοιώτικη ἔκ-
φραση τὸ πρόσωπό τῆς... ἡ κίνησή τῆς
ἀκόμα κι' οἱ τρόποι τῆς... Τὴν ἔβλεπε
καὶ δὲν πίστευε τὰ μάτια σου, κι' ἀ-
ποροῦσε, τί τάχα νὰ συμβαίῃ στὸ
ζωηρὸ καὶ ξένοιαστο τοῦτο πλάσμα
κι' εἶναι ἔτσι ξαφνικὰ προσεχτικὴ καὶ
συλλογισμένη...

«Μὴν ἔχει τίποτα μαζί μου;» ἀ-
ναρωτήθηκε στὴν ἀρχὴ ὁ Γρηγόρης...
«Τὴν πρόσβαλα τάχα χωρὶς νὰ τὸ κα-
ταλάβω μ' ἄπρεπο λόγο ἢ φέρισμο;»

Γιατί—ναί, ἦταν σίγουρος—ἔξωρα
γι' αὐτὸν ἔδειχνε πὺλ κρῶν, πὺλ λιγύ-
λογη... Ἀλλοτε δὲν τὸν ξεχώριζε ἀπὸ
τὸν ἀδερφό τῆς καὶ τὸ Μιχαήλ, τώρα
σὰ νάθελε νὰ τὸν κρατήσῃ σὲ ἀπόστα-
ση... Ἐψαχνε τὴ θύμησή του καὶ δὲν
εὑρίσκε νὰ τῆς εἶχε κάνει τίποτα. Τό-
τες λοιπὸν ἄλλαξε κι' αὐτὸς τρόπο κι'
ἔτσι οἱ δυὸ τοῦτοι πῆγαιναν πιά σὰν
τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα.

— Τί πάθατε σεις; ρώτησε κάποτε
ὁ Δημήτρης.

Ἡ Νανὼ μισόκλεισε τὰ μάτια τῆς,
σήκωσε ψηλὰ τὴ μυτίτσα τῆς καὶ ρώ-
τησε μὲ πολλὴ ἀξιοπρέπεια σὰν πα-
ραξενεμένη τάχα.

— Ἐγώ;... τίποτα!

Ἀμα μιλοῦσε ὁ Γρηγόρης καὶ βρι-
σκότανε μπροστὰ ἔκανε τάχα πὼς δὲν
πρόσεχε. Περνοῦσε ὁλόκληρη ἔδδο-
μάδα χωρὶς νὰ παρουσιαστῇ. Ἐνα με-
σημέρι ἡλιοπερίχυτο στὸ ἔμπα τοῦ
Ὁρχωβερῶν ὁ Γρηγόρης ἀναζητοῦσε
στὸν κῆπο τοῦ Πρωτοσπαθάρη τοὺς
φίλους τοῦ καὶ βρέθηκε ξαφνικὰ μπρο-
στὰ τῆς. Τὸ φῶς περνώντας μέσα ἀπὸ
ἕνα ἀνοιγμα ἔπεφτε ἴσα ἀπάνω τῆς,

ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΣΤΗ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΙΒΗΡΩΝ

Ἡ ἀναπάντεχη καλοκαιρινὴ βροχού-
λα εἶχε δροσίσει τίς χαρουπιές, τὰ
σκοῖνα, τὰ πευκάκια. Ὁ ἥλιος ποῦ ἔ-
πεφτε πίσω ἀπὸ τίς καρυές ἐχρυσῶνε
τοὺς θόλους καὶ τὰ ξεθωριασμένα κτί-
ρια τῆς ἱστορικῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων.
Γαλήνια ἡ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου ἄ-
στραφτε σὰν καθρέφτης καὶ τὰ ἥρεμα
κύματά τῆς ἔλειχαν τὴν κατάφυτη
γλῶσσα τῆς στεριάς, ὅπου βρίσκεται
τὸ ἱστορικὸ μοναστήρι. Οἱ σπῖνοι πῆ-
γαιναν νὰ κουρινιάσουν στὶς καρυ-
διές. Οἱ δωμάχοι μοναχοὶ ἔφτα-
ναν ἡλιοκαμένοι ἀπ' τίς δουλειές
καὶ τακτοποιοῦσαν γρήγορα—γρή-
γορα τὰ ζωντανὰ στοὺς σταύλους.
Τίποτα δὲν ἔταρσσε τὴ γαλήνη τοῦ
μοναστηριοῦ. Μονάχα τὸ μουρμουρί-
σμα τῆς κρήνης, ποῦ βρίσκεται στὴν
αὐλὴ, σκεπαζόταν ἀπὸ τὰ βαρεῖα βή-
ματα τῶν μοναχῶν ποῦ ἀντηχοῦσαν
πότε—πότε στὸ λιθόστρωτο. Ἦταν

ἕνα μαγευτικὸ δειλινὸ, δυὸ μέρες πρὶν
ἀπ' τὸ τέλος τοῦ φετινοῦ Αὐγουστοῦ,
ποῦ ἡ μονὴ τῶν Ἰβήρων, μὲ τὸ παλὸ
ἡμερολόγιο, ἔώρταζε τὴν παραμονὴ
τῆς Κοιμήσεως.

Τὸ σούρουπο θ' ἀρχίζεν ἡ μεγάλη
αγρυπνία, ποῦ θά διαρκοῦσε δεκα-
εφτὰ ὧρες, ὡς τὸ μεσημέρι τὴν ἄλλη
μέρα. Ἐκατοντάδες ἔφταναν ἀπ' ὅλα
τὰ μοναστήρια τοῦ Ἁθῶ οἱ μοναχοὶ
προσκυνταί. Οἱ λογιώτεροι, οἱ ἐπί-
τροποι τοῦ ἡγουμενείου, οἱ γραμμα-
τικοί, ὁ ἀρχοντάρης, ὁ βιβλιοθηκά-
ριος, ἡ ἐκλεκτή, νὰ ποῦμε, τάξις τῆς



Ἡ μεγάλη Ρωσικὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου
Παντελεήμονος.

ἕνα ποτάμι φῶς ποῦ ξεποῦσε ὅλη τὴν
ὁρμὴν τοῦ ἐκεῖ, μίαν καὶ ὁλοῦθε τ' ἀμ-
ποδοῦσαν οἱ φυλλωσιές νὰ φτάσῃ ὡς
τὸ χῶμα. Στὸ στενὸ ἐκεῖνο μονοπάτι
ποῦ ἐξυλιγόνταν ἀνάμεσα στὶς δυὸ
πυκνὲς δεντροσειρές μονάχα αὐτὴ ἔ-
λαμπε ὁλόκληρη, σὰν αὐτόφωτη... Ὁ
Γρηγόρης εἶχε σκοπὸ νὰ χαιρετήσῃ
κρῶν, ἔτσι μίαν ξερὴ καλημέρα, καὶ νὰ
περάσῃ, μὰ ἡ Νανὼ τὸν σταμάτησε...

— Τὸ ξέρεῖς ποῦ φεύγω; τοῦ εἶπε.

«Ὁχι, δὲν τόξερε καὶ παραξενεύτηκε
ἀλήθεια ποῦ... Ὡς τόσο τὴν κοίταξε
μονάχα βουδὰ κι' ἀδιάφορα... Ὑστε-
ρα μπορεῖ καὶ νὰ τὸν γελοῦσε...»

— Βέβαια, ἐξακολούθησε ἐκείνη, θὰ
πάω στὴ θεία μου τὴ Χρυσοβέργαινα...
ἔτσι ἀποφάσισαν...

— Γιατί; ἀπόρησε ὁ Γρηγόρης...
— Νά, γιατί δὲν ἔχω μητέρα...

— Αὐτὸς δὲν εἶναι λόγος...

— Μὰ τί κουτὰ ποῦ εἶναι τ' ἀγόρια!
ἔκανε αὐτὴ ἡ μεγάλη τάχα καὶ πολὺ
ἐξηρ καὶ κοίταξε ψηλὰ κατὰ τὸν οὐ-
ρανὸ σὰ νάλεγε «γιατί καλέ, Θεέ μου,
τ' ἀδίκησες ἔτσι;»

— Ἐνα κορίτσι βλέπεις, ἐξακολού-
θησε, ἔχει νὰ μάθῃ πολλὰ πράματα
ποῦ μονάχα ἡ μητέρα ἢ καμμιὰ ποῦ νὰ
τ' ἀγαπᾷ πολὺ μπορεῖ νὰ τοῦ τὰ δι-
δάξῃ... Ἐξ ἄλλου ἡ θεία μου ἡ Χρυσο-
βέργαινα ἦτανε παλατιανή, καθὼς
ξέρεῖς, καί...

«Μπορεῖ νὰ γίνῃς καὶ σὺ» συμπλή-
ρωσε ὁ Γρηγόρης μέσα του, μὰ δὲν
τὸ εἶπε...

Ἀκολούθησε μικρὴ σιωπὴ...

— Λοιπὸν... δὲ θὰ σὰς βλέπω πιά τό-
σο συχνά...

«Γιατὶ ἄραγε;» σκέφτηκε ὁ Γρηγό-
ρης... «ἀμύπως δὲν πάμε ἐμεῖς στὸ σπῖ-
τι τοῦ Μιχαήλ... Σάμπως εἶναι μακριὰ
νάρχεται αὐτὴ ἔδω πέρα;...»

— Λοιπὸν... ἔσανπε ἡ Νανώ, ποῦ εἶ-
χε πιαστῇ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔρμιο τὸ «λοι-
πὸν» στὴ στενοχώρια τῆς, σὰν ἀπὸ σα-
νίδα σωτηρίας... Λοιπὸν... γειά σου!...
(Ἀκολουθεῖ)

Μονῆς, ἐπέβλεπαν στὶς τελευταῖες ἐ-
τοίμασιες τοῦ μοναστηριοῦ, στὴν τα-
κτοποίησιν τῶν ἀμφίων, στὸ στολισμὸ
τῶν εἰκόνων, στὴν τοποθέτησιν τῶν ξέ-
νων στὰ κελλιά καὶ στὸ ἀρχονταλίκι.

Δυὸ εὐρωστοὶ καλόγεροι, οἱ καμ-
πανάρηδες, ἀνέβηκαν ἀργὰ—ἀργὰ τὴ
σιδηρόσκαλα καὶ σὲ λίγο ἀρχίσαν νὰ
ἀχολογοῦν οἱ καμπάνες τοῦ μοναστη-
ριοῦ. Ὁ ἕνας τραβοῦσε τὴ γλῶσσα
τῆς μεγάλης καμπάνης καὶ ὁ ἄλλος
ἔσερνε μὲ τὰ χέρια δυὸ σειρές μικρές,
δεμένες μεταξὺ τους με ἀλυσίδες, κά-
που δεκαπέντε καμπάνες, καὶ χτυποῦ-
σαν ἡ μίαν μετὰ τὴν ἄλλη μὲ ρυθμὸ
ἔτσι ποῦ νὰ ξεγυμνῇται ἀπὸ τὸν σπαθω-
τὸ τροῦλλο τοῦ καμπαναριοῦ μίαν ἄ-
φθαστη ἀρμονία. Ὁ ἕν ἡ μεγαλοπρέ-
πεια τῆς βυζαντινῆς ἱεροτελεστίας τη-
ρεῖται καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ, μὲ τρόπο
ποῦ νὰ ξαναζῇ ἡ βυζαντινὴ ἐκκλησια-
στικὴ παράδοσις. Ὡρα πολλὴ χτυ-
ποῦσαν οἱ καμπάνες, ἐνῶ οἱ μελανὲς
σιλουέτες τῶν καλογέρων σχηματίζαν
στοίχους στὴν αὐλὴ, καθὼς ἐπῆγαιναν
νὰ πάρουν θέσι στὸ νάρθηκα καὶ στὰ
στασίδια.

Ἐκεῖνη τὴν ὥρα αἰσθάνεται κανεὶς
ὅτι ἐπικοινωνεῖ ἀληθινὰ μὲ τὸ Θεό!
Βλέπεις τοὺς μοναχοὺς μὲ τίς γαλή-
νιες μορφές τους, νὰ ψιθυρίζουν ψαλ-
μούς, κοιτάζεις γύρω τοὺς καταπρά-
σινους λόφους, τὴν ἥρεμην θάλασσα,
τὴν σιωπὴν τοῦ τοπίου, ποῦ ταράσσεται
μονάχα ἀπὸ τὴν ἀρμονίαν τῶν σημάν-
των καὶ ἀφήνει τὴν ψυχὴ σου ἐλεύ-
θερη νὰ ζήσῃ τὴν κατανοητικὴν ἀτιμώ-
σαστῃ τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ θρη-
σκευτικοῦ μεγαλείου. Τὸ ἄρωμα τῆς
θάλασσας σμίγει μὲ τὴν μοσκοβολίαν
τῆς βαλεριάνας καὶ τῆς μυρτιάς καὶ
σ' ἀφήνει ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς
νὰ αἰσθανθῇς τὸ θαῆμα τοῦ Θεοῦ.

Σκέπτεσαι πὼς ὁ παράδεισος, ποῦ μὲ
τόσους μαγικούς θρύλους τὸν ἔχει πε-
ριβάλεῖ ἡ παράδοσις καὶ ποῦ μὲ τόση
θυσία τὸν περιμένουν οἱ μοναχοί, δὲν
εἶναι ἀποκλειστικὸς οὐράνιος πρᾶγμα,
μὰ εἶναι μίαν ἐπίγειαν ἀνταμοιβὴν γιὰ
ὅσους θέλουν πραγματικὰ νὰ ζήσουν
τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου τούτου, κοντὰ στὸ
Θεὸ καὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο του.

Τὸ βυζαντινὸν τελετουργικόν, ὅπως
τηρεῖται στὶς λειτουργίες τοῦ Ἁγίου
Ὁρους, εἶναι κάτι ἀγνωστο στοὺς
πολλοὺς. Ὅταν ὁ ναὸς ἔχῃ πιά γεμί-
σει ἀπὸ τίς ἐκατοντάδες τῶν μοναχῶν
καὶ πάσων ν' ἀχολογοῦν οἱ καμπάνες,
ὁ «πρῶτος κανονάρχης» προχωρεῖ ἐμ-
πρὸς τὴν ὥραιαν πύλιν καὶ ἔκφωνεῖ τὸ
«κελεύσατε!» Ἀμέσως βγαίνει ὁ ἱε-
ρεὺς μὲ στολὴν χρυσοῦφαντη καὶ μὲ
τὸ θυμιατήρι γεμίζε θυμίαμα τὴν
ἀτμόσφαιρα, ἐνῶ ἡ χορεία τῶν δαίμων,
μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ψιθυρίζει δεή-
σεις. Μόλις ὁ ἱερεὺς φθάσῃ στὸ μέ-
σον τοῦ ναοῦ ἔκφωνεῖ τὸ «Κύριε εὐλό-
γησον» καὶ μετὰ τὸ «ἀμήν», προχωρεῖ
στὸ ἱερὸ ἀπὸ τὴν ὥραιαν πύλιν, ψάλ-
λοντας μεγαλόφωνα τὸ «Δόξα τῇ ἁγίᾳ
καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαι-
ρέτῳ Τριάδι...». Ὑστερα ἀρχίζουν τὰ
«μέγιστα ἀνοιξαντάρια», κατὰ τὴν
ὁμολογίαν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὰ ὁ-
ποῖα διαρκοῦν δύο ὧρες περίπου. Ἀ-
κολουθοῦν τὰ «εἰρηνικά» καὶ ὁ πρῶ-
τος κανονάρχης ἔκφωνεῖ τὸ «κέλευ-
σον δεσποτα ἄγιε». Τότε ἀρχίζουν οἱ
ψάλται τὰ «κεκραγάρια» καὶ βγαίνει
ἀπὸ τὸ ἱερὸν βῆμα ὁ κληρὸς. Προη-
γουμένη δυὸ διάκονοι ποῦ κρατοῦν τὸ
εὐαγγέλιο, ὅλο χρυσάφι καὶ ἀργυρο,
στολισμένο μὲ βαρυτίμες πέτρες. Φο-
ρτίο βαρὺ ποῦ μὲ δυσκολία τὸ κρατοῦν.
Εἶναι, μὰς πληροφοροῦν, ἀφιέρωμα
βυζαντινῆς ἐποχῆς. Πίσω ἀπὸ τοὺς δυὸ
διάκονους ποῦ κρατοῦν τὸ εὐαγγέλιο,
ἔρχονται εἴκοσι ἀκόμη διάκονοι καὶ με-
τὰ ἀπ' αὐτοὺς τριάντα ἱερεῖς. Ὅλοι
φοροῦν τὰ χρυσὰ ἄμφια καὶ ψάλλουν
τὸ «Φῶς Ἰλαρόν».

Ἔτσι περνᾷ ὅλη ἡ νύχτα μὲ τελετὴ
καὶ ψαλμούς, ποῦ τοὺς λέει στοὺς χο-
ροὺς τῶν ψαλτῶν ὁ κανονάρχης, ποῦ
μὲ τὸ βιβλίο στὸ χέρι κινεῖται ἀργὰ
καὶ ρυθμικὰ ἀνάμεσα στοὺς δυὸ χο-
ροὺς. Τὸ πρῶτ' ὅταν καμπαναριὰ τῆς μο-
νῆς χαίρετίζουν τὸν ἥλιο μὲ τὴν ἴδια
σύνθετη ἀρμονίαν καὶ οἱ πατέρες, χω-
ρὶς νὰ αἰσθάνωνται τὴν παραμικρὴ
κόπωση, λαβαίνουν μέρος στὴ μεγάλη
δοξολογίαν, ποῦ ἀρχίζει ὅπως καὶ ὁ
ἔσπερινος, μὲ τὴν ἴδια διάταξιν. Φθάνον-
τας στὰ πολυχρόνια, δοκιμασμένα κά-
ποια ὅχι μικρὴ ἐκπληξί, ἀκούγοντας
ἀντὶς τὰ συνηθισμένα τῆς ἐλληνικῆς
ἐκκλησίας, νὰ μνημονεύωνται οἱ οἰκου-
μενικοὶ πατριάρχες Βενιαμὶν καὶ ὁ
τελευταῖος αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαν-
τίου Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος.
Καὶ ἔτσι, καθὼς ἡ ψυχὴ μας εἶχεν ὁ-
δηγηθῇ ψηλὰ ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς
θρησκευτικῆς μυσταγωγίας, κυττάζα-
με γύρω... Σὰν νὰ ζητοῦσαμε νὰ δοῦ-
με μήπως ζοῦμε στὴν πραγματικότη-
τα τὸ θρόνο τῆς Ἁγίας Σοφίας...

Ι. Καζαντζάκης

ΤΙ ΦΟΡΟΥΣΑΝ ΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ

Τά ρούχα που φορούσε ο Έλληνικός λαός στην εποχή της Τουρκοκρατίας ήταν πολύ απλά. Είχαν χρωματισμό ομοιόμορφο και πρόστυχο. Ξεχώριζε ο δούλος απ' τον άφεντη.

Και Σουλτανικό φερμάνι ακόμα απαγόρευε στους ραγιαδες τις πολυτελείς ένδυμας, τη λεβέντικη εμφάνιση και το άρχοντικό παρὰσσημα. Οι χρωματιστές φορεσιές είχαν καταργηθεί κι' ο νόμος ήταν αυστηρός για κείνον που δὲ σήκωνε κεφάλι.

Έτσι οι δυστυχισμένοι Γκιαούρηδες ζούσαν πάντα με την ίδια φορεσιά, απλοί, ταπεινοί έργατες...

Οι Κλέφτες όμως, οι Σταυραητοί των βουνών που ώρθωναν το κορμί τους ενάντια στις άπειρες μάζες του κατακτητού, φορούσαν στολές όνομαστές για την τέχνη και την όμορφιά τους...

Η φουστανέλλα ήταν εκείνη την εποχή κι' άργότερα, επί Όθωνος, το έθνικό ένδυμα... Φουστανέλλα πολύπτυχη φορούσαν κι' οι Κλέφτες.

Σχεδόν όλοι οι άγωνιστές του Μαωρηά και της Ρούμελης φορούσαν την ίδια στολή, εκτός των θαλασσιών καπετανίων. Στο κεφάλι, όλες τις εποχές, φορούσαν φέσι χωρίς φούντα. Και τούτο για να μην τους έμποδιζε στις μάχες...

Χωρίς φούντα επίσης ήταν και τα τσαρούχια τους. Η φούντα μαδούσε πάνω στα βουνά και στα κατάβραχα που τρέχανε...

Αλλά στις γιορτές και στα πανηγύρια τους οι Κλέφτες διαγωνίζονταν μεταξύ τους ποιος απ' όλους θαχε την κροσώτη και φουντωμένη θυσανωτή φούντα στο φέσι του και στα «τιλατίνα» τσαρούχια του...

Εκτός από το φέσι, οι Κλέφτες φορούσαν και «πόσι»... Αυτό ήταν είδος φεσιού με κρόσια χρυσά. Ξακουστά ήταν τα «πόσια» των Κολοκοτρωνίων.

... που κεί περνάει ή κλεφτουριά: οι Κολοκοτρωνίοι πχουν τα πόσια τα χρυσά, τις άσημο-πιστόλες...

Πολλοί Κλέφτες φορούσαν γύρω στο μέτωπο μαντήλι.

Αλλά ένδυματά ήτανε ένα όλόλευκο πουκάμισο που φορούσαν κατάσαρκα, ξετραχηλισμένο. Πάνω απ' το πουκάμισο ήταν ή φέρμελη, παληό κλέφτικο ένδυμα. Αυτή ήταν ένα είδος γελεκιού σημερινού, άσημοκέντητο.

Η φέρμελη στο στήθος έφερε πέντε σειρές μικρά μαλαματένια κουμπιά, πολλές φορές και περισσότερες και τα μανίκια της ρίχνονταν πρὸς τα πίσω κι' έμενε το χέρι όλόγυμνο, ελεύθερο να κινήται σφιχτοκρατώντας το σπαθί.

Ακόμα στο στήθος ο Κλέφτης έφερε τα τσαπράζια, άλυσίδες που διασταυρώνονταν κι' ήταν όλες χρυσές ή άσημιές. Κρέμονταν απ' τους δυό ώμους...

Τα τσαπράζια πάλι ήταν μικροί δικέφαλοι άετοι, νομισματα, άσημικά, κι' άλλα πολύτιμα πετράδια...

Αυτά έδειχναν πὸς ο Κλέφτης κατόντωναν από άρχοντικό σπίτι και ήρωική οικογένεια. Τσαπράζια δεν φορούσαν όλοι οι Κλέφτες...

Εκτός απ' αυτά από κάθε Κλέφτη δεν έλειπαν τα χαίμαλιά. Έτσι όνόμεζαν τα σημερινά φυλαχτά... Κρέμονταν με άλυσίδα απ' το δεξιό ώμο κι' έπεφταν στο στήθος, πρὸς το μέρος της καρδιάς του... Τα χαίμαλιά ταδινε στον Κλέφτη και τα περνούσε στο λαιμό του ή ίδια ή μάνα του...

Επίσης άπαραίτητο ένδυμα σε κάθε Κλέφτη ήταν ή φλοκάτα. Αυτή ήταν σαν τις σημερινές κάπες που φορουν οι τσοπανόδραχοι. Η φλοκάτα πάλι ήταν ολόμαλλη κι' έπεφτε κάτω απ' το γόνα, για να προφυλάσσει τον Κλέφτη απ' το τσουχτερό κρύο που κάνει πάνω στα βουνά...

Και βρόντηξαν τα χαίμαλιά, κι' άνέμισε ή φλοκάτα ή έλαμψ' ο Μήτρος μιά στιγμή κι' έσβύ... [σπηκε σαν άστρο...

Π. Β.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ

Είναι γνωστόν πὸς οι άρχαίοι μύθοι συμβολίζουν διάφορα φυσικά φαινόμενα. Και ο μύθος του Οιδίποδος δεν μπορεί παρὰ να είναι ένας συμβολισμός. Οι μελετητές της άρχαίας μας μυθολογίας έπρόσεξαν τον ωραίο αυτό μύθο που του έδωσαν πολλὰς και διαφόρους έρμηνείας. Η έπικρατέστερη όμως είναι ή ακόλουθη:

Ο Οιδίπους, που εκτίθεται στον Κιθαίρωνα, δεν είναι παρὰ ο ήλιος, που άνατέλλει απ' αυτόν. Η Ίοκάστη είναι ή Ιόχρους αύγή, που φέρει στους ανθρώπους το φωτόβολο αστέρι. Η Σφίγξ αντιπροσωπεύει τη μελαγχολική πικρία που διασπάται μονάχα από τις φωτεινές άχτίδες του ήλιου και άναλύεται σε βροχή. Τέλος οι βροντές δεν είναι παρὰ ο γδοῦπος από το γκρέμισμα του φοβερού τέρατος. Η τύφλωση του Οιδίποδος συμβολίζει και αυτή το σκοτάδι της νύχτας.

Αυτή την έρμηνεία δίνουν οι περισσότεροι στο μύθο του Οιδίποδος. Μά εκτός από αυτά, ο πρωτότυπος αυτός μύθος περιέχει και κάποιο άλλο, βαθύτερο, συμβολισμό. Είς τον μύthon αυτόν οι άρχαίοι Έλληνες, που πίστευαν βαθειά ότι τα ανθρώπινα πράγματα ρυθμίζονται από υπερφυσικές δυνάμεις, έναντιόν των όποιων ο άνθρωπος δεν μπορεί ν' άντιδράσει, θέλησαν να δώσουν μιά έντονη εικόνα της ανθρωπίνης αδυναμίας και της ανθρωπίνης μικρότητας. Η εικόνα αυτή δε την όποιαν ήθέλησαν να συμβολίσουν οι άρχαίοι Έλληνες με τον μύthon του Οιδίποδος, ο άρχαίος αυτός συμβολισμός του μύthon, χωρίς, μπροστά στον πλατύτερο συμβολισμό της ανθρωπίνης αδυναμίας, τον όποιον έλαβε κατά τις διάφορες μεταλλαγές και διασκευές του.

Ο Λαίος και ο Οιδίπους, όπως και όλα τα άλλα πρόσωπα του θεαϊκού μύthon, δεν είναι παρὰ χαρακτηριστικές μορφές της ανθρωπίνης κοινωνίας. Ίσως ως ιστορικά πρόσωπα να μην ύπήρξαν ποτέ. Όμως ή σκέψη τους, αί πράξεις τους όχι μόνον ύπάρχουν και ύπήρξαν, αλλά είναι και πάρα πολύ ανθρώπινοι. Η πάλη του Οιδίποδος, όπως αποφύγη το πεπρωμένο του, δεν είναι παρὰ ο βαθύτερος συμβολισμός της πάλης της ανθρωπότητας, να ύψωθή πάνω από τους φυσικούς νόμους. Και οι τραγωδίες που οι άρχαίοι τραγουχοί έπλεξαν πάνω στο μύthon αυτό, συνεκίνησαν, συγκινούν και θα συγκινούν για πάντα την ανθρωπότητα.

Ι. Β.

μερ και Φιζώ έπενοήθησαν πλείστοι όσαι συσκευαί και μέθοδοι ύπολογισμού, αλλά το σπουδαίον είναι ότι ελαιο αυτά έδωσαν περίπου τα αυτά έξαγόμενα.

Επίσης πρέπει να τονισθή ότι κάθε άλλη ταχύτης εν τη φύσει, ύλικού σωματιδίου, είναι μικρότερα της ταχύτητας του φωτός, κατά την θεωρίαν δε της σχετικότητας του Άϊνστάϊν δεν δύναται να ύπάρξη εν τῷ κόσμῳ ταχύτης μεγαλύτερα της ταχύτητας του φωτός.

Σείριος

Οι μεγάλοι Φιλέλληνες

Ο ΦΡΑΝΚ ΑΒΝΕΪ ΑΣΤΙΓΕ

Ο κυβερνήτης της «Καρτερίας».

Ο Άστιγξ γεννήθηκε στην Άγγλία το 1791 και ήταν γυιός του βαρωνέτου στρατηγού σέρ Καρόλου Άστιγξ.

Πολύ μικρός κατατάχτηκε στο ναυτικό της πατρίδας του, έλαβε δε και μέρος, σε ηλικία μόλις 11 1/2 χρόνων, στην περίφημη ναυμαχία του Τραφαλγάρ.

Στο βρετανικό ναυτικό έμεινε ως τα 1820. Ύστερα παραιτήθηκε και πήγε στη Γαλλία, όπου έξακολούθησε τις μελέτες που έκανε πάνω στην πυροβολική.

Όταν άναψε ή ελληνική επανάσταση ο Άστιγξ το έμαθε φυσικά και συγκινήθηκε διά τα κατορθώματα των αγωνιστών της. Από αγάπη απ' την μιά μεριά για την Ελλάδα και από πόθο απ' την άλλη να εφαρμόσει τις νέες του ανακαλύψεις στην πυροβολική κατά του έχθρου της χώρας που άγαπούσε, κατέβηκε στον τόπο μας. Στις 3 Άπριλιου του 1822 έφθασε στην Υδρα και έμεινε στο σπίτι των αδελφών Μανώλη Τομπάζη και Γιακουμάκη.

Οι Γιακουμάκηδες τον βοήθησαν πολύ και κατώρθωσε σε λίγο διάστημα να λάβη μέρος στην Επανάσταση. Στην αρχή κατατάχτηκε στον ελληνικό στόλο, ο όποιος ήταν υπό την άρχηγία του Μιαούλη, και ύστερα πήγε στο στρατό με το βαθμό του χιλιάρχου, διότι δεν συμφωνούσε με τον άρχηγό του στόλου πάνω σε διάφορα πολεμικά ζητήματα.

Στο Μπούρτζι, το φρούριο του Ναυπλίου, που κινδύνευε να καταληφθή από τον Δράμαλη, ο Φράνκ Άστιγξ έδειξε όλη του την ικανότητα με το να διώξη τον έχθρο κι' έτσι να εύκολύνη την κατάληψη του Παλαμηδιού, τον Νοέμβριο του 1822.

Όστερα από λίγον καιρό κατέβηκε στην Κρήτη μαζί με το Μανώλη Τομπάζη, που είχε διορισθή άρμοστής του νησιού. Αφού διακρίθηκε στις έπιχειρήσεις της Μεγαλονήσου ξαναγύρισε στην Ελλάδα και με τις ένέργειές του κατώρθωσε να αγοράσθή από την Άγγλία το πρώτο άτμοκίνητο σκάφος του στόλου μας. Έτσι στις 3 Σεπτεμβρίου του 1826 ήλθε ή «Καρτερία», το βαπόρι εκείνο που έσπερνε, άργότερα, το φόβο στον έχθρο. Μεγάλη έντύπωση έκανε στο λαό το πλοίο αυτό, και όπως γράφει ο Μένδελσον: «Ο λαός ήρξάτο διηγούμενος θαυμάσια περί τὸν μαγικὸν δυνάμεων του άτμοῦ, όστις έμελλε νύν να μετασάλη πάσαν την πολεμικήν και να παρραγκύνει ως πάντη άχρηστα τα πυρπολικά, έφημολογείτο δε ότι ο Άστιγξ είχαν άναθή μετά του πλοίου του εις την κορυφήν των άποτόμων βράχων του Παλαμηδιού».

Ο Άστιγξ ως κυβερνήτης της «Καρτερίας» είχε μεγάλη δράση. Τὸν Ιανουάριο του 1827 ύποστήριξε την απόβασιν του ελληνικού στρα-

τού στο Φάληρο και κατόπιν έσομβάρδισε τους Τούρκους στο Μοναστήρι του Αγίου Σπυρίδωνος. Έπαιξε σπουδαίο ρόλο το Φεβρουάριο του ίδιου χρόνου στον άποκλεισμό του Εύβοϊκού και Μαλιακού κόλπου και όλης της Εύβοιας.

Όταν έγινε άρχηγός της μοίρας που άπαρτιζόταν από τον «Άρη» του Κριεζή, τον «Θεμιστοκλή» του Ραφαηλ και τρεις γολέτες, έκαψε τρία πλοία έχθρικά, από τα όποια το ένα, που κατάρρεψε το Τρίκκερι, ήταν δικάταρτο πολεμικό, έπιασε πέντε και ένα άνάγκασε να πέση στις ξέρες. Ακόμη στα νερά της Κύμης έπιασε ένα έμπορικό με φορτίο σταριού.

Από το Μάιο του 1827 ως τις 13 Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου δεν ση-



Ο Φ. Α. Άστιγξ

μειώθηκε καμμία αξιόλογη δράσι του Άστιγγος με την «Καρτερία», γιατί αυτός τραυματίστηκε στο πόδι σε μιά μονομαχία με τον πλοίαρχο Γουίτιγκοπ και το βαπόρι δεν μπορούσε να δράση, έπειδι έπαθε ή μηχανή του.

Στις 14 Σεπτεμβρίου όμως ο Άστιγξ νίκησε, ύστερα από μιά πολύωρη ναυμαχία μπροστά στο λιμάνι των Σαλώνων, μοίρα τουρκικού στόλου, αποτελούμένη από 7 πολεμικά και κατόπιν βοήθησε πολύ στη κατάληψη του Βασιλαδίου.

Όταν πιά έρχόταν το τέλος του Άγώνος, ο τότε Κυβερνήτης της Ελλάδος Καποδίστριας έστρεψε τις φροντίδες του εις το πὸς να καταλάβη περισσότερα μέρη, ώστε όλοι οι σύμμαχοι θάπαιρναν τις άποφάσεις των, που θ' άφωρούσαν την χάραξιν των συνόρων της Χώρας μας, να ύπάρχη δεδομένο ελληνικής κατοχής. Γι' αυτό ο Άστιγξ έλαβε διαταγή να έντεινι τις ένέργειές του συνεργαζόμενος με τον άρχιστράτηγο Τζώρτζ.

Το Μάιο του 1828 άνέλαβε την άλωση του Αιτωλικού βοηθούμενος από το στρατό. Στην αρχή ο Άστιγξ χειρίστηκε το σύστημα των πυραύλων, αλλά είχε άποτυχία και γι' αυτό άπεφάσισε με τον Τζώρτζ να μεταχειριστούν το πυροβολικό και να έπιχειρήσουν κατόπιν την άλωση με έφοδο. Ο Τζώρτζ διηύθυνε από το άπέναντι του Αιτωλικού όχύρωμα, ο δε Άστιγξ με την «Καρτερία», με τη βοήθεια 15 κανονιοφόρων άρχισε τον βομβαρδισμό, που βάσπηξε 5 ώρες. Την ώρα όμως του βομβαρδισμού πολλοί άτακτοι, χωρίς να λάβουν κανένα σημείο έπιθέσεως, μπήκαν μέσα στα πλοίαρρα, που ήταν για την έφοδο, και άρχισαν την έπίθεση. Ο κυβερνήτης της «Καρτερίας» ύστερα απ' αυτά έκρινε σωστό να διατάξη γενική έπίθεση, κατά τη διάρκεια της όποιας σκοτώνεται ο διοικητής των κανονιοφόρων Άνδρέας Παπαπάνου για τη μεγάλη του τόλημ και πληγώνεται ο Άστιγξ στο άριστερό χέρι. Όστερα από αυτά έγκαταλείπεται το έπιχείρημα.

Ο τραυματισμός αυτός ήταν ή αίτία του θανάτου του. Έτσι τα μεσάνυχτα της 20ης Μαΐου 1828 και ένῳ ή «Καρτερία» έπλεε πρὸς τη Ζάκυνθο, ο Φράνκ Άβνεϋ Άστιγξ, ο μεγάλος αυτός φιλέλληνας, άπέθανε από τέτανο, που προήλθε από το τραύμα του.

Το θάνατό του έθρήνησε όλος ο ελληνικός λαός. Ο Καποδίστριας πρὸς τους Μαυροκορδάτο, Φίλιεϋ και Καλλέγρη γράφει: «Ο πλοίαρχος Άστιγξ δεν ύπάρχει πλέον! Η θανατηφόρος πληγή την όποιαν έλαβεν, ένῳ έδιδε νέα δείγματα του ύπέρ της Ελλάδος ζήλου του, από το Αιτωλικό τα τέλη, μάς τον αφήρεσε κατά την 20 Μαΐου».

Και πραγματικά, με τον θάνατό του ή Ελλάδα έχασε ένα φίλο της πού, όπως ώμολόγησε ο Τζώρτζ, «είχε κάμει σημαντικές θυσίες εν τη ύπηρεσία εις την όποιαν τελικώς έθυσιάσε και την ζωήν του».

Κάθε αληθινή γυναίκα είναι μητέρα. Γι' αυτό οι Έλληνίδες, που είναι αληθινές γυναίκες, δεν μπορεί παρὰ να την πάρουν ως μητέρες την ύπόθεσιν των μαθητικών συσσιτίων. Να την βοηθήσουν μ' όλη τη θαυματουργή δύναμι της μητρικής τους στοργής.

Τα 200.000 άπορα Έλληνόπουλα θα έχουν το συσσίτιό τους. Θα τους το έξασφαλίση ή στοργή των μητέρων όλης της Ελλάδος.

Άστρονομικά

* Η ΤΑΧΥΤΗΣ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ *

Ίσως νομίζουν πολλοί ότι το φὸς μεταδίδεται άκαριαίως πρὸς όλες τις διευθύνσεις και ότι δεν ήμπορεί κανείς να όμυλή διά ταχύτητα του φωτός, άποόστατα διότι ή ταχύτης αυτού είναι άπειρος.

Εν τούτοις από πολλά χρόνια τώρα έπέτυχαν να μετρήσουν την ταχύτητα του φωτός και να άποδείξουν ότι έχει πεπερασμένη ταχύτητα. Το πείραμα που έγινε διά να μάς δώση τα έξαγόμενα αυτά είναι ούτως ειπείν ούράνιον, διότι έχρησιμοποίησαν πρὸς τον σκοπόν αυτόν οι δορυφόροι του πλανήτου Διός.

Πράγματι, ο άστρονόμος Rømer έπήρε τους χρόνους της έξαφανίσεως και εμφάνισεως μερικῶν δορυφόρων του Διός όπισθεν αυτού τούτου του πλανήτου και έδρε την διάρκειαν της εκλείψεως αυτών. Το πείραμα το επάνελαβε μετά 6 μήνας και έδρεν ότι ο χρόνος της εκλείψεως ήτο διάφορος από εκείνον που έσημείωσε την πρώτην φοράν. Η διαφορά αυτή ώφειλετο εις το γεγονός ότι ή άκτις φωτός κατά την δεύτεραν παρατήρησιν είχε να διάρρηξη την απόστασιν Γης-Διός ηδμεμένην κατά την διάμετρον της τροχιάς που διαγράφει ή Γη περιφερομένη περί τον Ήλιον. Η διάμετρος αυτή είναι γνωστή (ίση πρὸς 299.000.000 χιλ.) και διηρέθη

με την παρατηρηθείσαν διαφοράν χρόνου, εκ της διαιρέσεως δε εύρέθη ή ταχύτης του φωτός. Το πείραμα επανελήθη και άλλοτε και εύρέθησαν παραπλήσιαί τιμαί, αλλά χάριν άπλότητος καθιερώθη ή τιμή 300.000 κατά δευτερόλεπτον. Όστε ή ταχύτης με την όποιαν διατρέχουν το διάστημα αί φωτειναί άκτίνες είναι 300.000 χιλόμετρα ή 300.000.000 μέτρα κατά δευτερόλεπτον.

Αλλά αί μετρήσεις αυτές, που έγιναν με την βοήθειαν άστρονομικών όργάνων και με φωτεινά σήματα που έστέλλοντο από φωτεινήν πηγήν εύρισκομένην εκτός της Γης, δεν έγνωρίζαμεν αν ήταν αληθείς. Διότι πιθανόν να έγιγνε εν τῷ μεταξύ κάποιο σφάλμα ή να μη έλαμβάνετο υπ' όψιν κάποιο άγνωστός παράγων. Έπρεπε λοιπόν να εύρεθή μέθοδος μετρήσεως της ταχύτητας του φωτός με πείραμα που θα έγινετο επάνω στη Γη, δηλαδή γήινο οικόδ Φιζώ και έπέτυχε να μετρήση ο φυσικός Φιζώ τον φωτός, την όποιαν έδρε περίπου όσην την είχαν εύρει οι Ρέμερ. Η συσκευή του Φιζώ είναι πολύπλοκος και δι' αυτό δεν θα την περιγράψαμεν ένταῦθα. Πρέπει όμως να τονίσωμεν ότι από τότε που την έμέτρησαν οι Ρέ-



ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Μακεδονίτικο

«Κατελύσαμεν εις τοῦ Παπᾶ Ἡλίου τὸ σπίτι. Ἐκεῖ εὐρήκαμε τὸν διδάσκαλον Νικόλαον Τραϊανόν καὶ μερικοὺς προύχοντας. Ἀπ' αὐτοὺς ἐμάθαμεν ὅτι οὐδέποτε καὶ κανεὶς εἰς τὸ Ζέλοδον ἠσπάσθη τὸ στίγμα».

Παύλου Μελά: «Γράμματα στὴ γυναῖκα του».

Τὸν ἴδιο Νικόλαο Τραϊανό, ὕστερ' ἀπὸ 40 χρόνια ὕπηρεσία, βρίσκω καὶ γώ, ἀνεργο τώρα στὸ χωριό, καὶ μοῦ διηγεῖται τὶς περασμένες αὐτὲς ἱστορίες.

Ὅταν τέλειωσε, τὸν παρακάλεσα νὰ μοῦ πῇ καὶ τὴ δικιά του τὴν ἱστορία, καὶ κεῖνος ἀρχισε ἔτσι:

«Ἐγὼ ἤμουνα φωχὸ παιδί. Ἡ μητέρα μου ἦταν ἀπὸ τὴν Καστοριά. Μαρία τὴ λέγανε. Κι' ἐπειδὴ ἐπὶ τρομοκρατίας, κυνηγοῦσαν τὰ παιδιά οἱ Τούρκοι, ἦρθε στὸ Ζέλοδο καὶ πῆρε τὸν πατέρα μου Τραϊανὸν καὶ ἔκανε τρία παιδιά: Σταύρο, Κωνσταντῖνο, Νικόλα. Ὁ τρίτος ἤμουνα ἐγώ. Κι' ἐπειδὴ αὐτὴ ἤξερε τὰ τούρκικα, τὴν βάλεον κλητῆρα στὴν κοινότητα. Λοιπὸν, ἦρθε ὁ Μητροπολίτης Καστορίας Νικηφόρος Ἰαννουαρίου 20 νὰ λειτουργήσῃ κατὰ τὸ ἔθιμο. Ἐγὼ τὰ πρακτικὰ γράμματα ἤξερα. Εἶπα ἕνα ἀπόστολο στὴν ἐκκλησία. Φωνὴ καλὴ εἶχα. Μετὰ τὴν ἐκκλησία πῆγαν οἱ προύχοντες τοῦ χωριοῦ νὰ φιλήσουν τὸ χέρι τοῦ Δεσπότη καὶ κεῖνος: «Τίνος ἦταν αὐτὸ τὸ παιδί ποῦπε τὸν ἀπόστολο;» ρώτησε. Εἶναι τῆς Μαρίας τῆς κλητῆραινας τοῦ λέγανε. Φωνάζει τότες τὴ μητέρα μου καὶ τῆς λέει: «Δὲν μὰς δίνεις τὸ παιδί, Μαρία, νὰ τὸ μάθουμι γράμματα νὰ ζήσῃ;». «Ἐτοίμη εἰμι Δεσπότη μου, ἐπειδὴ εἶναι καὶ κουτσὸ νὰ μάθῃ γράμματα νὰ ζήσῃ. Φώναζε μονάχα τὸν πατέρα του νὰ τὸ κἀνῃ κι' αὐτὸς χαλάει». Καὶ φώναζε τὸν πατέρα μου καὶ τὸ ἴδιο καὶ κεῖνος μὲ χαλάλιζε νὰ μὲ πάρῃ ὁ Δεσπότης κοντά του νὰ μὲ μάθῃ γράμματα νὰ ζήσω, ἐπειδὴς ἤμουνα κουτσός.

Ἦναι ἀλήθεια ὅτι μὲ τὶς σύγχρονες ἐφευρέσεις ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ τείνει κυριαλεκτικὰ νὰ μηχανοποιηθῇ, κι' οἱ ἄνθρωποι λίγο-λίγο ξεχνοῦν συντρόφους σπουδαίους ποὺ ἄλλοτε ἔπαιξαν ρόλο σφοδρὸ στὴ ζωὴ τους.

Ἐνός ἀπ' τοὺς συντρόφους αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καὶ τὸ ἄλογο. Τόσο οἱ Ἕλληνες ὥσθ καὶ οἱ Ἀραβες θεώρησαν τὸ ζῷο αὐτὸ ὡς θεῖον πλάσμα, προσδίδοντας του κάποιο μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ μυθοπλαστικὴ φαντασία — ποὺ διακρίνει καὶ τοὺς δύο αὐτοὺς λαοὺς — θεϊκὰ χαρακτηριστικά καὶ ὑπερφυσικὲς δυνάμεις.

Οἱ Ἀραβες πιστεύουν ὅτι τὸ ἄλογο τὸ ἔφερε ὁ Ἀλλὰχ ἀπ' τὸ νότο. Στὸ βιβλίο τοῦ Ἰωδ — ποὺ πολλοὶ τὸ θέλουν δημιούργημα τῆς ἀραβικῆς φιλολογίας — ἀπαρτίζουν ζωηρότατες περιγραφὲς τοῦ φύλου αὐτοῦ τῶν ἀνθρώπων.

«Σ' κἀθεὶ τὸ χῶμα καὶ φρουμάζει — λέγει ὁ Ἰωδ — καὶ τρέχει χωρὶς νὰ δευδαίῃ στὴ μάχη. Κι' ὅταν σημάνῃ ἡ σάλπιγγ, μὲ πηδήματα καὶ χρεμετισμοὺς δειχνεὶ πῶς ἀπὸ μακριὰ δοφραίνεται τὸν πόλεμο...».

Οἱ Ἕλληνες ἐπίσης, ποὺ κι' αὐτοὶ πίστεψαν στὴ θεὰ καταγωγὴ τοῦ ἵππου, ἐπλάσαν τὸν γνωστὸ μῦθο τοῦ διαγωνισμοῦ μεταξὺ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνα, ποῖός θά δώσῃ τὸ ὄνομα στὴν πόλιν ποὺ ὕστερα ὀνομάστηκε Ἀθῆνα.

Εἶχαν συμφωνήσει ὅτι τὸ ὄνομα θά ἔδινε κεῖνος ποὺ θά παρουσίαζε ἕνα ἀγνωστὸ καὶ χρήσιμο εἶδος στὸν ἄνθρωπο. Τότε, λέγει ὁ μῦθος, ὁ Ποσειδῶνας παρουσίασε τὸ ἄλογο. Ὁ Ποσειδῶνας ἐθεωρεῖτο στὴν ἀρχαιότητα ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἱππικῆς τέχνης καὶ τὸν ἵππων καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες πίστεψαν πᾶς αὐτὸς τοὺς χάρισε τὸ ἄλογο.

Σ' τοὺς μετέπειτα χρόνους ὁ Ὅμηρος, ὁ Ἡρόδοτος κι' ὁ Πίνδαρος ἀνέφεραν ὑπερχοὺς στίχους μνώνοντας τὸ ἄλογο καὶ συγκεκριμένους τοὺς κενταύρους, ποὺ φαίνεται νὰ ἦταν φυλὴ πολεμικὴ σπουδαίων ἱππέων, ἡ ὁποία κατοικοῦσε γύρω στὸ Πήλιο ἢ κάπου ἐκεῖ κοντά.

Ἀλλ' ἂν ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ λογοτεχνία ὤμνησε τόσο τὸ ἄλογο, δὲν ὑπέρθεσε σ' αὐτὸ ἡ φιλολογία τοῦ νεώτερου κόσμου.

Ἐστὶ ὑπάρχει ἕνα ἔργο τοῦ Σαίξπηρ ποὺ ὀνομάζεται «Ἀφροδίτη καὶ Ἀδωνίς», ὅπου ὁ μεγάλος ποιητὴς τοῦ ἀγγλικοῦ θεάτρου ἀφι-



Ο ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ρῶνει πολλοὺς στίχους στὸ ἄλογο, ποὺ δείχνουν πόσο πολὺ εἶχε μελετήσει ὁ συγγραφεὴς τὴ συμβολὴν τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς τοῦ ζώου αὐτοῦ.

Ὁ λόρδος Βύρων, ποὺ καυχῶνταν ὅτι ἦταν ἄσος στὴν ἱππευτικὴ τέχνη, τραγοῦδῃσε τόσο δημοσφὰ τὸ ἄλογο ποὺ τὰ τραγοῦδα του αὐτὰ μένουσαν ἀθάνατα στὴν παγκόσμια φιλολογία.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων στὸ ποίημά του «Κισοῦρ» λέγει καὶ τὰ ἑξῆς ὁ μεγάλος αὐτὸς Ἀγγλος φιλέλληνας.

«Στάθῃ, κι' ὁ φόβος γίνηκε στὸ πρόσωπό

κι' εἶχε τὸ χῶμα τῶν πλακῶν τοὺς τά-

φους ποὺ σκεπάζουν...

Καὶ τ' ἄλογο χρεμέτισε ἀδμονώνοντας τότε,

γιατὶ τὸ δρόμο τοῦκοψαν καὶ τὴ γοργή

Μὰ πάλι ἡ σκάλα κέντησε τὰ τρυφερά

καὶ κεῖνο ὁρμᾷ, πετᾷ, πετᾷ καὶ σώνει τὴ

ζωὴ του»

Ἀλλὰ καὶ στὴ νεώτερη ἐλληνικὴ λογοτεχνία συναντᾶμε σὰν δημιουργήματα λογοτεχνικὰ ζωηρότατες περιγραφὲς τοῦ εὐγενούς αὐτοῦ ζώου. Ἐστὶ ὁ Βολαφῆτης, τραγοῦδώντας τὸ ἄλογο τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, λέγει:

Ἄτι ἀξέτιμητο, φλόγα φωτιά,

ἐμπρός του στέκεται καμπαρωμένο.

Μαῦρο σὰν κόρακος χρυσὰ ντυμένο.

Χτυπάει τὸ πόδι του, σκάφει τὸ χῶμα,

τρώει τὸ σίδερο πᾶχει στὸ στόμα

ἀκούει τὸν πόλεμο καὶ χλιμιντράει

τ' αὐτιά του τέττωσε κι' ἄγρια τῆραι.

Ὅλοι οἱ μεγάλοι στρατηγοὶ τοῦ κόσμου, ἀπ' τὸν Ἀλέξανδρο κι' ὕστερα, λατρεύαν τ' ἄλογο

ποὺ τοὺς ἔφεραν στὴ νίκη. Πολλὲς φορές αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀγάπη ἔφτασε μέχρι παραδόξοις. Ἐστὶ βρίσκουμε σήμερα στὴν Πράγα ἕνα ἄλογο ταριχευμένο. Τὸ ἄλογο αὐτὸ ἀνῆκε στὸν Βαλεντινιάν ποὺ ὅταν τοῦ πόφθησε ἦταν τόσο ἀπαρηγόρητος, ποὺ ζήτησε νὰ τὸ ταριχεύσουν γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὸ βλέπῃ...

Ἡ ἀγάπη κι' ἡ συμπάθεια ποὺ ὑπάρχει μεταξύ ἀλόγου καὶ ἱππέως φτάνει συχνά σὲ σημεία ψυχώσεως.

Διηγούνται ὅτι κάποτε, σὲ μιά μάχη μεταξύ Γερμανῶν καὶ Αὐστριακῶν ἐν Λάγκεν Σάλτς, ἕνας οὐσάρος ἐκινούνησε νὰ πνιγῇ στὸν ποταμὸ καὶ τὸν ἔσωσε τ' ἄλογο του, τὸ ὁποῖο, ἀφοῦ τὸν ἔπιασε μὲ τὰ δόντια, τὸν ἔφερε ὡς τὴν ἀντίπερα ὄχθῃ. Ὅταν ὁμοῦς ὕστερ' ἀπὸ λίγο οἱ Αὐστριακοὶ νικηθέντες ὑποχρεώθηκαν νὰ παραδώσουν μαζί μὲ τ' ἄλλα καὶ τ' ἄλογά τους εἰς τοὺς Γερμανοὺς, ὁ οὐσάρος, ποὺ προσαναφέρθηκε, ἀγκάλιασε τ' ἄλογό του κλαίγοντας κι' ὕστερα ἔσυρε ξαφνικά τὸ πιστόλι του καὶ τὸ σκότωσε.

Προτίμησε νὰ τὸ δῇ πεθαμένο, παρά νὰ τὸ ἀποχωρήσῃ ζωντανό.

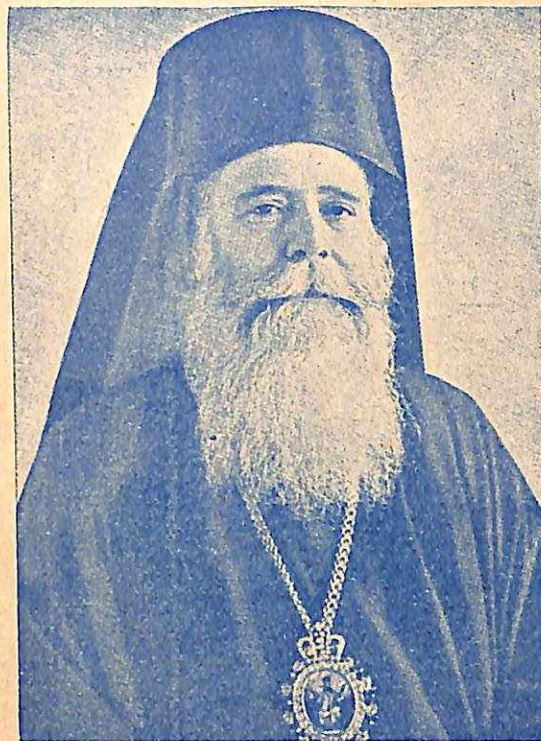
Τελειώνοντας τὸ σημεῖωμα τοῦτο θά παραθέσω ἕνα γράμμα τοῦ Μ. Ναπολέοντος ἀπ' τὴν Ἀγία Ἐλένη, στὸ ὁποῖο μιλάει ἐκτεταμένα γιὰ τὸ ἄλογο.

«Ὁ ἄνθρωπος — ἔγραφε ὁ μέγας Κορσικανός — εἶναι ὁ δεσμός μεταξύ τῶν κατωτέρων ζώων καὶ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἀπλῶς ἕνα ζῷον τελειότερο ἀπ' τὰ τόσα ἄλλα. Πῶς τάχα μποροῦμε νὰ ξέρουμε ὅτι τὰ ζῶα δὲν ἔχουν ἰδιαιτέρη γλώσσα μεταξύ τους; Νομίζω πῶς δὲν εἶναι σωστὸ νὰ ἀρνουμεθα κάτι τέτοιο ἀπλῶς γιατί δὲν τὰ καταλαβαίνουμε.

Τὸ ἄλογο ἔχει μνημονικὸ, γνῶσι, αἴσθημα. Ἔξρει νὰ κἀνὴ διάκρισι μεταξύ κυρίου καὶ ὑπηρέτου, παρ' ὅλον ὅτι ἡ ὑπηρετὴς εἶναι συχνότερα μαζί του.

Ἐἶχα ἄλογο ποὺ μὲ ξεχώριζε ἀπ' τὸν ἄλλο κόσμον καὶ τὸδεῖχνε μὲ τὸ περήφανο βάδισμά του ὅταν τὸ ἵππευα ἐγώ. Δὲν ἐπέτρεπε νὰ τὸ ἵππευση κανεὶς ἄλλος ἐκτός ἀπὸ μένα κι' ἀπ' τὸν ὑπηρέτῃ ποὺ τὸ ἐπεριποιεῖτο.

Ὅταν ἔχανα τὸ δρόμο μου ἀφίνα στὸν τράχηλό του τὸ χαλινάρι καὶ τὸ ἄλογό μου πάντοτε τὸν ἐανάθρισκε».



Εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσάνθου πρὸς τὴν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους Ἐθνικὴν Ὁργάνωσιν Νεολαίας.



Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

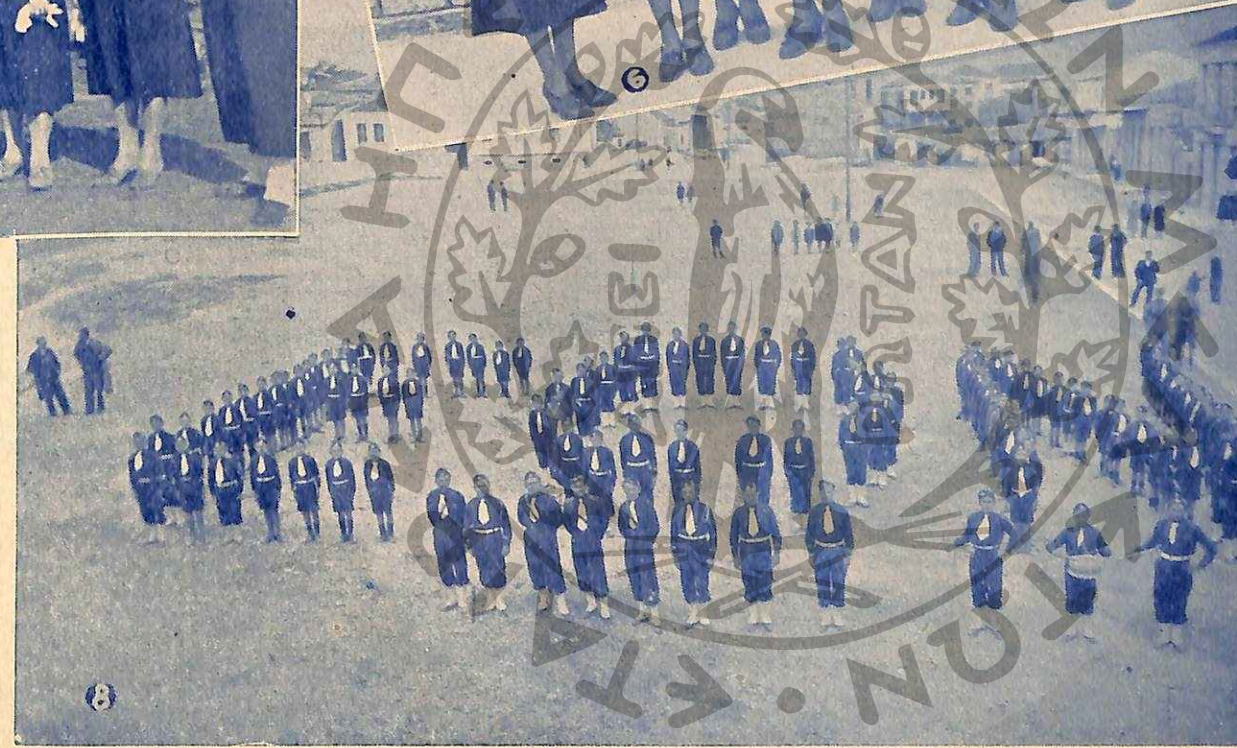
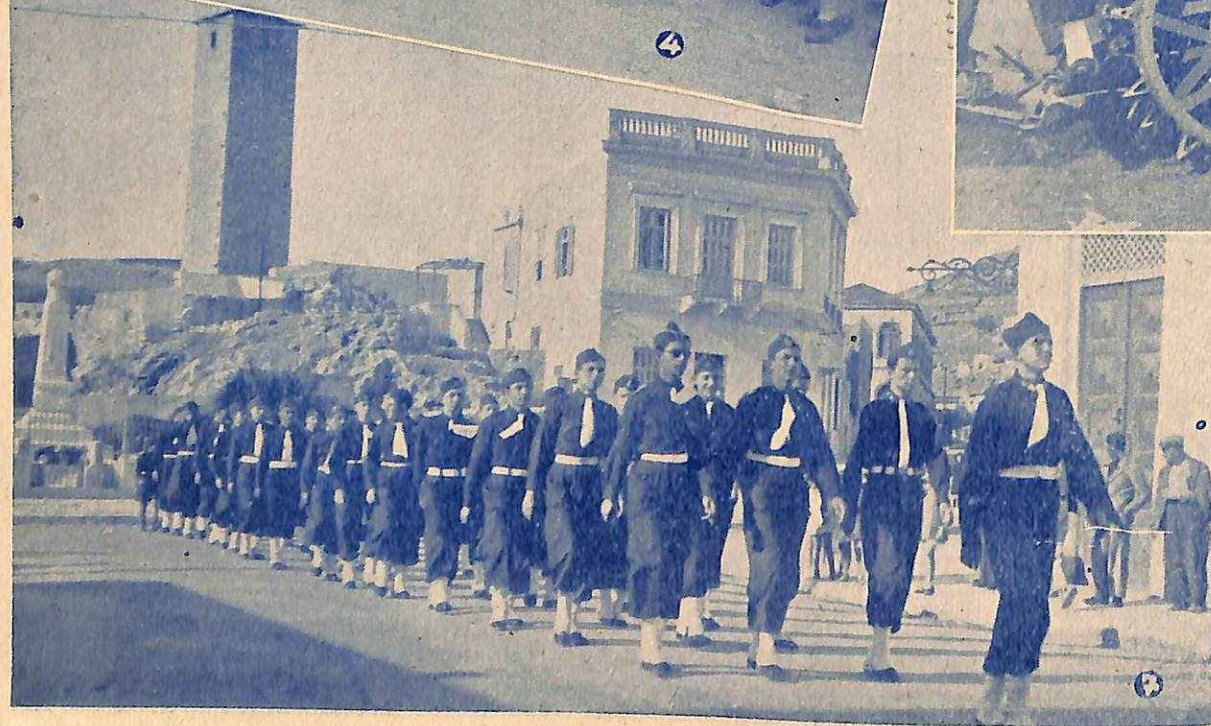
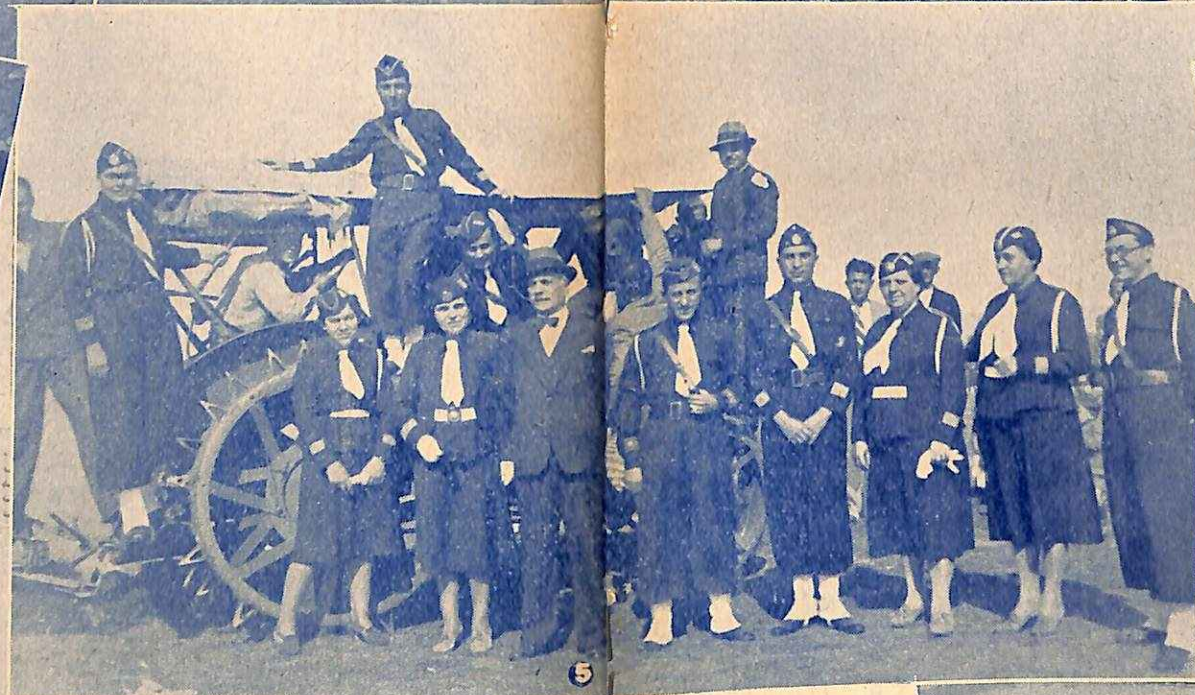
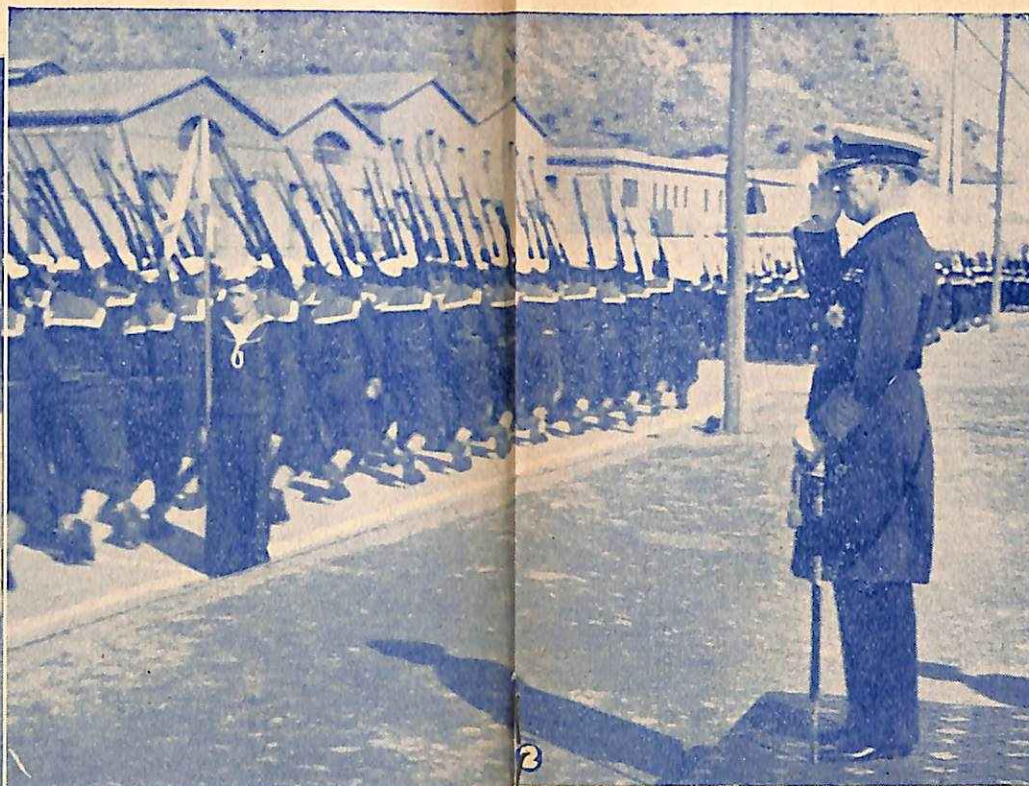
Μὲ χαρὰν καὶ ἀγάπην πολλὴν χαιρετίζομεν τὰ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος Τάγματα τῆς «Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος» καὶ

πλουσίαν ἐπιδραμεύομεν τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐλπίζομεν ὅτι μὲ τὴν αὐτοδοκιμασίαν καὶ τὴν αὐτοπεποίθησιν θά ἀναδειχθῇτε ἄξιοι τῶν προσδοκιῶν τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν λαοῦ, ἐδραῖοι ἐν τῇ πίστει, ἀκλόνητοι εἰς τὰς θρησκευτικὰς, ἠθικὰς καὶ ἐθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις, ὑψηλοὶ τὸ φρόνημα, γενναῖοι τὴν ψυχὴν. Ἐχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τῆς ὅλης ὑμῶν πολιτείας καὶ συμπεριφορᾶς θά τιμήσητε τὴν στολὴν τὴν ὁποῖαν περιεβλήθητε, διότι ἔχετε συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν ἔναντι τοῦ σώματος, εἰς τὸ ὁποῖον καταταχθέντες ἀνήκετε. Καὶ ἐπὶ τῇ συναισθήσει ταύτῃ εὐπρεπῶς θά συμπεριφέρεσθε καὶ θά περιπατῇτε. Καὶ ὅπως κατὰ τὴν Ἀγίαν Γραφὴν «καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βῆμα ποδὸς ἀγγέλλει τὰ περὶ τοῦ ἀνθρώπου», οὕτω καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βῆμα ποδὸς, καὶ πᾶς λόγος καὶ κινήσεις καὶ πράξεις ὑμῶν ἀγγέλλει ὅχι μόνον τὰ περὶ ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ὅλου σώματος τῆς «Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος».

Κρατήσατε λοιπὸν ἐν παντὶ ὑψηλὰ τὴν Σημαίαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, ἡ δὲ χάρις τοῦ Θεοῦ εἴθε νὰ φωτίξῃ καὶ καθοδηγῇ τὰ διαβήματα ὑμῶν πρὸς ὅ,τι εἶναι ἀγαθὸν καὶ συμφέρον εἰς τὴν Πατρίδα.

Ἀθηνῶν Χρυσάνθος

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.



- 1) 'Ο 'Αρχηγός κατά την προβολήν έργα-
τικῶν ταινιῶν εἰς τὸν «Κρόνον».
- 2) 'Η 'Επιθεώρησις ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασι-
λεως τῶν νέων ναυτῶν μετὰ τὴν ὀρ-
κωμοσίαν.
- 3) 'Ο στρατευθεὶς Κ.Ε. κ. 'Αλ. Κανελλό-
πουλος κατά τὴν ὥραν τοῦ στρατιωτι-
κοῦ συσσιτίου.
- 4) Φαλαγγίτισσαι Τρικκάλων.
- 5) "Εναρξίς τῆς καλλιτεργείας ὑπὸ τῆς
Ε.Ο.Ν. 'Αλεξανδρουπόλεως.
- 6) 'Ανώτεροι βαθμοῦχοι Θηλέων Ε.Ο.Ν.
Λευκάδος.
- 7) Φαλαγγίται Σύρου.
- 8) Τετραρχία Ε.Ο.Ν. 'Αστακοῦ.



ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΚΡΗΤΗ

Πόσο άπαλά τὰ κύματα χαϊδεύουν τῆς ἀκτῆς σου
καὶ σὲ δροσίζει ἀνάλαφρα τῆς θάλασσας τ' ἀγέρι.
Ἀρίθμητα τὰ κάλλη σου, ἀμετρες οἱ ὁμορφιές
σου, μαργαριτάρι τοῦ γιγαλοῦ, διαμάντι, μάγο ἄ-
[στέρι.

Μάνα μου, εἶναι τὰ σπλάχνα σου ἡρώων δια-
[θήκη,
κλείνοντας μέσα τῆς τιμῆς κ' ἀνθρώπινες βυσσίδες,
μένοντας πάντα σύμβολα στὴν ἱστορία: κι' ἡ [νίκη
παντοτεινὴ συντροφίσσα στὶς Τιτανομαχίες.

Τὰ δοξασιμένα σου βουνά, τοῦ γέρω Ψηλορείτη
κάθε ραχούλα καὶ κορφὴ περήφανα μιλάνε
γιὰ δόξες καὶ γιὰ τρόπαια, ὦ μαγεμένη Κρήτη,
καὶ τὰ τραγούδια ὁλόγυρα, στοὺς λόγγους,
[ἀντηχᾶνε.

Κρήτη, στὸ μεγαλεῖο σου μπροστὰ ταπεινω-
[μένος
σκόφτω, φιλῶ τὸ χῶμα σου, βαθεῖα συγκινη-
[μένος

ΚΩΣΤΗΣ ΤΑΣΙΔΙΩΤΗΣ—
ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Τῆς καρδιάς μας ἀνέκφραστη μιά χαρὰ πλημ-
[μυρίζει
σάν περνᾷς λευαντόκορμη Νεολαία χρυσή.
Ἡ γαλάζια Σημαία μας ἀπαλά κυματίζει
καὶ σὲ σφίγγει στοὺς κόλπους τῆς με σπορή [περισσῇ.

Στὸ περήφανο διάβα σου ὁ καθεὶς μας λυγίζει
κι' ἀπ' τὰ βλέφαρα δλων μας θεῖο δάκρυ κυλά.
Ἡ ψυχὴ τῆς Πατρίδος μας χαροπὰ φτερουγίζει
καὶ τὸ θεῖο σου μέτωπο με λαχτάρα φιλά.

Εἶσαι σὺ τὸ καμάρι τῆς κι' ἡ χρυσὴ τῆς ἐλπίδα,
ζωντανέψανε οἱ πόθοι τῆς στῆ γλυκεῖά σου
[μορφῇ.

Τὸ νεοχαράχτο δρόμο τῆς μιά φωτόλουστη
[ἀχτίδα
— ἡ θωριά σου ἡ ἀτίμητη — πάντα ἐμπρός
[ὀδηγεῖ.

Τρέχει ἡ δόξα ὁλόλαμπρη με στεφάνι στὰ χέ-
[λια.
— Πόσες δάφνες φυτρώσανε στὴν τρισένδεξη [γῆ; —

Πάντα Σ' ἐνα στολίζουν τῶν θριάμβων ταστέρια,
Νεολαία, ἀστεῖρευτὴ τῶν ὀνείρων πηγή.

Τράβα πάντα ἀκλόνητη στὴ Μεγάλῃ Ἰδέα,
στὸ βωμὸ τῆς θυσίας κάποιους πόθους κρυ-
[φούς.

Κι' ἡ Πατρίδα περήφανη με γυμνὴ τὴ ρομφαία
θὰ σοῦ στέφῃ τὸ μέτωπο με παλμοὺς μυστι-
[κούς...
ΤΟΥΛΑ ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ

Τὰ κυκλάμινα εἶναι τ' ἀνθὲ τοῦ φθινοπώ-
ρου. Οὔτε οἱ ντάλιες, οὔτε τὰ τόσα ποικιλώ-
νυμα καὶ ποικιλόχρωμα λουλούδια, ποὺ ἡ
ἐκλεκτὴ καλλιέργεια ἔχει τελειοποιήσει, μπο-
ροῦν ν' ἀντικαταστήσουν τὰ φτωχὰ αὐτὰ ἀ-
γριολούλουδα ποὺ φυτρώνουν στὶς ρίζες τῶν
βράχων. Εἶναι χλωμά σὰν τὸ πρόσωπο πονε-
μένης μητέρας καὶ τὸ πρωτόδροχὸ νινάζει
στεῖρα τάνθη τους, στεῖρα σὰν τὶς νοσταλ-
γικὲς τῆς ἐλπίδες.

Πέρα ἐκεῖ, στὸ βουνό, στὴν ἀπανεμιὰ ἐνὸς
βράχου ἢ σὲ κάποιον δένδρου τὴν ρίζα στὴν
παγερὴ αὐγὴ ξεπροβάλλουν δειλὰ σὰν ἀμφο-
βολιές, σὰν κυνηγημένα πουλάκια. Κι' ὡς
βλέπουν τὸν φθινοπωρινὸν ἥλιο ν' ἀνεβαίνει,
τὰ βλέπεις με τὴν δροσιὰ στὰ πέταλά τους
καὶ θαρρεῖς πὺς κλαίει, σὰν ἀπὸ φόβο, μὴν ὁ
κόσμος σέσησιν καὶ ἀπομείνουν μόνον τὸν χει-
μῶνα.

Κάνεις δὲν τὰ προσέχεις τὰ φτωχικά κυ-
κλάμινα. Ἀνθῶνε ἀπόκοσμα σὰν προσευχὲς
ἀρνησικόμου ἡσυχαστοῦ.
Τὸ λεπτό, λεπτότατό τους μῦρο ἔχει κάτι
ἀπὸ τὸν διονυσιασμὸ τῆς ζωῆς καὶ κάτι ἀπὸ
τοῦ θανάτου τὴν ὁμορφιά. Ζοῦνε τόσο λίγο
τὰ κυκλάμινα. Λίγο, πολὺ λίγο, σὰν εὐτυ-
χιες, σὰν ἀνάλαμπὴ κερικοῦ ποὺ θὰ σέσησιν.
Εἶναι σὰν παρακλήσεις τῆς ζωῆς ποὺ μορσι-
νῶνται στὴν παγωνιά, ποὺ μ' ἀπονιά θανα-
τώνει. Τὰ κυκλάμινα εἶναι σκέψεις ποὺ φο-

ΔΙΑΓΗΜΑ Καῦμοὶ στὰ ζένα...

«... Σείσε κουνὲ τὸ γένι σου
νὰ παίξῃ τὸ κουδούνι...»

Ἀχ καὶ νάτανε καὶ τὴν τούτη τῇ στιγμῇ
ὁ Πέτρος ἀνεσπόμενος σ' ἐκείνη τὴν ψηλὴ ρα-
χούλα καὶ νὰ τραγουδᾷ!... Ἀχ καὶ νάθελε
καὶ πάλι πάνω ἀπ' τὸ ραχοβουνὸ τὸν ἥλιο κα-
θὼς βουτάει ὁλοκόκκινος στὴ δύση του καὶ
σκορπίζει σπάταλα τοὺς μενεξέδες καὶ τὰ χρυ-
σάνθεμά του!

Νάθελε πάλι τὸν «κουνόν» του, τὸ τετρά-
χρονο κριάρι με τὴν βαρεία του κουδούνια, ποὺ
ἔδινε κάθε σούρουπο τὸ σὺνθημα γιὰ τὴν βρα-
δινὴ συναυλία τῆς στάνης...

Τὰ μάτια τοῦ Πέτρου ἔχουν στηλωθῇ ἀσά-
λευτα στὸ ταβάνι τοῦ ὑπόγειου ποὺ εἶναι τὸ
σπίτι του.

Τρεῖς μέρες τώρα τὸν τρώει ὁ πυρετός! Τοῦ
ἀναψε τὰ μάγουλα,
τοῦ στέγνωσε τὸ λαι-
μὸ καὶ τοῦ ξέσκιε τὰ
στήθια!

Μαύρη ξενητεία!
Νὰ σὲ ζώνουν τέσ-
σερις τοῖχοι, νὰ σοῦ
κλείνῃ τὸν οὐρανὸ ἕνα
βρώμικο καὶ καπνισμέ-
νο ταβάνι καὶ νὰ μὴ
βρίσκειται κανεὶς, μὰ
κανεὶς ποὺ νὰ βρέξῃ
με λίγο νερὸ τὸ μέτω-
πό σου ποὺ καίει!

Δὲν εἶναι κὰν τρεῖς
μῆνες ποὺ τοὺς ξελό-
γιασε ἀπ' τὸ χωριό
τους, αὐτὸν καὶ δύο
φίλους του, ὁ Τάκης ὁ
«φοιτητής», γιὰ νὰ
τοὺς φέρῃ στὴ «μεγάλῃ
πολιτεία»!

Ἐζοῦνε πιδὸ διορφα
οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ, τοὺς
εἶχε πῇ ὁ Τάκης! Δὲν
δουλεύουν, τρῶνε καὶ
τοῦ ποταμοῦ τὸ γάλα,
ποὺ λείει ὁ λόγος, καὶ
τὶ διορφα ροῦχα καὶ
γρασδάτες ποὺ θὰ βά-
ζετ'!

Τὶ διορφα λόγια!
Μέσα στὸ μυαλό τοῦ
Πέτρου καὶ τῶν φίλων του φάνταζε πανῶρα
ἡ «πολιτεία» με τὶς διηγῆσεις τοῦ Τάκη!
...Τὰ ἡλεκτρικὰ «ποῦ κάνουν τὴ νύχτα μέ-
ρα», τ' αὐτοκίνητα, τὰ σπῆτια με τὰ ἔξη πα-
τώματα (ἀκούς καλὲ μου ἔξη πατώματα!) ποὺ
ἔχουν σκάλες ποὺ «περπατοῦν» καὶ σ' ἀνεβαί-
νουν ὡς τὰ πάνω...

Κι' οὐτὲ τὰ δάκρυα τῆς μάνας τους καὶ τοῦ
πατέρα τους ἔφτασαν νὰ τοὺς κρατήσουν ἐκεῖ
ποὺ ἔζησαν καὶ πέθαναν, ἡσυχοὶ κι' εὐτυχι-
σμένοι κι' ὁ παπποὺς των κι' ὁ προπαπποὺς των.

Ἄ! ὁ Πέτρος κι' ἡ παρέα του ἔμειναν βέβαια
μ' ἀνοιγτὸ στόμα μπροστὰ στὰ «μεγαλεία» τῆς
πολιτείας... Ὅλα καλά κι' ὠραία!

Μὰ οἱ ἄνθρωποι; Πῶ! πῶ!
Ποτὲ τοὺς δὲν ἀκούσαν μὴ καλημέρα! Ὁ-
λοι τοὺς τρέχουν ἀδιάφορο καὶ ψυχρὸ σὰν

κουρδισμένες κοῦκλες, σὰν μηχανὲς ποὺ δου-
λεύουν κι' ἀγκομαχοῦν γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς
ζωῆς...

Ν' ἀγοράζουν, ποὺ λείει ὁ λόγος, τὸ νερό!
Γιὰ φαντάσου νὰ πουλιέται τὸ νερό!

Ὁ Πέτρος κι' ἡ παρέα του ἀρχίζουν νὰ κα-
ταλαβαίνουν σιγὰ-σιγὰ:
Πληρώνουν γιὰ νὰ κοιμούνται σ' ἕνα ὑπόγειο
γεμάτο μοῦχλες καὶ νερά.

Ποῦ εἶναι τὰ μέγαρα με τὰ ἔξη τοὺς πατώ-
ματα ποὺ κεντοῦνε τὸν οὐρανόν;

Κι' ἔτρωγαν ἕνα κομμάτι ψωμί μ' ἑλῆες
καὶ ντομάτες ἢ ἀποφάγια ποὺ τοὺς ἔδινε τ'
«ἀφειντικός» σ' ἕνα ξενοδοχεῖο, ὅπου ἔπιασαν
δουλεῖα στὸ μαγειρεῖο.

Πάει καὶ τοῦ ποταμοῦ τὸ γάλα τὸ λοιπόν!
Καὶ δουλεύουν ἀπὸ τὸν ἥλιο ὡς τὰ μεσὰ
νυχτὰ, Χριστέ μου!

Ὁ Πέτρος μετάνιω-
σε κι' ὅλας ποὺ ἦρθε
ἐδῶ...

Μὰ τί νὰ κάνῃ;
Ὁ Τάκης τοῦ λέει
πὼς ἔτσι θὰ κάνῃ λε-
φτά, θὰ γίνῃ ἀφειν-
τικός, με καδένες καὶ ρο-
λόγια.

Καὶ κάνει κουρά-
γιο. Χάνει τὰ ρόδα ἀ-
πὸ τὰ μάγουλα καὶ
τὴν κυπαρισσένια τὴν
κορμωσασιά. Χάνει
καὶ τ' ἀέτσιο βλέμμα
ὡς ποὺ νάτην, καὶ ἡ
ἀρρώστειά... νάτος κι'
ὁ πυρετός!

Μέσα στὸ παράλη-
ρημά του ὁ Πέτρος, με
τὰ μάτια του καρφα-
λένια στὸ ταβάνι, γυρ-
νάει με τὰ φτερά τῆς
φαντασίας στὸ χωριό
του... Ἕνα χαμόγελο
πικρὸ πλανιέται πάνω
στὰ χεῖλη του.

Θυμάται τὴν πηγὴ
με τὸ κρουστάλλινο νε-
ρό, βουτάει μέσα τὸ
σγουρὸ τοῦ κεφαλί,

ρομφὰ καὶ δυὸ τρεῖς φουχτές...

Ὁ ἄερας τοῦ δροσίζει τὸ μέτωπο καὶ τοῦ
φουσκώνει τὰ ρουθόβια.

Ξαπλώνεται στὸ ἕνα τὸν πλεῖστο πάνω στὸ
γρασιδί. Ἐχει παρέα του τὸν «Μαύρο», ποὺ
τοῦ γλύκει τὰ χέρια.

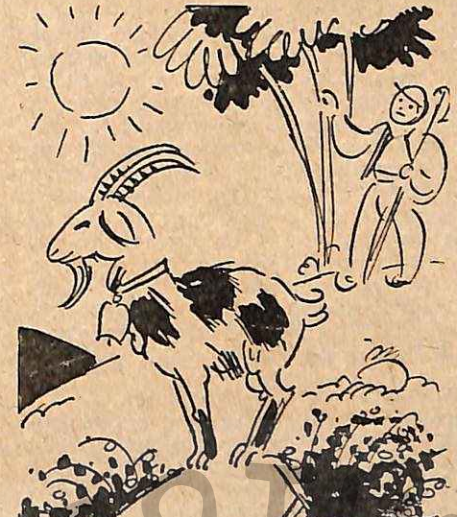
Ὁ «κουνόν» του βοσκάει ἀκούη... Σὲ λίγο
θ' ἀκούστ' ὁ κουδούνι του, ποὺ θὰ μαζέψῃ τὸ
καπάδι γιὰ τὴ στάνη:

— Γκλάν, γκλάν...
Κι' ὁ Πέτρος θὰ σηκωθῇ τότε, θὰ πάρῃ
παραμάσκαλα τὴ γκλίτσα του καὶ θὰ χουγιάρῃ
στὴ συντροφίσσα του στὸ πλάτι ραχοβουνί:

— Ἀ-ρε-τοῦ-σας!
Δάκρυα σταλαίνουν ἀπ' τὰ μάτια τοῦ Πέτρου
καὶ τὰ χεῖλη του ψιθυρίζουν ἀργὰ κι' ἀδύναμα
μέσ' στὸν πυρετό του:

— Ἀ-ρε-τοῦ-σα!

Ἰ. Ἀντ.



βοῦνται νὰ γίνουν λόγια, δνεῖρα ποὺ γλυκαί-
νουν κάποια χάδια σκληρὰ τῆς ζωῆς. Ἀπό-
μερα ἀνθῶν ἐκεῖ στὸ μεγαλοχολικό τοπίο, ποὺ
μοιάζει με ἀπολιθωμένο «πραγούδι» χωρὶς λό-
για» τοῦ Μέντελσον. Τὰ βλέπεις καὶ θαρρεῖς
πὺς ἀποτραπῆναι πονεμένη μαυούλα, νὰ
σηκώσῃ τὸ μαῦρο μαντίλι τῆς γιὰ νὰ σκου-
πίσῃ ἕνα δάκρυ.

ΣΟΥΛΑ ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΟ ΕΥΠΗΝΗΜΑ

Ἡ νύχτα ἔγνεψε ἀπαλά κι' ἀπλωσε τὰ φτε-
ρά της γιὰ ν' ἀναπαύῃ κάτω ἀπ' αὐτὰ τὴ
γλυκεῖά μας Ἑλλάδα. Φτωχὴ μας μαυούλα:
Μόνη παρηγοριά σ' ἀπόμεινε ἡ νύχτα!... Μόνο
τὴ νύχτα μπορούσε πιά νὰ ξεκουράσῃ, στὴν
ἐνδοξη ἀγκαλιά σου, τὰ φτωχὰ σου πλάσμα-
τα: Τότε, ἔκλαιγες πικρὰ τὴν πεινὰ σου καὶ
ἐξὰ καὶ παρακαλοῦσες κρυφὰ γιὰ ἕνα ξημέ-
ρωμα!...

Ἔτσι, ἕνα βράδυ, τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς

σου, ὁλόλαμπρο τ' αὐγουστιάτικο φεγγάρι
πρόδαλε γιὰ νὰ φωτίσῃ τὴ χλωμὴ σου διψή!
Ἡ χαρούμενη μορφή σου ἔστειλε ἕνα παρη-
γορὸ χαμόγελο στὴν ἀπελπισμένη σου ὑπαρ-
ξί... Τὰ δακρυμένα σου μάτια καρφώθηκαν
ἀπάνω του. Κι' ἔτσι κυτταζόντας το με λα-
χτάρα, κοιμήθηκες!... Ναι, κοιμήθηκες γλυ-
κεῖα μας μαυούλα! Κοιμήθηκες σκλάδα, γιὰ
νὰ ἐμπήσης ἐλευθέρη! Κοιμήθηκες σὰν ἄ-
λυστοδεμένος κατάδικος, γιὰ νὰ ἐμπήσης
σὰν ἐλεύθερο ποῦλι! Κοιμήθηκες ἀγκαλια-
σμένη ἀπ' τὴ σκιά, τὴν ἐλπίδα, τὴν δειχνοῖα,
καὶ ἐμπήθηκες γιὰ ν' ἀγκαλιάσῃς τὴ δόξα,
τὴ λευτεριά καὶ τὴν ἀγάπη!... Εἶδες νὰ
λάμπῃ πάλι στὸν οὐρανὸ τὸ χρυσοῦ ἀρμα τοῦ
ἡλίου καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ ἕνα σιτῆρο χέρι!
Τότε ψιθύρισαν τὰ θεῖα σου χεῖλη μὴν εὐχή:
Ζῆσε ἅγιο χέρι!... καὶ κάτω ἀπ' τὴ σκία
σου τὰ Ἑλληνόπουλα θὰ χτεῖσουν πάλι τὴν
παλιὰ μου δόξα!...

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Ι. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ



ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΗΕCΤΟΡ ΜΑΙΟΤ

Χειρίς
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Είκοσι τώρα χρόνια ο μεταλλευτής έμαζευε με πάθος ό,τι περίεργο εύρισκε κι έπειδή τα μεταλλεία του Διθωνά είναι πλούσια σε απολιθώματα — παλιά φυτά πάνω στην πέτρα — είχε πραγματικώς σπάνια δείγματα, που θα αποτελούσαν την εύτυχία ενός γεωλόγου και ορυκτολόγου.

Αμα τελειώσαμε τη μπριουλάδα μας, ο Δάσκαλος άνυπόμονος να μιλήσει, όσο κι' έγω ν' ακούσω, άρχισε να μου δείχνει και να μου λέγει:

— Άκούσε λοιπόν άφοι θέλεις να μάθης τί είναι ο γαιάνθραξ. Θά σου τ'ό εξηγήσω με λίγα λόγια, όπως μπορώ, μά θα τ'ό καταλάβης καλύτερα βλέποντας τη συλλογή μου. Η γη που κατοικούμε δεν ήταν πάντα όπως τη βλέπουμε σήμερα. Μιά φορά, παραδείγματος χάριν, ή χώρα μας ήταν σκεπασμένη με φυτά που σήμερα δεν φυτρώνουν, παρά μόνο στα πολύ θερμά κλίματα. Έπειτα ήλθε μία άλλαγή, μία άναστάτωση κι' ή βλάστηση έκείνη άντικαταστάθηκε από άλλη διαφορετική, κι' αυτή πάλι από άλλη και πάει λέγοντας σ' ένα διάστημα από χιλιάδες, από έκατομμύρια έως χρόνια. Όλα αυτά τα παλιά φυτά και τα δένδρα καταχωσμένα τ'όνα πάνω στ' άλλο έσχημάτισαν τα στρώματα του γαιάνθρακος. Άν δεν πιστεύεις θά σου δείξω άρκετά κομμάτια από κάρβουνο και προπάντων από πέτρα, που διατηρούν άπάνω τους άποτυπώματα διαφόρων φυτών, όπως στο λεύκωμα ενός βοτανολόγου.

Μου έδειξε μερικά τέτοια και έξακολούθησε:

— Τώρα θά με ρωτήσεις πώς έγινε αυτή ή συσώρευσις των φυτών και των δένδρων, ώστε να σχηματισθούν στρώματα γαιάνθρακος μέσα στα σπλάχνα της γης. Έδω ό,τι κι' αν σου πω θά σε γελάσω, γιατί κι' οι σοφοί δεν τ'ό έχουν εξηγήσει ακόμα. Άλλοι λένε πως κάποτε τ'ό πήρε ή θάλασσα κι' όλα μαζί τάβγαλε σ' ένα μέρος που καταχώθηκαν. Άλλοι λένε πως κατακάθισαν επί τόπου, μονάχα τους, ξεριζωμένα από έναν σεισμό. Άδιάφορο. Τό βέβαιο είναι πως ό σημερινός γαιάνθραξ έγινε άπ' την παλιά έκείνη βλάστησι. Και ξέρεις πόσα χρόνια χρειάστηκαν γιά να σχηματισθή ένα στρώμα τέτοιο τριάντα μέτρων παχύ; Οι σοφοί τ'ό λογάρισαν κι' αυτό. Πεντακόσιες χιλιάδες τ'ό λιγώτερο. Έλα τώρα άρκετά σου είπα γιά νάχης μιάν ιδέα. Πρέπει να ίδης και τη συλλογή μου.

Η έπίσκεψις βάσταξε ως τ'ό βράδυ, γιάτί σέ κάθε κομμάτι πέτρα, σέ κάθε άποτύπωμα φυτού, ό Δάσκαλος ξανάρχιζε τις εξηγήσεις του. Κι' έτσι μόρενα να καταλάβω καλά ό,τι στην άρχή μου φάνηκε τόσο άκκατόνητο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Η πλημμύρα.

Την άλλη μέρα ξαναναμωθήκαμε στο άνθρακωρυχείο.

— Λοιπόν, ρώτησε ό θείος Γάσπαρης, ευχαριστήθηκες Δάσκαλε από τ'ό παιδί;

— Ναι, ναι! Έχει αυτιά και φαίνεται πως σέ λίγο θάχης και μάτια.

— Γιά την ώρα ως έχη μόνο χέρια, και βλέπουμε! άπήντησε ό θείος Γάσπαρος.

Και μου έδωσε ένα λοστό, γιά να τ'ό βοηθήσω να ξεκολλήσω ένα κομμάτι κάρβουνο, που τ'ό είχε κόψει από κάτω και κρατιώτανε μόνο από πάνω.

Ύστερα άρχισα να κυλώ τ'ό βαγο-

νάκι μου ως τ'ό πηγάδι της Άγίας Άλφονσίνας. Είχα κάμει αυτό τ'όν δρόμο τρεις φορές, όταν από τ'ό μέρος του πηγαδιού άκουσα ένα κρότο τρομακτικό, που δεν είχα ξανακούσει τέτοιο, όσον καιρό εργαζόμουν στο άνθρακωρυχείο.

Ήταν κατάρρευσις, βούλιασμα, καταστροφή; Άκρόασηκας, ό κρότος έξακολουθούσε αδιάκοπος. Μά τι ήταν τ'ό πρώτο μου αίσθημα; Ήταν τρόμος και συλλογίσθηκα να τρέξω στη σκάλα να βγώ να γλυτώσω.... Μά με κορόιδευαν τόσο συχνά γιά τ'ους φόβους μου, που ή ντροπή μ' έκανε να μείνω. Μπορούσε να μ'ήν ήταν και τίποτε έπικίνδυνο. Άξαφνα, ένα τάγμα ποντικών πέρασε άνάμεσ' άπ' τα πόδια μου τρέχοντας σάν ήλη ήπικου, που τ'ό βάζει στη φευγάλα.

Έπειτα μου φάνηκε σά νάκουσα να χύνεται νερό, πολύ νερό, μ' έναν κρότο που σά νάβγαίνει άπ' τα τοιχώματα της στοάς. Κι' έπειδή τ'ό μέρος, όπου βρισκόμουν, ήταν έντελως στεγνό, αυτό μου φάνηκε πολύ παράξενο.

Πήρα τη λυχνία μου να ιδώ και τη χαμήλωσα ως τ'ό έδαφος.

Ναι, ήταν νερό. Έρχότανε άπ' τ'ό μέρος του πηγαδιού κι' έτρεχε μέσα στη στοά. Τόν φοβερό λοιπόν έκείνον κρότον τόν έκανε κάποιος καταρράκτης που χύνονταν στο άνθρακωρυχείο!...

Άφησα τ'ό βαγονάκι μου στις γραμμές κι' έτρεξα στόν παραφέντη μου, φωνάζοντας:

— Θείε Γάσπαρο, νερό, πλημμύρα!...

— Τι;... Μη λές άνοησίες!...

— Θάνοιξε κάποια τρύπα κάτω άπ' τόν Διθώνα. Να φύγουμε!...

— Άσε με ήσυχον, παιδί μου.

— Μ' άκούστε!

Η συγκίνησί μου έκαμε τόν θείο Γάσπαρο να διακόψη μιά στιγμή την εργασία του, γιά ν' ακούση. Ό κρότος έξακολουθούσε δυνατώτερος όλοένα, φοβερώτερος. Δεν ήταν άμφιβολία. Νερό έπεφτε μέσα στο άνθρακωρυχείο.

— Ναι, είπε, έχεις δίκιο... Τρέχα γρήγορα.

Και φωνάζοντας όλοένα: «Πλημμύρα!» άρπαξε τη λυχνία του, — είναι πάντα τ'ό πρώτο που κάνει ό μεταλλευτής — και κατέβηκε άπ' τη σκαλωσιά του στη στοά.

Δεν είχα κάμει δέκα βήματα, όταν είδα τ'ό Δάσκαλο που κατέβαινε κι' αυτός γιά να ιδή τι ήταν έκείνος ό κρότος.

— Πλημμύρα! τ'ό φώναζε ό θείος Γάσπαρος.

— Τρύπησε ό Διθώνας, είπα έγω.

— Πάψε, άνόητε!

— Φεύγα, φεύγα να γλυτώσης! μου φώναζε ό Δάσκαλος.

Τό επίπεδο του νερού είχε ύψωθή γρήγορα μέσα στη στοά. Έφτανε τώρα ως τα γόνατά μας κι' αυτό μ'ας έμπόδιζε να τρέχουμε πολύ.

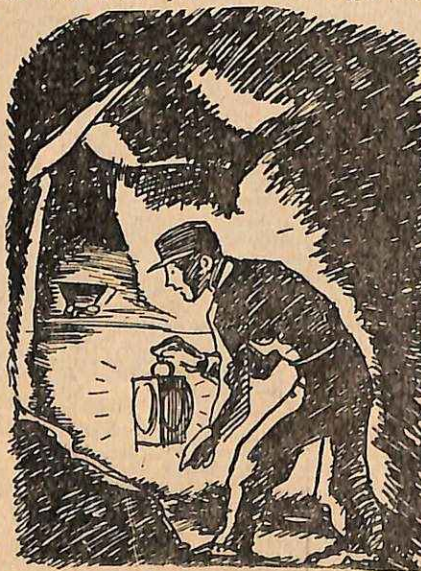
Ό Δάσκαλος έτρεχε μαζί μας, και καθώς περνούσαμε άπ' τις σκαλωσιές, που ήταν άνεβασμένοι οι εργάτες, τ'ους φωνάζαμε:

— Φευγάτε! Πλημμύρα!

Τό νερό άνέβαινε όλοένα. Εύτυχώς που δεν ήμαστε μακριά άπ' τις σκάλες, είδεμ'ή δεν θά τις φθάναμε ποτέ. Ό Δάσκαλος έφθασε πρώτος, άλλ' έκεί σταμάτησε.

— Άνεβήτε πρώτα σεις, είπε: έγω είμαι ό πιό γέρος» κι' έπειτα έχω ήσυχη τη συνειδήσί μου.

(Άκολουθεί)



Πήρα τη λυχνία μου να ιδώ.

Υγιεινά παραγγέλματα

Τά δόντια και ή διατήρησις αυτών

Μεταξύ όλων των άσθνεσιών που μας στίζουν εις την εποχήν μας τ'ό ανθρώπινον γένος, ή περισσότερον διαδεδομένη είναι, χωρίς άμφιβολία, ή «τερηδώντων όδόντων», ή γνωστή δηλαδή νόσος, που ό λαός συνήθως χαρακτηρίζει με την λέξιν κούφιο δόντι κλπ.

Συχνά εξετάζων τας στατιστικάς, που εις τας πιό πολιτιστικάς κυρίως χώρας άνεβάζουν έκείνους που έχουν χαλασμένα δόντια εις 95 — 100 % των κατοίκων, και σκεπτόμενος την αδράνεια και την άδιαφορίαν με την όποιαν οι ώργανωμένες κοινωνίες αντιμετωπίζουν την άληθινή αυτή μάστιγα του ανθρώπου, δεν μπορεί παρά να μου γεννηθή ή έξης άπορία:

Άν άντι των δοντιών προσεβάλλετο ένα οιοδήποτε άλλο μέλος του ανθρώπινου σώματος, έστω και όλιγώτερον έμφανές ή χρήσιμον από τα δόντια, και εάν ή άσθένεια του μέλους αυτού έπαιρνε την σημερινήν έκτασιν της τερηδόνος, δηλαδή μιάς χωρίς διακοπής πανδημίας, όλος ό κόσμος θά έξηγειρετο, θά άνησυχούσε και θά άπαιτούσε να ληφθούν ριζικά μέτρα διά την περιστολήν του κακού.

Προκειμένου όμως γιά τα δόντια ένα είδος μοιρολατρίας μ'ας έχει καταλάβει όλους και έχομεν δεχθή ως κάτι τ'ό αναπόφευκτον τ'ό χάλασμα και την καταστροφήν των δοντιών.

Και όμως τίποτε δεν θά ήτο εύκολωτερον από την πρόληψιν και τόν περιορισμόν στο έλάχιστον της καταστροφής των δοντιών εάν ό άγών κατά της τερηδόνος έγινετο συστηματικός και κυρίως με σκοπό προληπτικό.

Εις την έπιτυχή διεξαγωγήν του άγώνος αυτού μεγάλως θά ήτο δυνατόν να βοηθήσ' ή Ε.Ο.Ν.

Οι Φαλαγγίτες και οι Φαλαγγίτισσες, τά παιδιά του Έλληνικού λαού, δεν είναι δυνατόν να μ'ήν ξέρουν ότι οι πρόγονοί μας έλεγαν: «Νούς ύγιής έν σώματι ύγιει». Και είναι άδύνατον να είναι τ'ό σώμα ύγιές, όταν τά δόντια είναι χαλασμένα και προκαλούν πόνους, άτελή μάσησιν, πρηξιματα, πυρετόν και όλες τις γνωστές δυσάρεστες συνέπειες.

Τό ώργανωμένο λοιπόν ύλικόν, που μ'ας παρέχει ή Ε.Ο.Ν., μπορεί να χρησιμεύσ' ή βάσις διά την έξάπλωσιν του άγώνος που έχομεν ήδη άρχίσει, άρκει τά παιδιά να καταλάβουν ότι ή δωρεάν συστηματική και κυρίως προληπτική οδοντιατρική περίθαλψις δεν είναι μόνον δικαίωμα, αλλά κυρίως ύποχρέωσις αυτών άπέναντι της Έλλάδος πρώτα, που θέλει τά παιδιά της γερά και χαρούμενα, και άπέναντι αυτών των ιδιών έπειτα.

Γιατί σέ κανένα δεν επιτρέπεται να παραμελή την ύγειαν του, έφ' όσον δεν ύπάρχει καν ή δικαιολογία της ύλικής δυσχερείας.

Γιά να εξηγήσουμε τώρα τ'ό πώς έννοούμε τόν άγώνα αυτόν και ποία μέσα ύποδεικνύουμε ως άποτελεσματικά, ανάγκη άπαραίτητος είναι να δούμε τί είναι τά δόντια μας, τί σημασία έχουν διά την ύγείαν μας και ποία είναι τά αίτια που προκαλούν τ'ό χάλασμα και την καταστροφήν των

Τά δόντια χρησιμεύουν εις τόν άνθρωπον διά να κόπη και να μασά την τροφήν του και διά τόν σχηματισμόν του ένάρθρου λόγου, συντελούν δε μεγάλως και εις τόν έξωραϊσμόν του προσώπου, κατά τας διαφόρους κινήσεις των χειλέων (όμιλία, γέλιο κλπ.).

Ό αριθμός των δοντιών άνέρχεται σέ 52. Άπ' αυτά 20 άποτελούν την πρώτην οδοντοφυϊαν (δόντια του γαλακτός) και άρχίζουν να βγαίνουν από τόν έβδομο μήνα της ήλικίας του παιδιού μέχρι της συμπληρώσεως δύομην έτών.

Τά ύπόλοιπα 32 άποτελούν την μόνιμον οδοντοφυϊαν του ανθρώπου. Άρχίζουν να βγαίνουν από τ'ό 7ον έτος της ήλικίας μέχρι του δωδεκάτου, όποτε έχει σχεδόν συμπληρωθή ή μόνιμη οδοντοφυϊα. Λέμε σχεδόν, διότι στα δώδεκα έχουν βγ'ή τα 28 δόντια και ύπολείπονται πιά οι τέσσερες «σφυρνοστήρες» (φρονιμήτες), που βγαίνουν άκανόνιστα από τά 17 έως τά 40 κάποτε χρόνια.

Άλλά εάν τά δόντια άρχίζουν να βγαίνουν κατά τόν έβδομο μήνα τά πρώτα και στο έβδομον έτος τ'ό δεύτερα, ή «καταβολή» των (όπως λέμε) μέσα εις τας σιαγόνας άρχίζει από τόν δεύτερον έμβρυϊκόν μήνα και ό σχηματισμός των και ή συμπλήρωσις των εις τας ρίζας συνεχίζεται και μετά την άνατολήν των δοντιών εις τ'ό στόμα. Συνεπώς, εάν θέλωμε τά δόντια του παιδιού να σχηματισθούν άρτίως και να είναι δυνατόν, να άντέχουν δηλαδή εις την τερηδόνα, πρέπει να φροντίζουμε ώστε ή μητέρα πρώτα, κατά την περίοδο της έγκυμοσύνης και του θηλασμού, και τ'ό παιδί έπειτα, μετά την γέννησιν του, να προσπορίζωνται διά των τροφών τά άπαραίτητα διά τόν σχηματισμόν των δοντιών συστατικά, δηλαδή τά διάφορα άνόργανα άλτα (άσβεστιον κλπ.), βιταμίνες και άλλα.

Τά δόντια είναι πολύτιμα όργανα, γιάτί μ' αυτά γίνεται ή μάσησις της τροφής. Κακώς νομίζει ό κόσμος ότι ή «πέψις» της τροφής γίνεται μόνον στόν στόμαχον. Η πέψις άρχίζει από τ'ό στόμα, όπου οι τροφές μασώνται και άναμιγνύονται με τόν σίελον, που ή ένέργειά του είναι και μηχανική και χημική.

Γ. Ι. Κονταρίνης

Όδοντίατρος

(Συνέχεια στο προσεχές)



ΤΑ ΣΟΥΛΙΩΤΟΠΟΥΛΑ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΑΝ

Νίκου Τσεκούρα - «Πυρό» 1939.

Ένα χαριτωμένο γαλανό βιβλιάρκι, σάν τόν ελληνικό ούρανό και σάν την ελληνική σημαία, που ζητά να βάλη άτόφια την άγάπη του μέσα στη ψυχή της νέας γενεάς, γιά την όποία άποκλειστικά δημιουργήθηκε.

Στις 26 Μαρτίου του λήγοντος έτους παήχθηκε τ'ό δραματάκι αυτό στο θέατρο «Ρέξ» από Φαλαγγίτες και Φαλαγγίτισσες. Η εύαρέσκεια του Άρχηγού που προτάσσεται, τά καλλιτεχνικά σκισσαρισμένα σκηνικά, τ'ό άρτιο τύπωμα δίνουν στο βιβλίο αυτό κάτι τ'ό πολύτιμο.

Όμως ή αξία του κείται πιό πολύ στη διάθεσι του συγγραφέα και στην προσπάθειά. Ένα έργο, που συνελήφθη και άπεδόθη με άγάπη και προήλθε προς την έθνική ιδέα και με μόνη την τάσι να συγκινήσ' ή νεαρή ψυχή. Ό συγγραφέας συνδέει τ'ό παρελθόν και τ'ό παρόν δεξιόχευα. Την ιστορία που διηγείται ό παππούς στα έγγόνια του τη ζωτανεύει σέ εικόνες. Φέρνει τ'ους ανθρώπους και τά πράγματα, τις ιδέες και τά φρονήματα κοντά στην ψυχή του νεαρού άναγνώστου και άκροατού. Τόν άδράχνει γερά και τόν μεταφέρει από τ'ό ζεστό τζάκι του κάθε σπιτιού της πολιτείας στα σουλιώτικα βουνά. Έκεί βιώνει ζωντανά την άπερίοριστη άγάπη πός τ'ό χ'όμα του, την αὐτοθυσία γιά την Πατρίδα με τ'ό θάνατο του μικρού Τούσα.

Με την πραγματικά βαρεία όσο και άπληφράσι του, που βάζει στο στόμα του κλέφτη Καπετάνιου Κουτσονίκα, σφυρηλατεί μιάν αλήθεια πολύ σημαντική γιά όλους μας, πρό πάντων γιά τη νέα γενεά σήμερα: «Όντας δεν άκούμε ούλοι τις προσταγές τ'ό ένού, θάματα δεν μπορούν να γίνουν...».

Και μόνο αυτή ή μεγάλη φράσι μπορεί ν' άνεβήσ' τ'ό βιβλιάρκι και τ'ό δραματάκι αυτό σέ περίωπ'ή και να τ'ό δώσ' αξία. Γιατί είναι μιά αλήθεια που σ' αυτήν πρέπει να στήρίζεται σήμερα κάθε σκέψι και κάθε πράξι μας.

Σ. Καρ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ
1912-1913

Ένας συνάδελφος, ό κ. Έπαμ. Μπαμπούρης, έθεσεν εις κυκλοφορίαν ένα του βιβλίον, που είναι άσφαλώς από τά αξιολογώτερα βιβλία που είδαν τ'ό φ'ός κατά την τελευταίαν είκοσιπενταετίαν, την «Ιστορίαν του ναυτικού μας κατά τ'ους πολέμους του 1912-1913».

Δεν είναι βέβαια τ'ό πρώτον βιβλίον που περιγράφει μίαν πλευράν της έποποιίας των Βαλκανικών πολέμων. Είναι όμως άσφαλώς τ'ό πρώτον που εγράφη με βάσιν τ'όσα άγνώστα, αλλά και έπηκριωμένα στοιχεία, όπως τά ημερολόγια των πολεμικών σκαφών, αι έκθέσεις του τουρκικού άρχείου, έκθέσεις Έλλήνων διπλωματικών ύπαλλήλων και άλλα έγγραφα, τά όποια άποτελούν πρώτης τάξεως πηγήν.

Περιτόν, εξ άλλου, να προσθέσω ότι καμία πηγή δεν είναι αξία λόγου όταν έκείνος που γράφει ένα βιβλίον δεν ξέρη να την χρησιμοποιήσ' καταλλήλως. Ό κ. Μπαμπούρης, παλαιός και έμπειρος δημοσιογράφος, ζωντανεύει όλην έκείνην την θριαμβευτικήν έκστρατείαν του πολεμικού μας στόλου και, χωρίς να παραλέησ' ούδ' επί στιγμ'ήν την καθάρως ιστορικήν πλευράν, δίνει ένα παλμόν εις την έξιστορήσιν του, που γεμίζει την ψυχήν ένθουσιασμόν και συγκινήσιν. Έως οι άνθρωποι που άναζητούν τόν ψόγον με τόν ήλην επαγγελματίου, έσως λέγω να μη άφήσουν έξω από την δράσιν των και τ'ό βιβλίον του κ. Μπαμπούρη, έγω όμως θα ηύχομουν να περιγραφούν όλοι οι έλληνικοί άγώνες με τ'όσην ζωήν, τ'όσην έξαρσιν και με τ'όσην αλήθειαν και άκρίβειαν.

Α.—

===== Η συμβολική του σημασία =====

277



ΕΙΣΑΙ ΚΑΙ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ!..

Ο Βασιλάκης Π. είχε πολλά ελαττώματα κι' ήταν τρομερά άτακτος. Οί συμβουλές τών γονέων του στο σπίτι και του δασκάλου του στο σχολείο πήγαιναν στο βρόντο!... Μιά δυο μέρες ήταν φρόνιμος ο Βασιλάκης, κι' ύστερα πάλι τὰ ἴδια!... Ἡ μητέρα του είχε πιά ἀπελπισθῇ κι' ἔλεγε: «Τόχει στο ἀἷμα του τὸ παιδί μου νὰ εἶναι ἄτακτο κι' ἀνυπάκουο».

Κι' ὁ Βασιλάκης, πὺ λέτε, ἀγαπητοὶ συναγωνιστές, ἔγινε ἐφέτος Σκαπανέας. Τοῦρραψαν στολή και πληήκιο, τοῦ ἀγόρασαν γκέτες και ζώνη.

Τις προάλλες — τὴν περασμένη Κυριακή γιὰ τὴν ἀκρίβεια — ἐφόρεσε τὴ στολή του γιὰ νὰ πάη στὴν ἐκκλησία, και σὰν ἐγύρισε στο σπίτι του ἄρχισε πάλι τις συνηθισμένες μεγάλες του ἀταξίες.

Ἡ μητέρα του τὸν ἐμάλωσε ὅπως πάντα, μ' αὐτὴ τὴ φορά τοῦ εἶπε ἀκόμη:

— Ντροπή σου!... Εἶσαι και Σκαπανέας!...

Ἔ! αὐτὸ ἦταν, συνάδελφοι. Ὁ Βασιλάκης μαζεύτηκε σὰν τὴ βρεγμένη κόττα, ντράπηκε στ' ἀληθινὰ κι' ἦταν ἔτοιμος νὰ κλάψῃ, μὰ σκέφθηκε πὺς δὲν ταιριάζουν δάκρυα στὰ μάτια τῶν Σκαπανέων. Τὶ εἶχε λοιπὸν συμβῇ; Εἶναι τόσο ἀπλό! Ἐκεῖνο τὸ «Εἶσαι και Σκαπανέας» τὸν ἔφερε στο φιλότιμο. Ὁ Βασιλάκης, νὰ τὸ ξέρετε, δὲν θὰ κάμῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἀταξίες.

Ἡ στολή πὺ φόρεσε θὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὸν χαρακτήρη.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ὁ Κῆδος

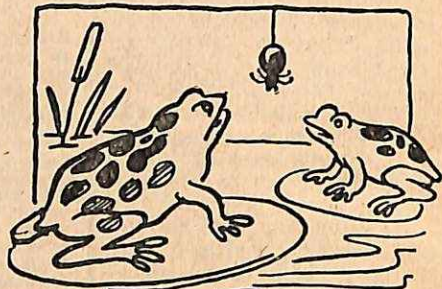


Ὁ Σκαπανέας Νικ. Ε. Φαρμάκης τῆς ἱστορικῆς οἰκογενείας.

Τὸ παραμυθάκι μας

ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

Μιά ἀράχνη κατέθηκε σ' ἓνα ποτάμι γιὰ νὰ κάμῃ τὸ λουτρό της. Κάπου ἐκεῖ ἦταν ἓνας βάτραχος, κι' ὅταν εἶδε τὴν ἀράχνη ἐτοιμάσθηκε νὰ τὴ φάῃ. Καθὼς ὅμως ἀνοίγε τὸ στόμα



Τὶ σχέσι ἔχει ποῖος τὴν πρωτόειδε;



(Συνέχεια)

Τὰ παιδιὰ ἀνησύχησαν! Ἡ φουρτοῦνα βλέπετε και πρὸ παντὸς τὸ σκοτάδι δὲν ἄρεσαν καθόλου στοὺς καπετανέους μας. Ὅταν δὲ σὲ λίγο ἄρχισε μιὰ καλοκαιριάτικη μπόρα, τὰ παιδιὰ μετάνοιωσαν κι' ἄρχισαν τις... προσευχές!

— Παναγία μου!

— Χριστέ μου!

Κανένας ὅμως δὲν ἦταν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Καὶ ἡ βάρκα κινδύνευε, ἐτρίζε ἀγρία και βουτοῦσε μὲ τὴν πλώρη και σηκώνονταν ψηλὰ σὰν καρυδότσουφλο...

— Βοήθεια α! φώναζαν τὰ παιδιὰ.

Ἀλλὰ ἡ φωνὴ τους σῆστηκε σὲ τρελλὰ ξεφωνητά.

— Μαμά μου!

Ἡ βάρκα εἶχε βουλιάξῃ και τὰ παιδιὰ χάθηκαν μέσα στὰ νερά...

Πάει, λοιπὸν, πνίγηκαν τὰ παιδιὰ;

Ἡσυχάστε μικροὶ μου φίλοι! Ὁ καλὸς Θεὸς λυπήθηκε, φαίνεται, τὰ ἄμυαλα παιδιὰ και... ἔστειλε τὴν ὤ-

ρα πὺ βούλιαξε ἡ βάρκα και πάλι τὸν μυστηριώδη Γίγα!

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς βούτηξε στὰ νερά και κατάφερε νὰ βγάλῃ λιποθυμημένα τὰ δυὸ παιδιὰ στὴν ὄχθη...

Τὰ πῆρε ἔπειτα σηκωτὰ... σὰν τσουβάλια και τὰ ὠδήγησε σ' ἓναν κοντινὸ ἀλευρόμυλο.

Παράδωσε τὰ παιδιὰ, σιγοκουβέντιασε λίγο μὲ τὸν μυλωνὰ κι' ἐξαφανίστηκε ἀφοῦ τοῦ εἶπε:

— Ὅπως εἶπαμε λοιπὸν, προσοχή! Ἐνδιαφερόταν λοιπὸν γιὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ αὐτὸς ὁ Γίγας; Οὔτε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω.

Ὅταν τὰ δυὸ παιδιὰ συνήλθαν, βρέθηκαν ντυμένα μὲ στεγνὰ ρούχα πλάι σ' ἓνα τζάκι και μπροστὰ σὲ δυὸ καλόκαρδους χωριάτες πὺ τοὺς χαμογελοῦσαν.

— Τάκη δὲν πεθάναμε; ρώτησε ψιθυριστὸ ὁ Γιαννάκης.

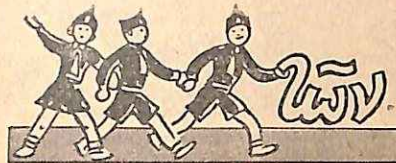
— Ὅχι, ἀπάντησε ὁ Τάκης.

— Ποῦ τὸ ξέρεις;

— Γιατί... πεινώ και οἱ... πεθαμένοι δὲν πεινᾶνε!



Βρέθηκαν μπρὸς σὲ δυὸ χωριάτες.



τῶν Σκαπανέων



ρίχτηκε κι' ἤρθανε στὰ χέρια!

Κι' ἄρχισε ἔτσι ἓνας μεγάλος καυγᾶς.

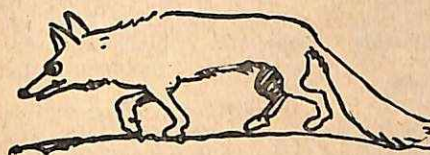
— Βρὲ κεκέξ... βρὲ κεκέξ... ἐφώναζε ὁ ἓνας.

— Κοάξ... κοάξ... ἀπαντοῦσε ὁ ἄλλος.

Και δόστου δαγκωματιές! Ὡσπου στο τέλος ἀποφασίσανε νὰ μοιρασθοῦν τὴν ἀράχνη! Μὰ ἦταν πιά πολὺ ἀργά, ἐπειδὴ ἡ ἀράχνη βρῆκε καιρὸ κι' ἔφυγε μακριὰ.

Τότε μιὰ ἀλεπού, πὺ εἶδε ὅλο τὸν καυγᾶ, πλησίασε τοὺς δυὸ βατράχους και τοὺς εἶπε τραγουδιστὰ:

Νὰ σᾶς πῶ μιὰ παροιμία, πὺ κανένας δὲν τὴν ξέρει; «Ὁ καυγᾶς κι' ἡ φλυαρία στο στομάχι δὲ συμφέρει».



Μιὰ ἀλεπού εἶδε τὸν καυγᾶ.

Μόλις τ' ἄκουσε ἡ κυρὰ μυλωνοῦ ἔτρεξε στὴν κουζίνα κι' ἔφερε στὰ δυὸ παιδιὰ ἀπὸ ἓνα βαθὺ πιάτο χυλοπῆττες μὲ κρέας, ψωμὶ και τυρί...

Τὸ φαί μοσχομύριζε γαργαλιστικὰ και τὰ παιδιὰ ρίχτηκαν στὰ πιάτα τους και τ' ἀδειασαν ἔτσι πὺ σίγουρα δὲν θέλανε... πλῆσιμο!

Σὰν τελείωσαν τὸ φαί τους, ὁ μυλωνὰς τὰ πῆρε ἰδιαίτερως και τοὺς μίλησε:

— Παιδιὰ μου, τοὺς εἶπε, ἐδῶ σᾶς ἔφερε ἓνας ἄγνωστος ἄνθρωπος πὺ σᾶς ἔβγαλε ἀπὸ τὸ ποτάμι. Ἐγὼ εἶμαι ἓνος φτωχὸς μυλωνὰς, πὺ βέβαια δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τρέφω, μὲ τέτοια κιόλας... ὁρεξὶ πὺ ἔχετε. Πῆτε μου λοιπὸν ποῖος εἶναι ὁ πατέρας σας γιὰ νὰ σᾶς στείλω.

Τὰ δυὸ παιδιὰ κιτρίνισαν ἀπ' τὸ φόβο τους.

— Μὰ δὲν ἔχουμε πατέρα, εἶπαν μαζί...

— Τότε παιδιὰ μου, ἀφοῦ και σᾶς ἀρέσουν ὅπως κατάλαβα οἱ χυλοπῆττες μὲ τὸ γουρουνάκι, μπορῶ νὰ σᾶς κρατήσω ἐδῶ γιὰ βοηθοὺς μου, ἀλλὰ θὰ δουλεύετε. Θὰ τρῶτε χυλοπῆττες, θὰ δουλεύετε και θάχετε και τὴν Κυριακὴ τὸ χαρτζιλίκι σας. Δέχεσθε;

Τὰ παιδιὰ σκέφτηκαν λίγο. Ἡ δουλειὰ βέβαια δὲν τοὺς ἄρεσε, ἀλλὰ τί νὰ κάνουν;



Ὁ μικρὸς Θάνος Τσίγκας τῆς Ὑποδιοικήσεως Νότου Ἀθηνῶν.

ἔξυπνα & κουτὰ

Εἶναι ὀκτῶ και ὁ Ἀντωνάκης δὲν ἔχει σηκωθῇ ἀκόμη.

— Κοιμᾶσαι ἀκόμη, τεμπέλη; Ἐλα, σῆκω! Ὁ ἥλιος βγήκε ἐδῶ και δυὸ ὥρες, τοῦ λέει ὁ πατέρας του.

— Καὶ φταίω ἐγὼ, μπαμπά, ἂν βγαίνοι ὁ ἥλιος πρὶν ξημερώσῃ; ἀπαντᾷ ὁ Ἀντωνάκης.

— Δεχόμαστε εἶπαν.

Και σὲ μιὰ ὥρα τὰ παιδιὰ εἶχαν πιάσει δουλειά: Ἀνοίγαν τὸ φράγμα τοῦ μύλου, τὸ κλείναν, δίπλωναν τὰ σακκιά, τὰ ἔρραβαν, ἀνέβαζαν μὲ τὴν τροχαλία τὰ σακκιά στο πάταρι και ἔκαναν και πολλές ἄλλες δουλειές.

Τὴν πρώτη και τὴ δεύτερη μέρα τὰ παιδιὰ τὴν πέρασαν καλά. Κουράστηκαν, δὲν σᾶς λέω, ἀλλὰ... οἱ χυλοπῆττες και τὸ τυρὶ τοὺς ξεκούραζαν.

Τὴν τρίτη ὅμως ἡμέρα ἡ δουλειὰ γίνηκε πὺ βαρειά.

Ὁ μυλωνὰς, σὰν νὰ ἦταν βαλτός, τοὺς ἀνέθεσε και τὴν φροντίδα τοῦ σταύλου και τὰ δυὸ παιδιὰ ἔπρεπε νὰ περιποιοῦνται τὸν Ψάρρη τὸ γαίταρο και τὴν χάιδω τὴ φοράδα, νὰ τὰ πλένουν και νὰ τὰ ξουστρίζουν...

Πρῶτος βαρέθηκε ὁ Γιαννάκης.

— Δὲ μοῦ λὲς Τάκη, εἶπε τὴν τετάρτη ἡμέρα, περιμηγιά! εἶμαστε γιὰ... γαῖδουροκόμοι;

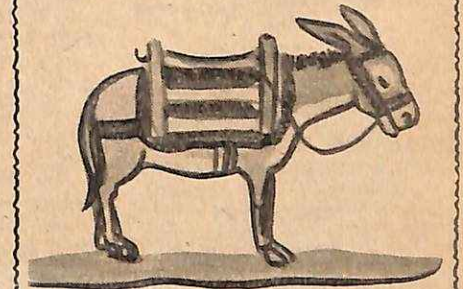
— Ἐστὸ φταίς μὲ τις ιδέες σου, τοῦ εἶπε ὁ Τάκης.

Ἐπρεπε νὰ περιποιοῦνται και τὸ γαῖταρο!

ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΑΚΙ

Ἄν ὁ γαῖδαρος δὲν τρέχῃ ὅσο τ' ἄλλα ζῶα τρέχουν, ἂν δὲν ἔχῃ ἐξυπνάδα ὅση τ' ἄλλα ζῶα ἔχουν,

ἔχει ὅμως ὁ καῦμένος τόση, τόσ' ὑπομονή, ὥστε χρήσιμος κι' ἐκεῖνος κατορθώνει νὰ φανῇ.



— Καὶ δὲν φεύγουμε; ἐξακολούθησε ὁ Γιαννάκης.

— Ζήτω ἡ... ἐλευθερία, ἀπάντησε ὁ Τάκης.

Ἀμέσως καταστρώθηκε και τὸ σχέδιο γιὰ νὰ φύγουν.

Θὰ ἐφεύγαν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ και θὰ τραβοῦσαν πρὸς τὰ κάτω...

Τὰ δυὸ παιδιὰ ἔξυπνησαν τὰ χαράματα. Μὲ τρόπο ἀνοίξαν τὴν πόρτα τοῦ μύλου και βγήκαν ἔξω.

Δὲν εἶχαν κάμει ὅμως πηνήντα βήματα και ἀκούσαν ἓνα κλαρινέτο πὺ στρίγγιζε ὅπως... τὸ τράμ στὴ στροφή του και μιὰ γκρὰν κάσα πὺ βούιζε σὰν βροντὴ και μποροῦσε... νὰ νευριάσῃ και τὰ σκιαχτὰ τῶν κήπων.

Ἦταν ὁ θίασος τῶν ἀκροβατῶν και τῶν ζῶων τοῦ γνωστοῦ μας πανηγυριοῦ...

Οἱ ἄνθρωποι πὺ ἐπαιζαν τὸ κλαρινέτο και τὴν γκρὰν κάσα ἦσαν θεατρίνοι πὺ γυρίζαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ και εἰδιναν παραστάσεις... Εἶχαν μαζί τους σκυλιά, πιθήκους, ἀρκοῦδες, φίδια και διάφορα θηρία τῆς ζούγκλας πὺ ἐπαιρναν και αὐτὰ μέρος στὶς παραστάσεις. Τὰ παιδιὰ εἶχαν ξετρελλαθῇ ἀπ' τὴ χαρὰ τους...

(Ἡ συνέχεια στο προσεχές)

Για να μαθαίνετε

Άκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα γνωστοῦ εἰς ὅλους ποταμοῦ.

- 1) Ἑλληνικὸν πέλαγος,
- 2) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος,
- 3) Τριαντάφυλλον,
- 4) Κράτος τῆς Εὐρώπης,
- 5) Μία τῶν Ἠπείρων,
- 6) Ποταμὸς τῆς Αἰγύπτου,
- 7) Προφήτης,
- 8) Νῆσος τῆς Μεσογείου.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Αἶνιγμα

Εἶμαι χρήσιμη στὰ πλοῖα· ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, εἶμαι μία πολιτεία.

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Συλλαβόγριφος

Νότα, σύνδεσμος καὶ γράμμα κάμνουν πόλι ἐν τῷ ἄμα.

ΑΝ. Α. ΧΑΛΑΣ

Τετράγωνον

- **** = Μᾶς δροσιζει.
- **** = Πακέτο.
- **** = Δὲν τρώγεται.
- **** = Ἐνδυμα ἱερών.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

Ρόμβος

- + = Φωνήεν.
- * + * = Ἑθίμα.
- * + * + * = Παράς.
- * + * + * = Σύνδεσμος.
- + = Φωνήεν.

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Ἀρχαία θεά.

Αἱ λύσεις τοῦ 8ου φύλλου

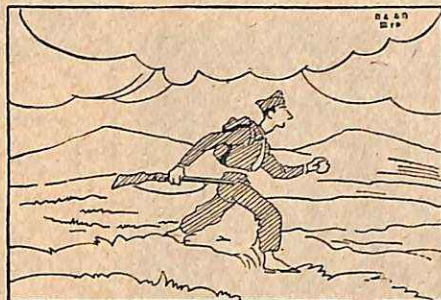
Τρίγωνον: Θαλῆς, Ἄρης, Ἥρ, ἦς, Σ.

Κρυπτογραφικόν: Σαντορίνη, Ρῆνος, Σάρρα, Ὄσσα, Τῆνος, Οἶνος, Ἄρης, ναός, Ἡρα, Πύραμις: Σ, ἴος, Βόλος, Λακωνία, Λυσάνδρος, Σόλων, Ποταμοί: Ροδανός (Ρῆνος), Ὀράγγης, Δούναϊς, Ἀλιάκμων, Νεῖλος, Ὀρενίκος, Σηκουάνας).

Μεσοστιχίς: Γεώργιος (καθηγητής, ΡΕΑ, ἸΩΘ, Ἀμερική, πάθος, ἥλιος, Ε.Ο.Ν., ΘάΣος), Ποικίλη ἀκροστιχίς: Φειδίας (Φαρούκ, Βεργη, ἐπιθετον, Μολδαβία, Ἰουλίος, Αἰγύνα, Παρνασσός).

Δικτυώτων: Ὁριζontiως: 1 πλάτανος, 2 Αἰγύπτος, 3 βάνδαλος, 4 ἀνάδυσις, 5 σάκχαρις, 6 Λάσκαρις, 7 αἰγῶνος, 8 ἀραδικός, Α-Β: Πίνδαρος, Γ-Δ: Αἰσχύλος.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

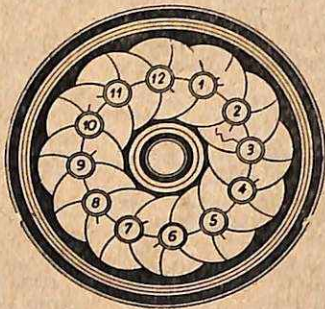


πευτής, ἐπέτυχε μὲ τὴν πρώην βολὴν τὸ ζῶο, ἀλλὰ τὸ ζαρκάδι, τραυματισμένο, κατάρθωσε νὰ ξεφύγῃ. Ὁ Φαλαγγίτης ἀναζητᾷ τὸ ζαρκάδι, ἀλλὰ δὲν τὸ βρίσκει. Μήπως τὸ βλέπετε σεῖς;

ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ; ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΑ!

1. Ὁ Πολυδεύκης ἦταν ἓνα, ἀπὸ ἐκείνους πού ἔλαθον μέρος στὴν ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία, γιὰ τὴν ἀρπαγὴ τοῦ χρυσομάλλου δέρατος. Ναὶ ἢ ὄχι;
2. Ἡ Χαλδαία ἦταν ἀρχαία χώρα τῆς Δυτικῆς Ἀσίας. Ναὶ ἢ ὄχι;
3. Ἡ Νιρθάνα εἶναι μίᾳ ἀπὸ τὰς πολλὰς λίμνας τῆς Φινλανδίας. Ναὶ ἢ ὄχι;
4. Ὁ Ναρσῆς ἦταν στρατηγὸς τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ αὐτοκράτορος Βασιλείου Β' τοῦ Βουλγαροκτόνου. Ναὶ ἢ ὄχι;
5. Ἡ πρώτη σταυροφορία πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἁγίων τόπων ἐγένετο τὸ 1095 μ. Χ. Ναὶ ἢ ὄχι;
6. Ὁ Πύργος τοῦ Ἀἰφελ στὸ Παρίσι ἔχει ὕψος 300 μ. Ναὶ ἢ ὄχι;
7. Ἡ Κωνσταντινούπολις κατελήφθη, διὰ πρώτην φοράν ὑπὸ τῶν Φράγκων, τὸ 1451 μ. Χ. Ναὶ ἢ ὄχι;
8. Ὁ ποταμὸς Νέστος τῆς Μακεδονίας πηγάζει ἐκ τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ναὶ ἢ ὄχι;

Κυκλόλεξον



Οἱ λέξεις — ἀπὸ πέντε γράμματα ἢ κάθε μιά — ἀρχίζου ἀπὸ τῆς μικρῆς γραμμῆς κάθε κύκλου. Ἡ σημασία τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

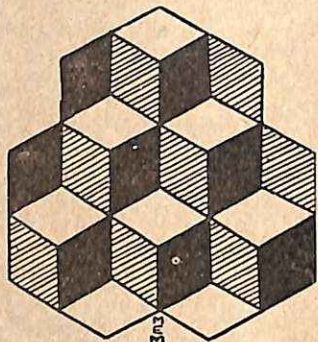
- 1) Μὴ φύγῃς,
- 2) Ἐχει μέσσα ἀλεῦρι κλπ.
- 3) Ἐθνικός εὐεργέτης,
- 4) Μικρὸν δάσος,
- 5) Δυσάρεστον συναίσθημα,
- 6) Θεὸς τῶν Ρωμαίων,
- 7) Ὄρος τῆς Βαλκανικῆς,
- 8) Ἅγιος,
- 9) Ὁ, τι γράφει δὲν ξεγράφει...
- 10) Λεπίς (γεν.),
- 11) Πόλις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος,
- 12) Ὑποκοριστικὸν τοῦ Τιμολέοντος.

ΑΝ. Α. ΧΑΛΑΣ

Ἀπρόοπτα

Ποιά νῆσος δὲν εἶναι κωική; Ποιά πόλις ἀγαπᾷ τοὺς ἀδελφούς της; Ποιά νῆσος ἀλέθει; Ποιά πόλις εἶναι σεβαστή; Ποιά πόλις εὐρίσκεται πάντοτε στὸ πλοῖο;

Ὀπτικὴ ἀπάτη



Ἔτσι, ὅπως βλέπετε τὸ σχῆμα, μετράτε ἑξὶ κύβους, τῶν ὁποίων φαίνονται δύο πλάγιες πλευρὲς καὶ ἡ ἐπάνω.

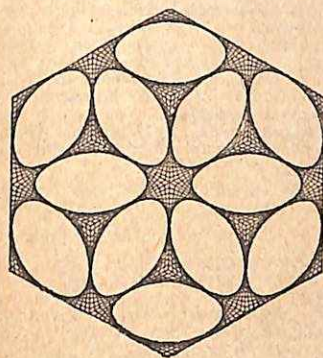
Γυρίστε τὸ σχῆμα ἀνάποδα καὶ τότε θὰ μετρήσετε ἑπτὰ κύβους, ἐνῶ τὸ σχῆμα δὲν εἶναι ἀνέκδοτο. Δὲν εἶναι περίεργο;

Δυσκολεύονται

Ἀπορίες

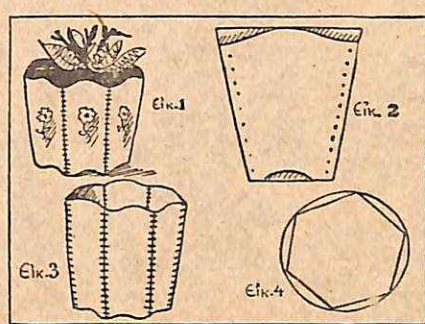
Γιατί λέμε οὐρανὸς καὶ ὄχι κεφαλὴν; Γιατί λιμὴν καὶ ὄχι λιχρόνος; Γιατί λέμε Κλεομένης καὶ ὄχι Γελοφεύγης; Γιατί κουραμένα καὶ ὄχι κουραθεία;

Μὲ εὐθείες γραμμὲς



Τὰ δώδεκα κανονικὰ ὡσεὶδῆ σχήματα πού φαίνονται στὴν εἰκόνα, ἐσχεδιάσθησαν χωρὶς νὰ τραδηθῇ οὔτε μίᾳ καμπύλῃ γραμμῇ. Ἐγένον ὅλες μὲ εὐθεῖες γραμμὲς, πού σταματοῦν στὰ κατάλληλα σημεῖα. Ἄν ἔχετε ὑπομονή, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὰ φτιάξετε καὶ σεῖς.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ



Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ φτιάξετε μίᾳ χαριτωμένη γλαστρόκη (εἰκὼν 1).

Κόβετε τὶς ἑξὶ πλευρὲς στὴ φόρμα τῆς εἰκόνας 2. Σχεδιάζετε σὲ κάθε πλευρὰ μίᾳ ἀπεικόνισι — ἢ πολὺς — καὶ ἀνοίγετε τρυπίτσες στὶς δύο ἄκρες. Ἐπειτὰ ἐνώνετε τὶς πλευρὲς μὲ κλωστή, χρησιμοποιοῦντες βελὸν (εἰκ. 3) καὶ τοποθετεῖτε μέσα στὴ θήκη τὴ γλάστρα. Ἄν θέλετε βάψετε καὶ πᾶτο (εἰκ. 4). Τὸ μέγεθος τῆς θήκης θὰ γίνῃ ἀνάλογο μὲ τὴ γλάστρα.

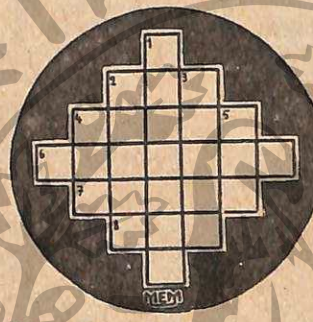
ΠΟΙΟΣ ΕἶΝΑΙ Ὁ ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ;

Οἱ Φαλαγγίται πού ἐλάβαιναν μέρος στὸν ἀγὼνα τοῦ δρόμου 100 μέτρων ἦσαν ὅλοι σχεδὸν τῆς αὐτῆς ἀξίας καὶ εἶχαν τὶς ἴδιες πιθανότητες νίκης.

Πραγματικά, μὲ τὴν ἐκπυρσοκρότησι τοῦ πιστολίου τοῦ ἀφῆτη, ρίχθηκαν ὅλοι μὲ ταχύτητα στὸν ἀγὼνα καὶ τρέχοντας στὸ ἴδιο περίπου ὕψος, τερμάτισαν σχεδὸν ὅλοι μαζί μὲ ἐλάχιστες διαφορὰς.

Ὁ Κώστας πέρασε τὸν Πέτρο κατὰ ἓνα στήθος. Ὁ Νίκος τερμάτισε μισὸ μῶλις στήθος πίσω ἀπὸ τὸν Πέτρο. Ὁ Γιώργος πέρασε κατὰ ἓνα στήθος τὸν Παῦλο, ὁ ὁποῖος ἦταν στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὸν Πέτρο καὶ τὸν Γιάννη. Οἱ κριταὶ τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐδυσκολεύθησαν βέβαια νὰ ἀνακηρύξουν τὸν πρῶτον νικητὴν, ἀφοῦ ξεχώρισαν τὶς μικρὰς διαφορὰς πού ἀναφέραμε. Μπορεῖτε ὅμως καὶ σεῖς, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ στοιχεῖα αὐτά, νὰ συμπεράνετε σὲ τοιοῦς ἀπενεμήθη ἢ πρώτη νίκη;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ



Ὁριζontiως:

2. Μία τῶν Δωδεκανήσων.
4. Ἐχει κάθε σῶμα καὶ τὸ μυαλό...
6. Ὁρσκειυτικός καὶ πολιτικός ἀρχηγὸς τῶν Μουσουλμάνων.
7. Δίδεται ἀπὸ τὰς Τραπεζὰς εἰς ἐκείνον πού ἀποταμιεύει καὶ καταθέτει χρήματα.
8. Σῆμα κινδύνου.

Καθέτως:

4. Μονὰς ηλεκτρικῆς ἀντιστάσεως.
2. Ὅταν πατηθῇ μᾶς πονά.

Κρυπτογραφικόν

- 12345678 = Νησιωτικὴ πόλις.
678 = Συντροφία.
456 = Νῆσος.
428 = Νῆσος.
1278 = Λάφυρα.
127 = Νόμισμα Ρουμανίας.
123486 = Μία τῶν Ἰονίων.
Ν. Π. ΚΑΛΔΗΣ

Τρίγωνον

- ***** = Κουρέλι.
- **** = Μὴ θέλω.
- *** = Νῆσος.
- ** = Ζῶσα ὑπαρξίς.
- * = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Θ. Σ. ΧΑΤΖΗΝΑΚΟΣ

Διπλὴ ἀκροστιχίς

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων καὶ τὰ δεύτερα τῶν ἰδίων λέξεων ἀποτελοῦν δύο λέξεις γνωστὰς εἰς ὅλους.

- 1) Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης,
- 2) Ἐνδοξὸν ἔθνος,
- 3) Ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας,
- 4) Πόλις τῆς Θεσσαλίας,
- 5) Πολύτιμον μέταλλον,
- 6) Ἑλληνικὸν πέλαγος,
- 7) Μία τῶν Ἠπείρων.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 8ου φύλλου

Σταυρολέξον: Ὁριζontiως: 1 ἄσος, 3 ἴος, 6 γάτα, 8 ἰάσος, 9 Πάρις, 11 ἴος, 13 ἄσος, 15 πᾶς, 17 ἄσος, 18 ἴος, 19 ἄσος, 21 Κάμ, 23 ἴος, 25 ΚΕ, 26 ἴος, 28 αἶμα, 29 ὄμιον, 30 τρα, 31 ἴος. Καθέτως: 1 ἄσος, 2 σάλι, 21 γέρι, 12 σκόλα, 7 ἄσος, 22 μῖα, 15 πᾶς, 10 Ρέα, 20 ἄτι, 16 σέρ, 8 ἴος, 23 ἴος, 3 ἴος, 14 ἴος, 4 ὄσις, 24 ἴος, 5 ἴος, 27 ὄσις.

Συλλαβόσταυρολέξον: Ὁριζontiως: 1 πανορά, 3 Μακάριος, 4 μῆλα, 5 Σίνας, 6 φωνὴ, 7 Καν, 8 Κάρις, 9 πᾶς, 10 πᾶς, 11 Νάσος, 12 λῆγος, Καθέτως: 1 παλαμ, 8 Κανίνα, 14 Λάφυρα, 13 τᾶμα, 10 πᾶς, 15 λαγός, 16 λῆρα, 2 φλογα, 17 μῆλα, 5 σινάπι, 18 Ρακίσις, 19 κάμινος.

Ἐλ λ ι π ο σ ὡ μ φ ω ν ο ν : ἀργία μῆτηρ πάσης κακίας.

1. Δὲν κατοικεῖ στὴν πόλι.
3. Ἐχει πολλὰς γνώσεις.
5. Μικρὸν ἐντομὸν πού καταστρέφει τὰ ροῦχα.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Πλήρη εὐθυμία

ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

Δυὸ φίλοι ἐργάτες, ὁ Ἀλέξης καὶ ὁ Κώστας, περιούσαν μίᾳ φορὰ μὲρ ἀπὸ ἓνα λαγανόχο. — Κῦττα, εἶπεν ὁ Ἀλέξης, πόσο μεγάλα κεφάλια πού ἔχουν αὐτὰ τὰ λαγανά.

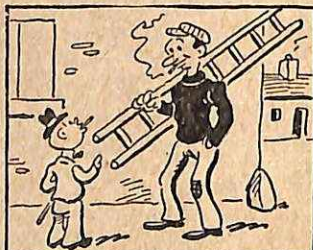
— Μπα! εἶπεν ὁ Κώστας, πού εὐχαριστιόταν πάντα νὰ μεγαλῶνῃ τὰ πράγματα, αὐτὰ δὲν εἶναι μεγάλα. Σὲ κάποιον μου ταξίδι εἶδα μίᾳ φορὰ ἓνα κεφάλι ἀπὸ κραμπολάχανο πού ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ κείνο τὸ σπῆτι τοῦ παπα!

— Ὁ Ἀλέξης, πού ἔφτιανε καζάνια, εἶπε: — Νὰ δῆς ἐγὼ πού βοήθησα μίᾳ μέρα καὶ κατασκευάσαμε ἓνα καζάνι τόσο μεγάλο, σὺν τὴν ἐκκλησίᾳ!

— Πρὸς Θεοῦ, φώναζεν ὁ Κώστας, σὲ ποιά δουλειὰ χρειάστηκαν τέτοιο καζάνι; — Ὁ Ἀλέξης ἀπάντησε: — Ἦθελάν νὰ βράσουν μέσα σ' αὐτὸ τὸ κραμπολάχανο πού εἶδες!

ΠΛΟΙΟΝ — ΚΟΥΖΙΝΑ

— Γιατί, Τάκη, βγαίνει καπνὸς ἀπὸ τὰ φουγάρα τῶν πλοίων; — Γιατί ἀπὸ κάτω... μαγειρεύουν!



1. — Τὴ φωτιά σας παρακαλῶ!...

Ἡ ἀνωτέρα τάξις

- Κώστα, προσιδάστηκες;
- Μάλιστα.
- Καὶ τώρα πού πας;
- Σπῆτι μου!

ΠΑΡΕΣΗΓΗΣΙΣ

Ἡ μητέρα λέει στὰ τέσσερα παιδιὰ της γιὰ τὸ μεσημερινὸ φαγητό: — Τὸ μεσημέρι θὰ σᾶς κάνω κιμῶ. — Κι' ὁ μικρὸς Ἀλέκος ἔντρομος: — Καὶ τοὺς τέσσερις, μαμά;

Μία συγκέντρωση υπέρ των Μαθητικών Συσσιτίων

Την προπαραελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Προτύπου Ἐμπορικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐγένετο ἡ Ἀ΄ Ψυχαγωγικὴ συγκέντρωσις, διατεθεισῶν τῶν ἐκ ταύτης εἰσπράξεων ὑπὲρ τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς πλουσιώτατον περιελάμβανεν ἄσματα, ἀπαγγελίας, μουσικὴν καὶ ἕνα ὠραῖο ἀμερικανικὸν σκέτς εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβον μέρος οἱ μαθηταὶ Α. Ἀρτόπουλος, Ι. Κόλιας, Δ. Κωνσταντοπούλου, Ε. Λεβεντάκος καὶ Μπασιδάκος.

Τὸ ἐμβατήριον τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν ἀρχῇ τοῦ προγράμματος ἐξετέλεσε χωρῶδι τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς, ἄριστα κατηχημένοι.

Εἰς τὴν ἀπαγγελίαν διεκρίθησαν οἱ μαθηταὶ Κ. Λαγουδάκης, Κ. Παπαδάκης καὶ Α. Ἀρτόπουλος. Εἰς τὸ πιάνο καὶ βιολὶ οἱ ἀδελφοὶ Ρόδη καὶ Α. Ἀργυρός καὶ εἰς τὸ ἄσμα οἱ Ε. Λεβεντάκος καὶ Γ. Παπαδημητρίου. Ὁ ὡς ἰδιαιτέρων συγχαρητηρίων εἶναι ἄξιος ὁ καθηγητὴς κ. Ψαλτώφ, ὁ ὁποῖος ἐδίδασκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ρόλους τῶν.

Ἡ λειτουργία τῶν Μαθ. Συσσιτίων εἰς τὸ Ν. Φάληρον.

Τὴν προπαραελθοῦσαν Κυριακὴν 19 Νοεμβρίου ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ Νέου Φαλήρου ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων ἐστὶς Νέου Φαλήρου, λειτουργοῦντων ἀπὸ ἑβδομάδος δι' ἑκατὸ περίπου ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητρίδας ὑπὸ τὴν ἀγρυπνὸν ἐπίβλεψιν τῆς Ἐφορείας αὐτῶν, ἀποτελούμενης ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Παναγιωτακοπούλου Προέδρου τῆς Κοινότητος, Ν. Μελά Προέδρου τῆς Ἐφορείας, Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀμβροσίου Ἀνταγωνοπούλου, Εὐαγγέλου Γκιώνη, Γ. Λύκου, Κ. Σακελλαριάδη καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κ. Δάρα.

Κατὰ τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Παναγιωτακόπουλος, ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἐφορείας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ζ΄ Ἀστυν. Τμήματος, ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Α. Γούνης, οἱ Ναύαρχοι ἐ.κ. Α. Μπάτσος καὶ Ν. Ἀρμακόλας, οἱ Διευθυνταὶ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων κ.κ. Μ. Τσοῦρης καὶ Ἀθανασούλιας καὶ ὁ κ. Σταματίου μετὰ τοῦ λοιποῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, πλήθος ἐκλεκτῶν μελῶν τῆς κοινωνίας Ν. Φαλήρου, οἱ γονεῖς τῶν φοιτῶντων ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ καὶ τὰ 100 ἄπορα παιδιὰ τῶν συσσιτίων.

Πρὸ τῶν ἐγκαίνιων τῶν συσσιτίων ὤμιλησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κ. Δάρας ἐγκαινιάζων τὰς συγκεντρώσεις γονέων τῆς παρούσης περιόδου, ἀναπτύσσας ἐν πλάτει τὸν σκοπὸν τῶν. Μετὰ τὸν κ. Δάραν ὤμι-

λησεν ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Γούνης συγχαρεῖς τοὺς προσελθόντας γονεῖς διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ σκοποῦ τῶν συγκεντρώσεων, αἵτινες ἐφημερεύσαν ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους καὶ εὐχαριστήσας αὐτοὺς διὰ τὴν συνεργασίαν τῶν μετὰ τοῦ Σχολείου ὑπὲρ τῶν μαθητῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐψάλη ὁ ἁγιασμός ἐγκαινισθέντος οὕτως ὑπὸ τὰς εὐλογίαις τῆς ἐκκλησίας ἐνὸς ὠραίου ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Ἐκπαιδευτικὰ ἄρθρα.

Ἀπὸ ἄρθρον «Περὶ εὐτυχίας», τὸ ὁποῖον μᾶς ἐστειλεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Δ' Γυμνασίου Ἀθηνῶν κ. Θ. Λάδης, ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι:

«Γιὰ ν' ἀποκτήσουμε τὴν εὐτυχίαν πρέπει νὰ καταλάβουμε πρῶτα καλὰ τίς βασικὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται αὕτη, καὶ, ὅταν ἐπιτύχουμε τοῦτο, εὐκολὴ εἶναι καὶ ἡ ἀπόκτησις αὐτῆς.

Πολλοὶ τὴν στηρίζουν εἰς τὸν πλοῦτον μόνον καὶ δι' αὐτὸ συγχέουν τὴν εὐτυχίαν μετὰ τὸν πλοῦτον. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο τους σφάλμα. Ἐὰν παρακολουθήσουμε τὴν ζωὴν τῶν πλουσίων καὶ ἐμβαθύνουμε στὴν ψυχὴ τους, θὰ δοῦμε ὅτι οἱ περισσότεροί ἐκείνοι δυστυχεῖς, ὁμολογοῦντες μόνον τοῦτο. Ἡ ὁμολογία δὲ μιᾶς καταστάσεως εἶναι καὶ ἡ καλύτερη ἀπόδειξις. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν θεωρεῖ ὅταν τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὄχι εὐτυχισμένου, δὲν εἶναι εὐτυχής. Ἄλλοι νομίζουν ὅτι εὐρίσκεται αὐτὴ μόνον στὰ μεγάλα ἀξιώματα καὶ τίς ἐπιδεικτικὰς τιμὰς. Καὶ ἐδῶ ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅχι».

Καταλήγων ὁ κ. Λάδης γράφει:

«Ὡστε νὰ προσέχουμε πολὺ καὶ στὴ διατήρησιν τῆς εὐτυχίας, διότι, ὅπως δύσκολα ἀποκτᾶται, ἔτσι εὐκόλα χάνεται.

Ὁ ποιητὴς Ι. Πολέμης σ' ἕνα ποίημά του «Τὸ σταμνὶ τῆς ζωῆς» τονίζει καθαρὰ τοῦτο. Παραβάλλει τὴν εὐτυχίαν μετὰ τὸ νερό, πὺν χύνεται ἀπὸ ἕνα κρουνοῦ πολὺ στενὸ καὶ ἀνάστροφο. Τὸ νερὸ αὐτό, πὺν χύνεται σταλακτιὰ σταλακτιὰ, πέφτει σ' ἕνα σταμνὶ μετὰ γάλο ἀνοιγμένο. Τὸ σταμνὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ζωὴ. Γιὰ νὰ γεμίσῃ τὸ σταμνὶ αὐτὸ χρειάζεται πολὺς χρόνος. Σὰν δὲν προσέξῃ ὅμως κείνος, πὺν θὰ τὸ πάρῃ καὶ τοῦ φύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια, θὰ χυθῇ σὲ μιὰ σφίγμῃ ὅλο τὸ νερό».

Μὲ τὴν πίστιν ὅτι ἐπιτελεῖτε ἀνθρώπινον καὶ Ἐθνικὸν καθήκον ἐνισχύσατε ὅλοι τὸν ἔρανον τῶν «Μαθητικῶν Συσσιτίων».

Ἡ ἰδέα τῆς Νεολαίας εἰς τὰ σχολεῖα

Μὲ τὴν ἐναρξί τοῦ σχολικοῦ ἔτους συνεχίζουμε καὶ πάλι τὴν ἐρευνά μας γιὰ τὴν ἰδέαν τῆς Νεολαίας στὰ σχολεῖα. Ἐκεῖνο πὺν μᾶς κάνει ἐντύπωσιν καὶ πρέπει νὰ τονισθῇ εἶναι τὸ ὅτι ἡ Ε.Ο.Ν. κατέβαλε μεγάλας προσπάθειας γιὰ νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον τῆς ἀνέθεσαν ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν τῆς τῆς βλέπει κανεὶς σήμερον στὰ σχολεῖα, ἀντικρίζοντας τὰ πρόσωπα τῶν μαθητῶν πὺν λαμβάνουν ἀπὸ αἰσιοδοξία. Ἀκόμη καὶ οἱ συζητήσεις ὁλῶν αὐτῶν τῶν παιδιῶν εἶναι τελείως διαφορετικαί. Ἐχουν μίαν πνευματικὴν ἰσορροπίαν. Εἶναι ἀληθινὰ Ἑλληνόπουλα πὺν ἔχουν καταλάβει ὅτι πρέπει νὰ ἐργασθῶν ἐν θέλῳ νὰ φανοῦν χρήσιμα στὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ στὴν Πατρίδα τους. Ἀλλ' ὅσοι δὲν ἐργάζονται πὺν δὲν ἐργάζεται εἶναι... Βάρος τῆς γῆς!

Ἄλλ' ὅς συνεχίσουμε τὴν δημοσιογραφικὴ αὐτὴ ἐρευνά μας:

Στὸ ΣΤ' Γυμνάσιο Ἀρρένων

Δὲν θέλουμε νὰ ξεχωρίσουμε τοὺς ἐκπαιδευτικούς. Μὰ ὑπάρχουν κι' ἄνθρωποι μετὰ πραγματικὸν ταλὲντο πὺν εἶναι πλάσιμοι νὰ σφρηλατοῦν χαρακτηρισ. Καὶ ἕνας τέτοιος ἐκπαιδευτικὸς εἶναι καὶ ὁ γυμνασιάρχης τοῦ ΣΤ' Γυμνασίου. Ζῇ μόνον γιὰ τοὺς μαθητὰς του. Κι' ἂν τύχῃ καμμιὰ φορὰ νὰ εἶναι ἀσπληρὸς, αὐτὸ δὲν εἶναι ζήτημα νεύρων, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν τήρησιν τῆς πειθαρχίας. Ἀποδείξεις αὐτοῦ εἶναι καὶ μᾶς μιὰ ἐνθουσιασμό γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν, τοὺς μαθητὰς.

Τί ἔχει γίνει γιὰ τὴν Νεολαίαν στὸ σχολεῖο σας; Ρωτοῦμε τὸν κ. γυμνασιάρχη.

— Πάρα πολλὰ πράγματα. Μὰ ὄχι γιατί ἐπρεπε νὰ γίνον, ἀλλὰ γιατί ἦτο ζήτημα ἑλληνικοῦ γοήτρου ἡ ἐπάνοδος στὶς παραδόσεις καὶ στὴν ἱστορίαν μας. Θὰ πρῆν νὰ παρακολουθήσετε τοὺς μαθητὰς γιὰ νὰ ἴδῃτε τί γίνεται μέσα στὴν ψυχὴ τους καὶ τί ἐπιδράσει ἔχουν τὰ λόγια τῶν καθηγητῶν τους στὶς ἀσπίδες αὐτῆς καρδίας καὶ τὴν ἡρεμὴ σκέψιν τους πὺν δὲν τὴν βαρύνει καμμιὰ φροντίδα. Κρέμονται κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὰ χεῖλιά τους. Κι' οἱ ἐξωσχολικὲς ἀσχολίες τῶν στοῦς ὕπομνησις τῆς Ε.Ο.Ν. ὄχι μόνον τοὺς ἐξουράζουν ἀπὸ τὰ μαθήματα ἀλλὰ τοὺς δίδουν καὶ τὴν ἀνάλογον ἐθνικιστικὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν.

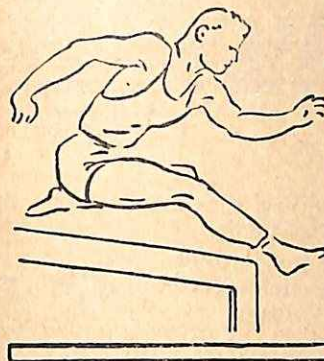
— Πῶς γίνεται ἡ σχετικὴ διδασκαλία;

— Ὑπάρχει μιὰ ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἡ ὁποία ἐβαλε σὲ μεγάλη τάξι τὰ πράγματα. Ὅριζε καθὲς μῆνα ἕνα ἔτος ἐθνικῆς διαπαιδαγωγώσεως. Οἱ καθηγηταὶ ἀναπτύσσουν τὰ ὁριζώμενα θέματα καὶ στὸν ζῆλόν των πλέον καὶ στὴν ἐμπιστοσύνην πὺν τοὺς ἔχουν οἱ μαθηταὶ ἐπαφίεται ἡ ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ ἐθνικοῦ σκοποῦ: τῆς διαπαιδαγωγώσεως τῆς νεολαίας μας.

Στὸ σχολεῖο μας, μπορεῖτε νὰ τὸ ἀναφέρετε, ὅλοι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ δεικνύουν μεγάλην προθυμίαν καὶ δὲν παραλείπουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσουν στοὺς μαθητὰς τὴν σημασίαν τῆς συστάσεως τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγουστοῦ καὶ τὴν ζωογόνον πνοὴν πὺν ἔδωσε στὴν Ἑλλάδα ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξάς. Ἀλλ' ἀξίζει κι' ἕνας ἐπαινος καὶ στοὺς 850 μαθητὰς μου τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ προτύπου Γυμνασίου, οἱ ὁποῖοι ἔχουν νὰ φέρωσιν τὰς ἀποκατὰ τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων δὲν καὶ ὅταν εὐρίσκονται ἐκάστην Τετάρτην καὶ Πέμπτην στοὺς Ὑπομνησις.

Στὸ Γυμνάσιό μας γίνεται ἐντατικὴ προσπάθεια γιὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἰδεῶν τῆς Νεολαίας, γιατί ὅλα τὰ παιδιὰ πρέπει ν' ἀντιληφθοῦν τὴν σημασίαν αὐτῆς τῆς οργανώσεως καὶ νὰ καταλάβουν ὅτι γιὰ νὰ νικήσῃ κανεὶς στὴ ζωὴ πρέπει ν' ἀγαπήσῃ τὴν Πατρίδα του, τοὺς γονεῖς του, νὰ πιστεύῃ στὸ Θεό, νὰ ἐργάζεται ἀδιάκοπα καὶ νὰ λήβῃ πάντα τὴν ἀληθείαν.

Θ. ΔΡ.



ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Τὴν 10 π.μ. τῆς 18ης τρέχοντος μηνὸς ἐγένετο εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Πανελληνίου Γ.Σ.ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Β΄ ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ ἡ πρώτη συνάντησις δι' αὐτό.

Παρέστησαν οἱ πρυτάνεις καὶ Διευθυνταὶ τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ πολλοὶ κεκλημένοι.

Ἐπίσης παρέστη ὁ ἀναπληρὸν τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπιτρόπον Ἐπιτελάρχης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

Τὴν 10 καὶ 15' ἀκριβῶς ἤρχισεν ἡ παρέλασις τῶν ὁμάδων μετὰ ἐπὶ κεφαλῇς τμήμα τῆς μουσικῆς τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Μετὰ τὴν παρέλασιν πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ τὴν παράταξιν τῶν ὁμάδων ἐ-



Ὁ Ἐφορὸς Ἀθλοπαίδων Ε.Ο.Ν. Γιαννιτῶν ἐν μέσῳ ἀθλητῶν.

δόθη ὁ ὄρκος τοῦ ἀθλητοῦ ὑπὸ Φαλαγγίτου ποδοσφαιριστοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου.

Ἀκολουθῶς ὁ Διευθυντὴς τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς τῆς Διοικήσεως παρεκάλεσε τὸν Ἀναπληρωτὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ὅπως κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῶν ἀγώνων, ἀφοῦ ἐτόνισεν τὴν σημασίαν τῶν ἀγώνων καὶ τῆς ἀθλήσεως γενικώτερον, καὶ ὑπεγράμμισε τὴν ἀξίαν ἣν ἔχει ἡ ἀναληφθεῖσα προσπάθεια τῆς Δ.Α.Σ. ὅπως φέρῃ τὸ σύνολον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σπουδαστῶν εἰς τοὺς ἀγωνιστικοὺς στίβους.

Κηρυχθείσης τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων, ἐγένετο ἡ πρώτη συνάντησις σύμφωνα μετὰ τὸ πρόγραμμα, μετὰ τῶν Ὑποδιοικήσεων Πανεπιστημίου καὶ Ἀνωτέρων Σχολῶν. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ δευτέρα μετὰ τέρματα 4 ἐναντί 1. Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξεν ἐνδιαφέρον καὶ οἱ Ἀθληταὶ ἐπέδειξαν πνεῦμα ἱποτικὸν καὶ εὐγενές.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Β΄ ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἐγένετο ἐξαιρετικὴ ἀθλητικὴ ἑορτὴ.

Τὸ στάδιον τοῦ Ἡρακλέους ὅπου ἐτελέσθησαν αἱ ἐπιδείξεις ἦτο κατὰ μέτρον κόσμου, προσήλθον δὲ ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Κυρίμης μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ Διοικητὴς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κ. Τσολάκογλου, ὡς καὶ ἅπασαι αἱ λοιπαὶ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας ἔλαβον μέρος περὶ τοὺς χιλίους ἀθληταί. Μετὰ τὴν παρέλασιν τῶν ἀθλητῶν καὶ τὴν ἐπαρσιν τῆς Σημαίας, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῶν ἀγώνων.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ. 1) Λαζάρου, 2) Ἰωαννίδης, 3) Γερμανομάκης.

Ἐλευθερία Δισκοβολία: 1) Καραζήσης, 2) Βαλαγεώργος, 3) Κωνσταντινίδης.

Ἄλμα εἰς ὕψος: 1) Βλάχος, 2) Μόσχος, 3) Χαϊδόπουλος.

Ὅμως ἐξ ὀδόντα Φαλαγγιτῶν ἐξετέλεσε θεαματικώτατας ἀσκήσεις.

Δρόμος 60 μ. Φαλαγγιτιστῶν: 1) Βόζου, 2) Ἀγγελόπουλου, 3) Νικολαΐδου.

Δρόμος 400 μ. Φαλαγγιτῶν: 1) Μαθίδης, 2) Μόσχος, 3) Τσεμπερλῆς.

Ἀκοντισμὸς Φαλαγγιτιστῶν: 1) Καζαντζῆ, 2) Σπυρίδου, 3) Βόζου.

Θεαματικὴ ἐπιδείξις σηματοδοσίας καὶ ὀπτικῆς τηλεγραφίας.

Ἐπικολούθησεν ἐνδιαφέρων ἀγὼν ποδοσφαίρου μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν 135 πρωταθλητῶν Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος καὶ 133 μετὰ ἀποτέλεσμα 1-0 ὑπὲρ τῆς πρώτης.

Ἐπίσης εὐθὺς ἀμέσως ἐγένοντο ἐπιδείξεις Ἑλληνορωμαϊκῆς πάλης.

Δρόμος 1500 μ. Φαλαγγιτιστῶν: 1) Λιβανός, 2) Τσεμπερλῆς, 3) Σμυρνόγλου.

Σφαίροβόλῃ: 1) Μαντόπουλος, 2) Καραζήσης, 3) Κωνσταντινίδης.

Εἰς τὰς ἐπικολούθησεν ἀγὼν ποδηλατιστῶν.

Ἡ ὠραία ἀθλητικὴ ἑορτὴ ἔληξε μετὰ θεαματικώτατην κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς ὑπὸ ὁμάδος Ναυτοφαλαγγιτῶν.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ἐντατικῶς ἐξακολουθοῦν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῶν προκηρυχθέντων ἀγώνων ἀνωμαλοῦ δρόμου.

Ὡς γνωστὸν οἱ ἀγῶνες οὗτοι, εἰς μὲν τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις θὰ διεξαχθοῦν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Δεκεμβρίου εἰς δὲ τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Πρωτευούσης κατὰ τῶν Ἰανουαρίων τοῦ 1940.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Π. Δ. ΛΕΣΒΟΥ

Εἰς τὴν Μυτιλήνῃ τὴν προπαραελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ γήπεδον τοῦ «Παλλεοθρακοῦ» ἐγένοντο ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, διοργανωθέντες ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Λέσβου. Πρὸ τῶν ἀγώνων ἐγένετο λίαν ἐπιτυχὴς παρέλασις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτιστῶν, ὡς καὶ τάγματος ποδηλατιστῶν, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς ἀγῶνα ποδηλατοδρομίας. Ἐπικολούθησεν ἐπαρσις τῆς σημαίας καὶ εὐθὺς κατόπιν ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι διεξήχθησαν ἐπιτυχῶς.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 60 μ. Φαλαγγιτιστῶν.— α) Ἡρὼ Τρουμπλή, β) Χρῦσα Σαμαρίδου, γ) Νίτσα Ράλλη.

Δρόμος 100 μ. Φαλαγγιτιστῶν.— α) Στέφανος Χιωτέλλης 12.6, β) Γεώργιος Ταλιανῆς, γ) Περικλ. Μαθιέλλης.

Ἄλμα εἰς ὕψος Φαλαγγιτιστῶν.— α) Ἡρὼ Τρουμπλή 1.30, β) Ἀναστ. Καραμύση 1.25, γ) Λίτσα Καραμύση 1.20.

Ἄλμα εἰς μήκος Φαλαγγιτῶν.— α) Στ. Χιωτέλλης 5.98, β) Θ. Χωριετέλλης 5.62, γ) Ε. Ψωμάς 5.46.

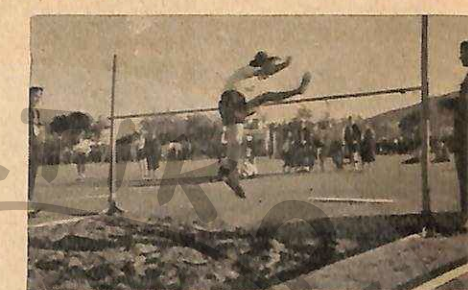
Δρόμος 400 μ. Φαλαγγιτιστῶν.— α) Ἰω. Ἀμπαζιδέλλης, β) Γεώργ. Καραβῆς.

Σκυταλοδρομία 4x60.— Πρώτη ἡ ὁμάς Γυμνασίου Θηλείων.

Ἀκοντισμὸς Φαλαγγιτιστῶν.— α) Ρηνούλα Χ' Γιαννιτῶν 25 μ., β) Ἀρ. Μυτιληναίου 17.50, γ) Κατὶνα Στεφανίδου 16 μ.

Ἀκοντισμὸς Φαλαγγιτῶν.— α) Γεώργ. Ἀναστασόπουλος 40.90, β) Ἀλκίς Χαδαρῆς 40.62.

Δρόμος ποδηλατιστῶν 11 χιλιόμετρον.



Ἡ πρωταθλήτρια τοῦ ὁλματος εἰς μίαν ὠραίαν προσπάθειάν της.

— α) Πλ. Νασόπουλος, β) Μιλτ. Τρουμπλή, γ) Γεώργ. Σάμιος.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπένευε τὰ ἐπαθλα εἰς τοὺς νικητὰς.

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Συνεχίζονται οἱ ἀγῶνες τοῦ τοπικοῦ πρωταθλήματος Ἀθηνῶν Πειραιῶς τοῦ ὑπάσκει-μῶν. Εἰς τὸ ἐν λόγω πρωτάθλημα συμμετέχουν 16 σύλλογοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν χωρισθῇ εἰς δύο ὁμίλους. Ἡ ὁμάς τοῦ Πολυτεχνείου κατηγήθη ὡς ἀκολουθεῖ:

Μαλαμπόπουλος, Ἀδακῆς, Νικολαΐδης, Κακοϊμάνης, Καραβῆς, Γιαννιτῶν, Παρτζούκας, Μείμαργου, Ἡλιόπουλος, Ἀσημακόπουλος καὶ Παπαδόπουλος.

— Ἀνεχώρησε πρὸ ἡμερῶν διὰ Θεσσαλονικὴν ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμάς τοῦ Πολυτεχνείου, προκειμένου νὰ συναντηθῇ ἐκεῖ μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διὰ τὸ ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν.

— Ἡ Ἐθνικὴ Ποδοσφαιρικὴ Ὅμας τῆς Ἀγγλίας ἐνίκησεν εἰς ἀγῶνα ρεβάνς τὴν Ἐθνικὴν Οὐαλλίαν μετὰ τῆς ὁποίας ἐγένετο ἐξέλιξις ἰσότητας. Ἡ ἀγγλικὴ ὁμάς ἐπέτυχε 3 τέρματα ἐναντί 2 τῆς ἀντιπάλου τῆς.



Κεντρική Διοίκησης

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος, Γενικός Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀναπληρωτὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Λοχαγὸν Θεοχαρόπουλον τὸ κάτωθι τηλεγράφημα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπέτειου μας καὶ εἰς ἀπάντησιν τῶν διδίδασθαι-σων Αὐτῷ εὐχῶν:

«Υμᾶς, Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτίσας, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας, εὐχαρίστησεν θερμῶς δι' ἐγκάρδια αἰσθήματα».

ΠΑΥΛΟΣ Διάδοχος

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς τὰς Διοικήσεις Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Ἀπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων.

Κοινοποιούμεν ὑμῖν κατωτέρω ἀποφασίν τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. περὶ ἐνσωματώσεως τῆς Ὁργανώσεως Ταγμάτων Ἐργασίας εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ἀπὸ 7ης Νοεμβρίου 1939.

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Κυβερν. Ἐπιτρόπου Ἐπιτελάρχης, Λοχ. Πεζικοῦ
Γ. ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸν Ὁργανισμόν Ἐσωτερικῆς Υπηρεσίας Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας (ἄρθρον 9ον) καὶ τὸν τοιοῦτον τῆς Ὁργανώσεως Ταγμάτων Ἐργασίας,

Ἀποφασίζομεν:

1ον) Ἡ Ὁργάνωσις Ταγμάτων Ἐργασίας ἐνσωματωταὶ ἀπὸ 7ην Νοεμβρίου 1939 Δ' εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὁργάνωσιν Νεολαίας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας - Διοικήσις Ταγμάτων Ἐργασίας» (Ε.Ο.Ν. Δ.Τ.Ε.).

2ον) Τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως Ταγμάτων Ἐργασίας ἀποτελούμενην διὰ διὰ Διοίκησιν καλουμένην «Διοικήσις Ταγμάτων Ἐργασίας». Ἐδρα τῆς Διοικήσεως Ταγμάτων Ἐργασίας ὀρίζονται αἱ Ἀθῆναι.

3ον) Ἡ Διοικήσις Ταγμάτων Ἐργασίας θὰ ἀσκήται ὑπὸ ἐντεταλμένου ὁργάνου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

4ον) Οἱ Φαλαγγίται τῆς Δ.Τ.Ε. θὰ φέρωσιν τὴν ἡδὴ κεκαλονισμένην διὰ τὴν Ὁργάνωσιν Ταγμάτων Ἐργασίας στολήν, ἀντικαθιστάμενον μόνον τοῦ ἡδὴ παρ' αὐτὸν φερομένου ἐμβλήματος, διὰ τοῦ ἐμβλήματος τῆς Ε.Ο.Ν. προστιθεμένου εἰς αὐτὸ τοῦ ἡδὴ ὑπὸ τὸν Ταγμάτων Ἐργασίας φερομένου σήματος.

5ον) Ἡ ὁργανωτικὴ σύνθεσις τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας διατηρηθήσεται ὡς ἔχει, προσαρμοζομένη εἰς τὸ μέλλον πρὸς τὰς ἰσχυούσας διὰ τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως

Νεολαίας διατάξεις, διὰ σχετικῶν διαταγῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

δον) Ἡ Δ.Τ.Ε. θὰ συντηρηταὶ οικονομικῶς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΜΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶν ἀπεστάλη ἡ κάτωθι χαρακτηριστικὴ ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸν Σχηματισμὸν τῶν Σκαπανέων Δημοτικού Σχολείου Παρνασσοῦ Γορτυνίας.

Ἐν Παρνασσῷ τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου 1939.

Σεβαστέ μας Ἀρχηγέ καὶ πατέρα μας χρυσε,

Με τὴν ἀρχὴν τοῦ Σχολικοῦ ἔτους σὲ χαίρετοῦμε μὲ σεβασμὸ καὶ ἀγάπῃ



Εἰς τὸν σχολικὸν κήπον Παρνασσοῦ

καὶ εὐχόμεθα στὸ Θεὸ νὰ σοῦ δώσῃ ὑγεία καὶ ζωή, γιὰ νὰ σὲ ἔχωμε πάντοτε προστάτῃ, διότι σὺ μόνον μᾶς ἐπρόσεξες καὶ ἔσωσες τὴν καλὴν μας πατρίδα.

Τὰ πατριωτικὰ σου λόγια γιὰ τὴν οἰκονομία καὶ καλλιέργειαν τῆς γῆς μας τὰ εἶδαμε στὸ περιοδικό, μᾶς τὰ εἶπε ὁ δασκαλὸς μας καὶ μᾶς δώσανε θάρρος καὶ μεγαλύτερη δύναμι.

Ἐφέτος ἡμεῖς ἀρχίσαμε τὴν καλλιέργειαν στὸν σχολικὸ μας κήπον μὲ θέλησιν, τὸν ἐμεγαλώσαμε 30 τ.μ., οὔτε σπιθαμὴ δὲν ἀφήσαμε, ὅπως μᾶς τὸ τονίζεις.

Ἐργαζόμεστε πολὺ γιὰ τὴν πρόδοῦς μας καὶ τὴν πρόοδο τῆς καλῆς μας πατρίδος. Ὁ κήπος ἀπὸ τὸ 1936 ποὺ τὸν ἐκάμαμε μᾶς ἐδίδαξε πολλὰ, ἐξορμε ὅλες τὶς γεωργικὰς καὶ δεινδροκομικὰς ἐργασίας, ἐστεῖλαμε σὲ 10 σχολεῖα σπόρους λαχανικῶν, ἐβγάλαμε μυγδαλίς, ροδακινίς.

Τὶς γιορτὲς μας γιορτάσαμε μὲ ἐνθουσιασμό.

Σοὺ στέλνουμε μερικὰς φωτογραφίας νὰ μᾶς δῇς στὴν ἐργασία καὶ στὶς γιορτὲς μας, βλέπουμε πολλὰς ἄλλες στὸ περιοδικό καὶ μᾶς ἀρέσουν.

Με σεβασμὸ σοῦ φιλοῦμε τὸ χέρι Ἡ Ε.Ο.Ν. Δημοτικὸ Σχολεῖο Παρνασσοῦ Γορτυνίας Ἀρκαδίας

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀπήντησε ὡς ἑξῆς:

Ἀγαπητὰ μου παιδιὰ,

Σήμερα μοῦ ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. τὸ γράμμα σας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ γι' αὐτὸ ἀργησά νὰ σὰς ἀπαντήσω. Σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ χαιρετίσματα σας καὶ τὶς εὐχὰς σας καὶ σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐν-τόλῃν μου γιὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς μας. Πολὺ ἐχάρηκα ποὺ ἐμεγαλώσατε τὸν σχολικὸν σας κήπον, καὶ ποὺ τόσα πράγματα μαθαίνετε σχετικά μὲ τὴ γεωπονία καὶ τόσο χρησιμοφαίνεσθε καὶ στὰ ἄλλα σχολεῖα.

Βέβαια οἱ διδάσκαλοί σας θὰ εἶναι πολὺ καλοί.

Εὐχαριστήθηκα πολὺ μὲ τὶς φωτογραφίες ποὺ μοῦ ἐστεῖλατε, καθὼς καὶ ποὺ τόσο τακτικὰ διαβάξατε τὸ περιοδικό. Σὰς εὐχομαι κάθε καλὸν καὶ κάθε εὐτυχία.

Χαιρετῶ τὸν Ὁμαδάρχην σας Ἀλεξανδρόπουλον καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ διαβάσῃ τὸ γράμμα μου αὐτὸ σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἰδικὸς σας
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΔΩΡΕΑΙ

Ὁ κ. Ἰωάννης Παπαδημητρίου, καθηγητὴς τοῦ βου Γυμνασίου Ἀρρένων Ἀθηνῶν, ἐδωρήσεν ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου δραχ. δύο χιλιάδας.

Ὁ κ. Σταύρος Σταυρόπουλος, ἐξ Αἰγίου προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. δραχ. πέντε χιλιάδας.

Ὁ κ. Σωτήριος Σισιάνης, λοχαγός, προσέφερε δραχ. δισκοπύλιν.

Ἡ διδασκάλα Κἀτρίνα Μαλατάντη δραχ. πεντακοσίας.

Ἐπίσης ἡ Μαργαρίτης Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία δραχ. τρεῖς χιλιάδας.

Ἡ Ἐθνικὴ Κτηματικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. δραχμὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδας (25.000).

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ Ε.Ο.Ν. ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΑΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Ἡ Ὑποδιοικήσις Θηλέων Αἰγύπτου ἐδήλωσεν εἰς τὴν πρέσβειραν κ. Καψάλην ὅτι, αἰσθανομένη μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμόν τὸ καθῆκον ποὺ τῇ ἐμπίπτει τὸ δόγμα Ἑλλάς καὶ ὁ φρουρὸς τῆς στρατιωτικῆς, ἀναλαμβάνει νὰ πλεῖν διακοσίαις φανέλλας διὰ τοὺς γενναίους φρουρούς τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος τῶν.

ΔΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ ΤΗΣ «ΜΑΝΝΑΣ»

Ἡ Ὑποδιοικήσις Θηλέων Ἀλεξανδρείας ἀνέλαβεν ἐπίσης νὰ κατασκευάσῃ καὶ φορέματα διὰ τὰ ὀρφανὰ τῆς «Μάννας», δηλαδὴ διὰ τὰ ἄπορα ὀρφανὰ Ἑλληνόπουλα.

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Αἰγύπτου διωργανώθη σειρά ὁμιλιῶν, κατὰ τὰς Κυριακάς, μὲ θέματα ἑθνικά, ἠθικά καὶ θρησκευτικά. Μέχρι σήμερον ὁμιλήσαν οἱ κ. κ. Σπ. Βασιλάκης, Ν. Ταταράκης καὶ Κ. Σκεμπόπουλος.

ΕΟΡΤΑΙ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπέτειου τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Δι-

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

οικήσεως τῶν Σχηματισμῶν Αἰγύπτου ἔλαβε χώραν μεγάλη καλλιτεχνικὴ καὶ χορευτικὴ ἐορτή, εἰς τὴν ὅποιαν παρευρέθησαν αἱ ἐκκλησιαστικαὶ καὶ προξενικαὶ ἀρχαὶ καθὼς καὶ ἡ μεγαλύτερα μερὶς τῆς ἑλληνικῆς παροικίας.

ΤΟ «ΔΕΛΤΙΟΝ»

Ἡ 39ῃ περιφερειακὴ διοικήσις Αἰγύπτου ἤρξασεν ἐκδίδουσα εἰκονογραφημένα περιοδικὰ «Δελτία» τῆς κινήσεως τῶν Σχηματισμῶν τῆς Διοικήσεως ταύτης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ Π.Γ.Ω.Υ.Ο.Υ.Σ.Σ.

Εἰς τὴν Π.Δ.Θ.Π. συνεχίζεται ἐντατικὰ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος τῆς.

Ἐκατον γραφεῖον φροντίζει διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν καλλιτεχνίαν καὶ τελειότεραν διεξάγει τὴν ἐργασίαν τοῦ. Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἤρξασεν ἡ ἐκπαίδεσις τῶν πυρρήνων ἐλκιστικῶν εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ καθωρισμένα κέντρα ἐκπαίδευσιν. Τὰ 13 μαθήματα διδάσκονται ἀπὸ ὀρισμένους ἐκπαιδευτὰς συνεργάτας καὶ ἔχουν σκοπὸν τῆς κατὰλληλον μόρφωσιν τῶν μελῶν, οὕτως ὥστε ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον ἔτος νὰ εἶναι εἰς θέσιν τὰ ἴδια νὰ διδάσκουν τὰς ὑπολοίπους Φαλαγγιτίσας.

Ἐκαστὴν Τετάρτην, μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐνιαίας ἡμέρας, γίνονται πραγματικὰ ἐξορμήσεις Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ προθυμίαν προσέρχονται στὶς μονάδας τῶν διὰ νὰ γυμνασθῶν, νὰ μάθουν διάφορα πράγματα, νὰ ἀναπτυχθῶν δηλαδὴ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς. Ἐπίσης τὸ πρόγραμμα τῆς Κυριακῆς τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ Ὑποτομέων εἶναι πάντοτε πλούσιον εἰς ἐκδρομὰς, μορφωτικὰς ἐπισκέψεις, ψυχαγωγίας κ.λ.π.

Εἰς τὴν Υ.Θ.Α. ἐξαιρετικὴ αὐξήσις τῆς δυνάμεως παρετρήθη κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα εἰς τὸν Τομεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως. Εἰς τὸν 5ον Τομεᾶ προσήλθον 800 Φαλαγγιτίσσαι καὶ Σκαπανίσσαι. Τὴν Τετάρτην, ἡμέραν γενικῆς συγκεντρώσεως, ἡ Ὑποδιοικήσις ἐπεθεώρησε τὸν 20ν Τομεᾶ Παγκρατίου καὶ παρηκολούθησε κατ' ἐναλλαγὴν τὰ μαθήματα εἰς ὅλους τοὺς λόγους. Αἱ Φαλαγγιτίσσαι καὶ Σκαπανίσσαι τοῦ ἀνω Τομέως διεκρίθησαν διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν τάξιν καὶ πειθαρχίαν πρὸς τοὺς ἀνωτέρους καὶ τὴν προσοχὴν ποὺ ἐδείξαν κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας.

Εἰς τὴν Υ.Θ.Ν. τὴν Τετάρτην ἐξετέλεσθη τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα ἐκπαίδευσιν: 9-11 π.μ. Συμβουλίου Βαθμοφῶρων, 11-12.30 Συγκέντρωσις Φαλαγγιτισσῶν, 2-4 μ.μ. Συγκέντρωσις Σκαπανισσῶν.

Κατὰ τὰς συγκεντρώσεις ἐγένιν ἐπιθεωρήσεις τῶν λόγων ἐκπαίδευσιν ὑπὸ τῶν βαθμοφῶρων καὶ διάφοροι ἀνακοινώσεις καὶ τὴν Κυριακὴν 19 λήξ, οἱ Ὑποτομῆς εἶχον τὸ κάτωθι πρόγραμμα ψυχαγωγίας:

Οἱ Σκαπανίσσαι τοῦ 1ου Ὑποτομέως ἐπεσκέφθησαν συναγωγιστρίδας τῶν τοῦ 8ου καὶ ὅλες μαζὶ ἐπαίξαν εἰς τὸν κήπον τῆς παιδικῆς χαρᾶς.

Οἱ Σκαπανίσσαι καὶ οἱ Φαλαγγιτίσσαι τοῦ 4ου Ὑποτομέως ἐξέδραμον εἰς Πεντέλιν. Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν αὐτήν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἐγένετο καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ συσσιτίου, ἐγένιν ἐπιθεωρήσεις ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Κ.Ε.Ν.

35 Φαλαγγιτίσσαι τοῦ 3ου Ὑποτομέως καὶ 45 τῶν 8ου καὶ 9ου μετέβησαν τὴν Κυριακὴν τὸ πρωὶ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας διὰ νὰ δώσουν ὀλίγην ψυχαγωγίαν εἰς τὰ ἄρρωστα παιδιὰ. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἔφεραν μαζὶ τοὺς γλυκὰ καὶ βιολία τὰ ὅποια ἐμοίρασαν.

Εἰς τοὺς ἄλλους Ὑποτομῆς ἐξετελέσθησαν παιδιὰ, χοροὶ, τραγούδια κ.λ.π.

Τὴν Πέμπτην 16 Νοεμβρίου ἡ Τομεάρχης τοῦ 2ου Τομέως μετὰ τῆς Ὑποτομέως μετέβησαν εἰς τὸ ἐργοστάσιον Ε.Κ.Α.Π., ὅπου ὁμιλήσαν πρὸς τὰς ἐργαζομένας Φαλαγγιτίσας διὰ τὰς ἀρετὰς τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 17ην Νοεμβρίου ἐγένιν ἐπιθεωρήσεις τοῦ 1ου Ὑποτομέως ὑπὸ τῆς καθηγητρίας τῶν Οἰκοκυρίων.

Εἰς τὴν Υ.Π. παρατηρεῖται μεγάλῃ κινήσις κατὰ τὴν ἐνίαν ἡμέραν. Εἰς τὸν 1ον Ὑποτομέα τὸ πρωὶ αὐτῆς ἐγένιν συγκέντρωσις Φαλαγγιτισσῶν, ὅπου μετὰ τὴν προσοχὴν ἀνεπαύθησαν διάφορα μαθήματα ὑπὸ τῆς Ὑ-

ποτομέως καὶ ὑπὸ τῆς Λοχίτου. Τὸ ἀπογευμα ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν Σκαπανισσῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδιδάχθησαν μαθήματα, ἑλληνικὰ παγινίδια καὶ ὕμνους.

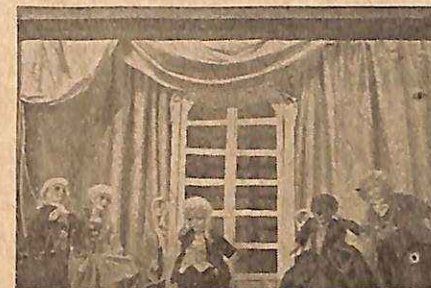
Εἰς τὸν 4ον Ὑποτομέα ἤνοιξε τμήμα ζωγραφικῆς, εἰς τὸ ὅποιον παρακολουθοῦν μαθήματα πολλὰι Φαλαγγιτίσσαι.

Εἰς τὸν 7ον Ὑποτομέα ἐδιδάχθησαν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς Τετάρτης μαθήματα οἰκοκυρικῆς καὶ πορείας, εἰς τὰ ὅποια παρευρίσκειτο καὶ ἡ Τομεάρχης τοῦ 1ου Τομέως.

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΝ

Ὅπως γράφομεν καὶ εἰς ἄλλην σελίδα, ἤρξασαν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος μετὰ πάσης ἐπισημοτήτος αἱ παραστάσεις τοῦ κουκλοθεάτρου.

Κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν ὁμιλήσε καὶ



Τὸ Κουκλοθέατρον

ἡ Διευθύντρια Ψυχαγωγίας Π.Δ.Θ.Π. Β. Κολοκοτρώνη, τῆς ὁποίας ἡ ὁμιλίαν θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχές φύλλον.



Τὴν Κυριακὴν 26ην λήξαντες, ὑπὸ τὴν ἐπι-δελφιν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων, ἐγένετο στὰ Γραφεῖα τῆς Διοικήσεως ψυχαγωγία χάριν τῶν Φαλαγγιτισσῶν τοῦ «Οἴκου Φοιτητρίας», αἱ ὁποῖαι ἐπέρσαν ἕνα ἀπόγευμα ἀσχαστοὶ σὲ θερμὸν περιβάλλον ποὺ ἡ Νεολαία τοὺς εἶχε δημιουργήσει. Ἀπαγγέλαται, μουσικὴ καὶ παιχνίδια ἀπὸ τὴν τὸν πρόγραμμα τοῦ ὁραίου αὐτοῦ ἀπογεύματος.

Τὰ μαθήματα τῆς Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς ἤρξασαν. Οἱ νέες φοιτήτριες ἐνεργήσαν ἥδιστὴν Ὁργάνωσιν, ὥρισθον μάλιστα καὶ αἱ συγκεντρώσεις.

Οἱ συγκεντρώσεις τῆς Ἰδεολογικῆς Διαφωτίσεως τοῦ Πανεπιστημίου, ποὺ γίνονται καθὲρ Σάββατο στὰ Γραφεῖα τῆς Δ.Α.Σ. Θηλέων, ὥρισθαι νὰ γίνωνται εἰς δύο τμήματα λόγῳ τῆς πληθύνσεως τῶν φοιτητρίων. Τὸ πρω-τον εἰς τὰς 3-4 μ.μ. καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὰς 4½-5½ μ.μ.

Τὰ μαθήματα τῆς Ε.Ο.Ν. στὰς Ἀκαδημίας ἐξακολουθοῦν κανονικῶς πάντα ὑπὸ τὴν ἀγρυπνίαν ἐπὶδελφιν τῆς Διοικήσεως, ἡ ὅποια καὶ παρηκολούθησε τὴν παρελθούσαν Τετάρτην τὴν Ἰδεολογικὴν διαφώτισιν εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομῆς καὶ ἐμένει ἀπολύτως ἰκανοποιημένη.

Τὰ μαθήματα τῆς σκοποβολῆς ὥρισθον γιὰ κάθε Πέμπτη 3-5 μ.μ. εἰς τὸ Γυμναστήριον τῆς Καταρσιανῆς.

Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην τὸ πρωὶ ἐγένετο ἐπίσημος ἡ ἐναρξὶς τῶν μαθημάτων τῆς Παντείου Σχολῆς. Τὴν ἐναρξιν ἐτίμησαν ἡ Α.Ε. ὁ Ἀρχηγὸς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ.



Μετὰ μεγίστης προθυμίας καὶ ζωηρότατον ἐνδιαφέροντος παρακολούθησαν τὰ μαθήματα τοῦ Α' τμήματος τῆς Σχολῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως ὑπὸ τῶν βοηθῶν καὶ οὐπεδῶν τῶν 111 Γραφείων καὶ Ὑποδιοικήσεων μας, ὅπου τὸν ἀρχηγὸν τῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἐτῶν ὡς καὶ ὑπὸ ὀρισμένου ἀριθμοῦ Φαλαγγιτισσῶν. Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῶν μαθημάτων ὁ Διευθύν-

τῆς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως τῆς Κ.Δ. καὶ Ἐπόπτης τῶν 111 Γραφείων τῆς Δ.Α.Σ. ἐτόνισε τὴν ἀξίαν τὴν ὅποιαν κέκτηται ἡ Σχολὴ αὐτὴ καὶ ἐχαρακτήρισε, μετὰ μίαν συντομὴν εἰσαγωγικὴν ἐπισκόπην, τὴν 4ην Αὐγούστου ὡς ἱστορικὴν στιγμὴν καὶ οὐχὶ ὡς πολιτικὴν μεταβολήν.

Τὴν 21ην Νοεμβρίου ὁμιλήσαν ἐν τῇ Ὑπὸ κήσῃ Πανεπιστημίου πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ Πανοσιολογιώτατος Μέγας Πρωτοσυγγελλὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος, προτρέψας αὐτοὺς νὰ φανῶσιν ἀντάξει τῆς μεγάλῃς τῶν ἀποστολῆς ὡς Ἑλληνες ἐπιστήμονες καὶ καλέσας αὐτοὺς νὰ ἐργασθῶσιν ἐντατικῶς καὶ ἀκόνας συμφῶνως πρὸς τὰς Ἐθνικὰς καὶ χριστιανικὰς ἐπιτάγας, ἀρῶντες θάρρος ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Ἐξακολουθοῦσι τακτικῶς ἐπαναλαμβάνεσθαι αἱ ἐβδομαδιαῖαι συγκεντρώσεις τῶν σχολῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου. Οὕτω τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν πρωτοετῶν Φαλαγγιτισσῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ὁμιλήσεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Νομικῆς Σχολῆς, τονίσας τὰ καθήκοντα τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ ἰδιαίτερως τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς τάξεις τῆς Δ.Α.Σ., συνέστησε δὲ πιστὴν εἰς τὰς ἐθνικὰς ἰδεολογίας, ζήλον καὶ προθυμίαν πρὸς δόξαν. Ἀκολουθῶντες λαβὼν τὸν λόγον βαθυφύρος τοῦ 111 Γραφείου τῆς Ὑπὸ κήσῃς δι'



ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

τὴν ἑλληνικὴν μὲς φωνὴν ὅταν ἀκούσῃ σὰν βραχεὰ κώματα: «Ἐδῶ σταθὸς Ε.Ο.Ν.».

»Ὁμολογῶ πὺς δὲν ἐγνώριζα τὴν ὑπαρξὶ τοῦ σταθμοῦ σὰς. Σταμάτησα τὸν διακόπτη σὰν μέτρα σὰς καὶ ἀφ' οὗ ἐκάμα τὴν πρώτην ἐκείνην γνωριμίαν θέλωσα νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς ἐγκαταστάσεις σὰς. Βεβαίωθῃτε, φίλοι μου, πὺς οἱ ἐγκαταστάσεις αὐτῆς, ἀπὸ τῆς ὁποίας σήμερον σὰς μιλάω, μὲ ἀφαιρῶν κατὰληκτο. Κατάληκτο, γιὰτὶ μὲ τὸ ἐξαιρετικὰ μικρὸ ποσὸν τῶν 15.000 δραμῶν καταβρώσατε νὰ στελεχέτε τὴ φωνὴ τῆς Πατρίδος — καὶ ποῖα φωνή, τὴν ἀγνώστην, τὴν πῶ ἀδολή, ἀλλὰ καὶ τὴν πῶ δυνατὴ, τῆς Νεολαίας τῆς — σὰν πέρατα τῆς Γῆς, ἐκεῖ πού παλύνουν τὸν μεγάλον ἀγῶνα οἱ ἐνητευμένοι μας, ἐκεῖ πού μοῦθουν οἱ ναυτικοὶ μας σὲς ἀπέραντες μακρινὰς θάλασσας.

»Δὲν φαντάζεσθε δὲ τὴν χαρὰ πού δώσατε σ' αὐτοὺς τοὺς ἐνητευμένους; «Ἐλλῆνας. «Καὶ δὲν εἶναι μόνον ὅτι ἐτοιμίσαι τὸςά λίγα ὁ Σταθὸς σὰς. Μοῦ εἶπαν καὶ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου πὺς εἶναι ἔργο ὁλότελα δικό σὰς, ἔργο πού τὸ ἐκείαν μὲ τὰ χέρια τοὺς, χωρὶς μέσα, μὲ αὐτοδίδακτες γνώσεις καὶ πείρα, συνάδελφοί σὰς, ἐργατοπαῖδα τῆς σκληρῆς βιοπλῆς, πού δὲν πέρασαν ἀπὸ ἐπαγγελματικὰς σχολὰς, χωρὶς μέσα, ἔργο πού ἐγίνε τέλειο καὶ τόσο εὐθύς».

»Ἐν συνεχείᾳ ὤμιλῃς διὰ τὸ αἰῶνιον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ παρεκάλεσε τοὺς νέους νὰ μὴ διακόψουν τὸν παιδικὸν τοὺς ἐνθουσιασμό καὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ σοφὰ ζητήματα, πού ἀσασκοῦν σήμερον τὴν ἀνθρωπότητα, διότι ἔχουν καιρὸ σὺ μέλλον νὰ ἀσχοληθῶν καὶ μὲ αὐτὰ. Κατόπιν ἀνέφερῃ εἰς τὰ ἐλαττώματα τῶν «Ρωμίων» καὶ τοὺς ἐκάλεσε νὰ ἀκολουθήσουν τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ, διὰ νὰ κατορθώσουν νὰ μὴ παρασυρῶν ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα αὐτὰ. «Τώρα τελευταῖα, τοὺς εἶπε, τὸ ἔρετε τί ὀφείλομε σ' αὐτὸν τὸν Ἀρχηγὸν μας, πού μὰς ἐδεῖξε τὴν ἀρρώστιαν μας τῆς ψυχικῆς καὶ θηλικῆς καὶ μὰς βάζει νὰ τῆς θεραπεύσωμε. Ἡ θεραπεία προχωρεῖ γοργά. Σεῖς, τὰ νῦν παῖδιά, πού βγαίνετε σὲς φάλαγγες σὰς σὲ ἀκίμῃ πατάτῃ, σεῖς πού ἔχετε τὰ μύτια ἀγὰ καὶ ὁδὸν, κυττάξετε κατ' ἐυθείαν ἔμπροσ, πρὸς τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας. Κι' ἐμεῖς οἱ μεγάλοι ἂς προσπαθῶμε νὰ σὰς κυττάξωμε κατὰμῃα καὶ νὰ σὰς ποῦμε:

Παιδιά, ὅσο πάει καὶ διορθῶνται τὸ ρωμῆκο. Κι' ὅσο πάει κι' ἐμεῖς οἱ παλαιότεροι γίνωμεθα ἀξιοὶ τῆς μεγάλης σὰς ἀγνῆς καρδιάς καὶ τῶν μεγάλων σὰς ὀνείρων. Ἀξιοὶ τῆς ἠθικῆς καὶ ψυχικῆς σὰς ὀνείρας. Τὰ παλαιὰ περάσανε. Περάσανε καὶ τὰ μὴ καὶ οἱ ἀλλήλοσκοτωμοί. Παιδιά, ὅλοι οἱ «Ἕλληνες δουλεύουμε τώρα γιὰ σὰς. Γιὰ τὸ δικό σὰς καλύτερο μέλλον. Σεῖς πού θὰ εἰσθε οἱ Κυβερνήται τοῦ μέλλοντος. Σεῖς κυττάξετε νὰ δημιουργήσετε σώματα ὕγια, μὲ τὸν ἀθλητισμό, μὲ τὸ ὑπαίθερο, μὲ τῆς ἐκδρομῆς. Κυττάξετε ὅμως καὶ τὰ μαθηματὰ σὰς, καὶ τῆς δουλειῆς σὰς ὅσοι ἔχετε μὴ ἀπὸ τώρα σὴν βιοπλῆν. Ὅλοι προσπαθῶτε νὰ αὐξήσετε τῆς γνώσεως σὰς. Μὴ παίρνετε τὰ μαθηματὰ καὶ τὴν μόρφωσιν γιὰ ἀγῶνα. Ἄν ἤξερα πόσο πολὺ ἐχρειάζοντο οἱ γνώσεις σὴν βιοπλῇ, θὰ διδάσκαζα ὅταν ἦμιον νέος ἐκατὸ φορὲς περισσότερο, καὶ πιστεύσατε μὲ καὶ τώρα ἀκόμῃ εὐρίσκω ἀρεὰς νὰ μελετῶ καὶ νὰ συμπληρῶν τῆς γνώσεως μου.

»Ὁ.π.ι. παῖδιά, ἐπιχειρεῖτε, νὰ τὸ ἐπιχειρήτε μὲ ζῆλον καὶ ἀγάπην. Νὰ τὸ κάνετε τέλειο. Γιὰτὶ ἐκεῖνο πού μὰς λείπει εἶναι τὸ σύστημα, ἡ μέθοδος, ἡ ἐπιδιδῶν τοῦ τελείου, ἡ μελέτη καὶ ἡ σπουδὴ τῆς λεπτομερείας. «Μὰ θαρρῶ πὺς σὰς μίλησα ἀρκετὰ καὶ θὰ μὲ βαρεθῇκατε. Πιστεύσατε μὲ ὅτι σὰς μιλάω μὲ ἀπόλυτὴν εὐκρινείαν. Σὰς συνιστῶ, σὰν φίλος καὶ σὰν μεγαλύτερος ἀδελφός, νὰ τονώσετε μέσα σὲς καρδίαις σὰς τὰ προτερήματα τῆς φυλῆς μας καὶ νὰ πολεμήσετε μόνον σὰς, μὲ τῆς ἰδίας σὰς δυνάμεις, τὰ ἐλαττώματὰ τῆς».

Η ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὴν πρώτην τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐξέδραμον εἰς διάφορα ἐξοχικὰ σημεῖα τῶν Ἀθηνῶν περὶ καὶ ἀπὸ διαφόρους Ὑπομητοὺς ἀνὰ τῶν δύο χιλιάδων Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιστῶν τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτεύουσας.

Ὅπως εἰς τὸν Ἅγιον Κοσμάν ἐξέδραμον 350 Φαλαγγίταις τῆς Ὑποδιοικήσεως Νότου, εἰς τὴν Καισαριανὴν 400, εἰς Χαϊδάρι 300, εἰς Δαφνί 500 καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Βαρβάραν 150.

Ἐπίσης ἐκ τοῦ 17ου Ὑπομητοῦ ἐργαζομένων Φαλαγγιστῶν καὶ τοῦ Ὑπομητοῦ Ν. Σφαγείων ἐξέδραμον περὶ τὰς 250 Φαλαγγίτισσαι δι' αὐτοκινήτων εἰς τὴν Πεντέλιν, ὅπου καὶ τὰς ἐπισκέφθη ὁ Ἀρχηγός τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικός Ἐπιθεωρητής τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήτριας Θηλέων Πρωτεύουσας.

Εἰς τὸ παρά τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν Στρατόπεδον «Ι. Μεταξᾶς» ἐξέδραμον ἐπίσης οἱ Γ' καὶ Ε' Ὑπομητοὶς Θηλέων.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἀπὸ τὰς 3—4 μ. μ. ἐγένετο ἡ ἐναρξὶς εἰς τὸ θὸν Γυμνάσιον Ἀθηνῶν τῶν παραστάσεων τοῦ κουλθεάτρου, τὸ ὁποῖον ὀργανώσαν ἡ Περιφ. Διοικήσις Θηλέων Πρωτεύουσας διὰ τῆς ψυχαγωγίας τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν.

Τὴν πρώτην ἐπιτυχὴ ταύτην παράστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μετὰ τοῦ Ἐπιτελάρχου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήτριας Θηλέων Πρωτεύουσας, παρῆλθον ὅσοι μὲ ἐκδηλον χαρὰν Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανισσαι ἐκ τῶν διαφόρων Ὑπομητῶν Ἀθηνῶν.

Η Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΔΑΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἀνέλαβε νὰ βοηθῇ μὲ δακτὰς τὰς δυνάμεις τῆς τοῦ Ὑ.π.ο.ρ.γ.ε.ο.ν. Γεωργίας εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναδασώσεως τῆς χώρας.

Διὰ τὴν ἐναρξὶν τῆς προσπάθειας ταύτης ἔκοι νοσηθὴν πρὸς ἀπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων τῆς Ε.Ο.Ν. διαταγὴ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ὅπως ὑποβάλουν τὸ ταχύτερον κατὰστατον ποσὸν καὶ τοῦ εἴδους τῶν δεινυλλίων, τῶν ὁποίων ἔχουν ἀνάγκην διὰ τὴν ἀναδάσωσιν τῶν τμημάτων τῆς τοπικῆς περιφερείας ἐκάστης καὶ ὅχι μόνον εἰς τὰς ἐδρας τῶν Περιφ. Διοικήσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν πόλεων, κοινοτήτων καὶ χωρίων, εἰς τὰς ὁποίας ἐκτείνεται ἡ δικαιοδοσία τῶν.

Ἐκάστη Περιφερειακὴ Διοίκησις θέλει συνεισφέρει μὲ τὰς κατὰ τόπους βασικὰς καὶ γεωργικὰς περιφέρειας διὰ νὰ προβῇ εἰς τὸ ἀνοίγμα τῶν λακκῶν, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ φυτευθῶν τὰ ἀποσταλθέντα ἐντέθεν δεινυλλία, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ φυτευθῶν ἐκτός τῶν ἀναδασωτῶν ὡς ἀνω ἐκτάσεων καὶ αἱ πλατεῖαι καὶ αἱ κεντρικαὶ ὁδοί.

Ἡ ἐναρξὶς τῆς δεινυλλοφύτευσεως θέλει ἀρχίσαι συντόμως καὶ ἐντὸς τῆς καταλλήλου διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἐποχῆς τοῦ ἔτους.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.—Ἡ Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Λαρίσης ἐώρτασεν τὴν β' ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ ζωηρὸν ἐνθουσιασμόν. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο παρέλασις τῶν τμημάτων, ἐπικολούθησε δὲ δεξιῶσις εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφερ. Διοικήσεως Θηλέων.



Βαθμοῦχοι Λιβαδίου.—Ὁλύμπου

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Στάδιον ὠραιότατὴν ἐορτὴν παρουσία τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν. Μετὰ τὴν παρέλασιν ἐγένοντο ἀθλητικαὶ ἐπιδείξεις καὶ ἡ χοροδία Θηλέων ἐτραγουδῆσεν ὠραῖα τραγούδια.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ.—Φαλαγγίταις τῆς Ὑποδιοικήσεως Γυθείου ἐξέδραμον εἰς Καρυστοῦλιν, ὅπου οἱ συναγωνισταὶ Καρυστοπόλεως ἐπεφύλαξαν ἐνθουσιώδη ὑπόδοχην εἰς αὐτοὺς.

Πρὸ ἡμερῶν ὁ Φαλαγγίτης τῆς Ὑποδιοικήσεως Γυθείου Δαφνιώτης Λοκωδύργος ἔσπασεν ἐκ βεβαίου πνιγμὸν μικρὸν παιδίον τὸ ὁποῖον εἶχε πέσει εἰς τὴν θάλασσαν.

Οἱ Φαλαγγίταις τοῦ Σχηματισμοῦ Καστανίας—Βοῶν κατέσθεσαν πυρκαῖαν ἐκράγεισαν εἰς τὴν τοποθεσίαν «Τσιγκανογούλια» καὶ ἦτις ἠπείλυνε νὰ ἀποτεφρώσῃ ὁλόκληρον τὴν ἐκτασιν. Οἱ Φαλαγγίταις Καστανίας—Βοῶν ἀπέσπασαν τοὺς ἐπαίνους τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου.

Εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον—Βοῶν συνεχίζεται ἡ ἐντατικὴ προσπάθεια τῶν Φαλαγγιτῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ.—Ἡ ἐπέτειος τῆς Ε.Ο.Ν. ἐωρτάσθη ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν Θηλέων Κορινθῶν μετὰ πάσης ἐπισημότητος. Τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων ἔχουν σηματοποιήσει, τμήματα δὲ Φαλαγγιστῶν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ὠραιότατην παρέλασιν, ἦτις ἐγένετο ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐγένετο εἰς τὰ Γραφεῖα Θηλέων δεξιῶσις, καθ' ἣν προσεφέρθησαν ἀναμνηστικά.

Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Νομάρχου ὡς Γενικοῦ Ἐπιτρόπου ἔλαβε χώραν σύσκεψις τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν δημοδιδασκάλων τῆς πόλεως μετὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὴν Λέσχην τῆς 72ας Φάλαγγος Κορινθῶν.

Εἰς τοὺς συγκεκριμένους ὤμιλησεν ὁ κ. Νομάρχης, τονίσας ἰδιαιτέρως τὴν ἀνάγκην τῆς προθύμου συνεργασίας τῶν εκπαιδευτικῶν μετὰ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐκφράσας τὴν χαρὰν τοῦ διότι οἱ εκπαιδευτικοὶ κατενόησαν βαθύτατα καὶ ἡγάγησαν τὴν Ε.Ο.Ν. κ.

Πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. Νομάρχης ἐπεθεώρησεν εἰς τὸ γήπεδον τῆς Ἁγίας Ἀννης ἀπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς Κορινθῶν, ὀμιλήσας πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας διὰ μακρῶν. Τοὺς λόγους τοῦ κ. Νομάρχου ἐκάλυσαν ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς Νεολαίας καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

ΚΑΛΑΜΑΙ.—Μετὰ πάσης ἐπισημότητος ἐωρτάσθη ἐνταῦθα ἡ β' ἐπέτειος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως Μεσσηνίας. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθη καὶ ὁ κ. Νομάρχης ὡς Γενικός Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπικολούθησε παρέλασις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐθαυμάσθη ἡ ἀρτία ἐμφάνισις τῶν τμημάτων Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ Διευθυντής τοῦ III Γραφείου τῆς Περιφ. Διοικήσεως.

Εἰς Φιλιατρά ἡ ἐορτὴ τῆς ἐπετείου τῆς Ε.Ο.Ν. προσέλαβε πανηγυρικὸν χαρακτήρα. Μετὰ τὴν δοξολογίαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἔλαβε χώραν παρέλασις τῶν τμημάτων Ἀρρένων καὶ Θηλέων.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Σύλλογος «Φιλοπροδῶν» ὀργάνωσε πρὸς τιμὴν τῆς Ε.Ο.Ν. ὠραιότατην συναυλίαν, ἦτις ἐδόθη εἰς τὴν αἴθυσαν τῆς «Ἡθῆς», πληρωθείσαν ἀσφυκτικῶς.

Εἰς τὴν συναυλίαν ταύτην συνέπραξαν ἡ Μανδολινάτα καὶ ἡ Χορωδία τοῦ Γυμνασίου.

Ἡ συναυλία ἐσημεῖωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

Η ΠΕΙΡΟΣ

ΑΡΤΑ.—Ἐξῶθι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς β' ἐπετείου εἰχον συγκεντρωθῇ ἀπαντα τὰ τμήματα Ἀρρένων καὶ Θηλέων.

Εἰς τὴν δοξολογίαν ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀρτῆς ὅτις καὶ ὤμιλησε πρὸς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας ὁ Γενικός Ἐπίτροπος ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα εἶχον παραταχθῇ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Γυμνασίου.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Γενικός Ἐπίτροπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ, ἐπεσκέφθη τὸ χωρίον Γραμμενίτσα, παραστὰς εἰς τὴν ἐναρξὶν τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας τῆς γῆς.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὁ Γενικός Ἐπίτροπος ὤμιλησε πρὸς τοὺς παρευρισκομένους διὰ τὸ συντελοῦμεν ἔργον.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.—Ἡ ἐπέτειος τῆς ἰδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἐωρτάσθη μεγαλοπρεπῶς καὶ εἰς Θεσσαλονίκην. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία ἦτο σηματοποιήσας, ἐπαίανίζον αἱ μουσικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ Δῆμου καὶ τοῦ Ὀργανοτροφείου, ἐνῶ ταυτοχρόνως αἱ φάλαγγες τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων μὲ τὰς σημαίας τῶν κατευθύνοντο εἰς τὸ Γυμναστήριον τῶν Σωμάτων Στρατοῦ, ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους.

Τὴν 10ην πρώτῃν χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Γεναδίου ἐψάλη δοξολογία, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικήτης Μακεδονίας κ. Κυρίμης, ἀπασαι αἱ πολιτικά, στρατιωτικά, εκπαιδευτικά, θρησκευτικά καὶ δικαστικά ἀρχαί.

Εἰς τὸ προαύτιον τοῦ ναοῦ εἶχον παραταχθῇ ὁλοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν. Ὅλα δὲ αἱ λοιπαὶ φάλαγγες τῆς Ε.Ο.Ν. εἶχον παραταχθῇ κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ Τσιμισκή.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας οἱ ἐπίσημοι κατευθύνθησαν πρὸς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Γ. Σώματος Στρατοῦ, ὅπου εἶχον ἦδη περατωθῇ ἡ παράταξις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιστῶν ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς Π. Δ. Θεσσαλονίκης.

Μετὰ τὴν ἀνάκρουσιν τοῦ ὕμνου τῆς Ε.Ο.Ν. ὤμιλησεν ὁ λοχίτης Βαρτολέας καὶ ἡ Φαλαγγάρχης Δ. Σεφάνου, ἀναπαύσαντες τοὺς ἀκούους τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ παρακαλέσαντες τὸν Ὑπουργὸν κ. Κυρίμην νὰ διαθεσῇ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν ὅτι οἱ νέοι τῆς Βορείου Ἑλλάδος εἶναι ἐτοιμοὶ εἰς ἐν νεύμα τοῦ νὰ δώσουν καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἱματός τὸν διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος. Ἀκολουθῶς ἀπηγγέθησαν ποιήματα καὶ ἐν τέλει ὤμιλησεν ὁ Ὑπουργὸς κ. Κυρίμης, εἰπὼν μετὰ τῶν ἄλλων ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς τοῦ βαρὺ φορτίον τῶν Ἐθνικῶν προσδοκιῶν καὶ ὅτι ὅταν ἡ Ε.Ο.Ν. φέρῃ τὴν πέραν τὸν γιγάντιον ὄθλον τῆς, τότε ὁ κόσμος θὰ διασθῇ τὸ λακωνικὸν τοῦτο ἐπίγραμμα: «Ὅτ' ἔργον αὐτὸ τὸ ἐπὶ ὁπῶν ὁ Ἕλληνας λαός, τὸ ἐργεῖσθαι ὁ δυνατὸς τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ τὸ ἐξετελέσθαι ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος».

Τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐκάλυψαν μυριοστόμοι ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΔΕΣΣΑ.—Ἡ πόλις τῆς Ἑδέσσης τὴν ἡμέραν τῆς ἐπετείου ἔπλεεν εἰς τὸ κυανόλευκον. Παρουσία τῶν ἐπίσημων ἐτελέσθη δοξολογία εἰς τὸν Ναὸν τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων, μετὰ τὸ πέρας δὲ ταύτης οἱ ἐπίσημοι μετέβησαν εἰς τὸν γῶρον ὅπου προκρίναι νὰ ἀνεγερθῇ τὸ μέγαρον τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐκεῖ ὁ κ. Νομάρχης κατέθεσε τὸν θεμέλιον λίθον, ὤμιλησεν δὲ δι' ὀλίγων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης καὶ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητής, ἐξάραντες τὴν σημασίαν τοῦ ἀνεγερθῆναι μεγάρου, τοῦ ὁποῖου δὲ ἀποτελεῖ τὸν ἱερὸν βῶμον τῆς Ε.Ο.Ν.

Κατόπιν ὁ κ. Νομάρχης παρέδωκε τὰς σημαίας εἰς τὰς Φάλαγγας καὶ ἐπικολούθησε παρέλασις τριῶν χιλιάδων Φαλαγγιτῶν.

Κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ἀπελευθερώσεως συμμετέσχε καὶ ἡ Ε.Ο.Ν., προσδώσασα ἐξαιρετικὸν τόνον.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης καὶ ἀπασαι αἱ ἀρχαὶ τοῦ τόπου. Τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. εἶχον παραταχθῇ ἐξῶθι τοῦ Ναοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπικολούθησε κατὰθεσις στεφάνου εἰς τὸ Ἡρῶν τῶν πεσόντων.

ΦΛΩΡΙΝΑ.—Ὁ Διοικητής τῆς 169ης Φάλαγγος Ἀρρένων Φλωρινῆς ἐπεσκέφθη τὸν θεώρησε τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Σχηματισμοῦ Κλαδορράχης, ὀμιλήσας πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῶν ὑποχρεώσεων

τοῦ Φαλαγγίτου. Ἐπίσης συνειργάσθη μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Κλαδορράχης πρὸς ἐξέυρεσιν καταλλήλου οἰκῆματος διὰ τὴν Λέσχην τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

Ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς Κατορίας παρεωρήθη εἰς τὴν 164ην Φάλαγγα ἔκτασις 10 στρεμμάτων, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ καλλιεργηθῇ ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς συνεργασίας ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου.

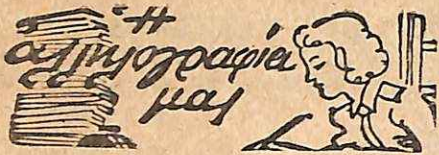
Ὁ Διοικητής τῆς Ὑποδιοικήσεως Καστορίας ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Λεχόβου, Κλεισούρας, Δωρικοῦ, Βέργου, Βασιλειᾶδος, Κορησοῦ καὶ Μαυροχωρίου, δώσας διαφόρους ὁδηγίας.

Ἐπίσης ὁ Ὑποδιοικητὴς Νεστορίου ἐπεθεώρησε τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς Μελαθίου.

ΣΕΡΡΑΙ.—Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγένετο σύσκεψις ἀπάντων τῶν βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοικήσεως Σερρῶν τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἀγγιῶτης, προεδρευόντος τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν ὤμιλησεν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐκθέσας διὰ μακρῶν τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ὀργανώσεως καὶ ὑπειβούλας τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἔχουν ἀναλάβει οἱ βαθμοφόροι ἀπέναντι τῆς Πατρίδος Ἐπίσης ἐλήφθησαν ὠριμαίναν ἀποφάσεις σχετικῶς μὲ τὴν δράσιν καὶ τὰς ἐξορμήσεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

ΚΟΖΑΝΗ.—Παρουσία τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πλήθους κόσμου ἀπενεμήθησαν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.



ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΚΕΦΑΛΑΝ. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ σου δημοσιεύομε τ' ἀκόλουθα : «Σὺν μέλος κ' ἐγὼ τῆς Ε. Ο. Ν. μαζί με τ' ἄλλα Ἑλληνόπουλα δὲν θὰ φοιτῶ οὔτε τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ φανῶ ἀντάξιο τέκνον τῆς Πατρίδος μας, τῆς μητρὸς Ἑλλάδος καὶ ἀξίος τῆς ἀποστολῆς μου». Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Νεολαία» :

Σὺ θὰ σώσεις τὴν Πατρίδα
Νεολαία μας Ἑθνική
καὶ θὰ φέρῃς τὴν ἐλπίδα,
τὴν παλιά τὴν ἠλική.

Τὶ παρατηρεῖς ; Τὸ ὅλο ποίημα με τὸν τίτλο : «Τὸ Κράτος τῆς 4ης Ἀδουόστου» θέλει περισσότερη ἐπεξεργασία. Τὸ πρῶτο ἔχει στοιχεῖα Σβ6, τὸ δεύτερο Σβ1. — Δ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΝ καὶ Χ. ΜΟΚΚΑΝ. Τὸ ποίημά σας εἴη ἀγάπη, ποὺ ἐγράφητε συνεργαζόμενοι, δὲν ἐδιαδόθηκε ἐπειδὴ εἶναι γραμμένο στὴν ἴδια σελίδα με τὴν ἐπιστολὴ σας. Πόσες φορές θὰ τὸ πούμε ; «Οὐκ ἐπιστολὴς καὶ συνεργασία στὸ ἴδιο χαρτί». — ΑΝΤ. ΟΙΚΟΝ. Ἐφῆσας πολὺ ἀργά. «Ὅσα ἀφορροῦν ἐπετεῖους» πρέπει νὰ στέλλωνται ἐνωρίτερα. Σήμερα—ποὺ τὸ διαβάσαμε—εἶναι 10η Νοεμβρίου. Ἡ ἀνάγνωσις γίνεται με σειρὰ προτεραιότητος. Ἡ δημοσίευσις τῶν ἐγκριθέντων ὁμοίως. — ΛΑΜΠΡ. ΤΟΥΡΗΝ. Τὸ ποίημά σου εἴη ἑλπίς λαμπρὸς ὡς ἰδέα, ὅχι ὅμως καλὸ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσι. Ἰ. Ζου 2 στίχοι :

Καὶ πᾶς προχθὲς στεφάνωνε παιδιὰ ἀπ' τῆς (Νεολαία, διότι ἀναδειχθῆκανε ἀντάξια καὶ γενναία.

Οἱ λέξεις «προχθὲς» καὶ «ἐθιόν» ἀντιποιητικές. Ξαναγράψτε τὸ καὶ στείλετε τὸ. Σημείωσε Σβ4. — ΦΩΤ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Νεολαία» :

Σὺν τὰ φύλλα φθινοπώρου
ἐγυρνοῦσες μοναχὴ
καὶ σὰν ἔρμαιον τῆς τύχης
ἐνεργούσες ἐν αὐγῇ.

Σὲ ἄλλους στίχους χρησιμοποίησες λέξεις καὶ ἐκφράσεις σὰν κ' αὐτὲς : «τὸ ἀκάθαρτο ἀγρό» ἐν τῷ ἄσῳ. «ἐτῶρας» ἐροῦσας. Ἄκατάλληλες γιὰ ποίημα. Ξανακοιτάξτε τὸ. Σημείωσε, ἂν τὸ στείλῃς πάλι διορθωμένο. Σβ5. — ΤΟΥΛΑΝ ΤΡΥΦΩΝΟ-ΠΟΥΛΟΥ. Ὁραῖο τὸ ποίημά σου «Στὴ Νεολαία». Θὰ δημοσιεῖται με τὴν σειρά του. Στείλε καὶ ἄλλο, ὅταν δημοσιεῖται αὐτὸ. — ΕΛΕΥΘ. ΒΑΝΔΩΡΟΝ. Μπορεῖς νὰ ἐγγραφῇς συνδρομητὴς μέσω τῆς Ὁργανώσεως ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας ἐμβάλλοντας τὴν συνδρομὴν σου. Τὸ διηγήμα σου «Ὁ βοσκός» ποὺ δὲν ἦταν εὐχαριστήμενος, εἶναι καλογραμμένο, ἀλλ' ἔχει πολλὰς ἀπαιτήσεις. Πᾶς εἶναι δυνατόν ὅταν πᾶσι τὸν ὀλίγον προβάτων του ν' ἀγοράσῃ ἕνα μεγάλον βοσκῶν ; Βλέπε τὸ βοσκὸ νὰ ποῦν τὰ πρόβατά του γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ στὰ ταξίδια του κάποιον οἶλο του καρδοκόρου. Τὸ ναύαγιο μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ στὴ Ἑλληνικὴ θάλασσα. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ταξιδεύουν στὸν ὀκεανόν. Ἄν τὸ ἐξααστεῖς σημεῖωσε Π18. — ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠ/ΝΤΙΝΟΥ. Πολὺ καλὴ ἡ ἐκθεσίς σου : εἴη ἀγάπη πρὸς τὰ ζῶα. Τὴν βαθμολογοῦμε με «19». Πρόσεξε τὴς δασυνόμενες λέξεις : ἄγιος, ἐκαστοῦ, ἐταιρεία στὴς ὁποῖες ἔχεις ψιλή. Ἀφωσιωμενοὶ καὶ ὅχι ἀφωσιωμενοί. Τὸ εἶναι σωστὰ γραμμένο καὶ τὸ... διώρ-θωσας λανθασμένο. — ΑΛΕΞ. ΤΖΑΝΑΚΗΝ. Καλὸ τὸ ἄρθρο σου «Τὸ ἠρωϊκὸ Ἀρκάδι» ἀλλ' ἔσθλασε πολὺ ἀργά. — ΔΗΜ. ΜΟΑΤΣΟΝ. Ὁμοίως. Ἐπρεπε νὰ εἴγες στείλῃς τὸ ἀργότερο στὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου. Ἐδιαβάσθλασαν στὸν κύκλον τῶν τακτικῶν συντακτῶν τὸν περιοδικόν καὶ ἴσως πολὺ. — ΦΑΛΑΓΓΙΤΗΝ ΒΑΓΓΟΝ Ζ. Ὁλοκλήρην τὸ ἐπώνυμό σου γιὰ νὰ σοὺ ἀπαντήσωμε. Σημείωσε στὸν γράμμα σου τὰ στοιχεῖα Π20. — ΓΙΩΤΑ ΚΗΠΟΥΡΟΥ. Γραμμένο καὶ στὴς δύο ὁμοῖες τοῦ χαρτίου. — ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Τὰ «Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν γειωμένων τῆς Ἑλλάδος» καὶ εἴη ἀγάπη καὶ ἡ προστασία πρὸς τὰ φυτὰ θὰ γίνον ἀσυγκρί-τητα καλλίτερα ἂν τὰ ξαναγράψῃς στὴ δημο-τική. Ἀριστὰ δὲν ἐκθέσεις. Τὴν περίπτωσιν ποὺ θὰ τὰ ξαναστεῖλῃς συντομώσε τὰ λίγα, ἰδίως τὸ πρῶτο. Σημείωσε Π24 καὶ Π25. — ΦΩ-ΤΙΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΥ. Καλὸ τὸ διηγήμα σου εἴη διαθήκη σου. Ὑπεβλήθῃς τὴν Ἐπιτροπὴν. — Κ. ΚΑΓΙΑΝ. Σὲ συγχάρουμε γιὰ τὸ ὁ-ροτό σου γράμμα. Εἶσαι ἀξίεπαινος γιὰ τὴς καλλιτεχνικὰς σου προστάσεις. — ΝΙΚΟΛΑ-ΟΝ ΔΑΡΡΑΝ. Καθὼς βλέπεις, δημοσιεύον-ται καὶ μάλιστα πολλές. — Κ. ΛΑΓΟΥΤΗΝ. Ὁ Ἀλκίφρων ἦταν Ἑλλήν ἐπιστολόγράφος,

νέωτερος τοῦ Λουκιανού. Ἐγράψες πολλές ἐπι-στολές, ποὺ διακρίνονται γιὰ τὴν χάρι καὶ τὴν κομψότητά των. Μία δὲ ἀκλήρη σειρά ἐπιστο-λῶν του, ποὺ ἀναφέρονται στὴν ψυχρὴ, ἔχει δημοσιεῖται στὸ περιοδικόν «Ἠέας» κατὰ μεταφράσιν τοῦ κ. Α. Κουκούλα. Δὲν ἔχομε τώ-ρα πρόχειρους τοὺς τόμους τῆς «Ἠέας» ἔ-στις» καὶ δὲν μποροῦμε νὰ σοὺ σημειώσωμε τὸν ἀριθμὸ τῶν τευχῶν, τὰ ὅποια περιέχουν τὴς ἐν λόγω ἐπιστολές. Θὰ σοὺ ἀπαντήσω σχε-τικῶς στὸ ἐπόμενον τεῦχος. — ΙΩΑΝΝ. ΚΑΛΛ. Ὅχι καλὸ. Ἀπὸ τὸ γραμμὸν σου φαίνεται πολὺ νέος. Διάβασε καλοὺς ποιητὰς, ἰδίως τοὺς Μα-λακάση, Πορφύρα, Λαύρα, Ἀθῆνα, ποὺ καθὼς μαγεύομε δὰ σοὺ ἀρέσουν πολὺ καὶ δὰ σοὺ σταθῶν καλὸν διδάσκαλον κ' ὀδηγητὴς στὸ στίχο. — ΠΑΥΛΟΝ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΝ. Περ-άστε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ. — ΟΛ-ΓΑΝ ΠΑΝΤΑΖΗ. Λαμπρὸ τὸ γράμμα σας καὶ λαμπρότερα ἡ ἰδέα σας. Στείλετε τὴν φωτο-γραφία καὶ ἂν μπορῇ νὰ γίνῃ κλισὴ θὰ δημο-σιεύῃ. — ΚΑΡ. ΔΑΛΕΖΙΟΝ. Σὰς συγχάρου-μεν. Ὅλοι οἱ γονεῖς ὀφείλουν νὰ σκέπτονται ὅπως σείς γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν των. — ΑΔΑΜ. ΖΩΣ. Δὲν νομίζομεν ὅτι ὁ ὅρος ὁ μ ο γ λ ω σ σ ι α ἀποδίδει δ.τι πιθανὸς θέλετε νὰ πῆτε. Λέγοντας «ὁμογλωσσία» ἐννοοῦμε μὴ δμάδα συγγενῶν γλωσσῶν, ποὺ κατὰ φύσιν ἀπὸ μὴ κοινὴν παλαιότερα γλῶσσα, τὴν μητρι-κήν. Μία ἀπὸ τὴς κυριώτερες σημερινῆς ὁμο-γλωσσίες εἶναι ἡ γερμανικὴ — γλῶσσα : ἀγ-γλική, νέα γερμανικὴ, σκανδιναβικὴ κ. ἄ. — Ἡ νεοελληνικὴ γλῶσσα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἑλληνική, ἀνῆκε στὴ μεγαλύτερη οἰκονομία τῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν. — ΝΙΚ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ Ἐλάβαμε τὸ διηγήμα σου. Ἀρχίζει καλὰ, πολὺ καλὰ μάλιστα, ἀλλ' ὅσο προχωρεῖ ἀδυνατίζει. Ξεφεύγει σὲ δύο-τρία σημεῖα ἀπὸ τὸ θέμα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κανέ-νας ἀπολύτως λόγος. Τὸ περιγραφικὸ μέρος θυμίζει τὸ κλαμάρικο ὕφος τῶν «πεζῶν τρα-γουδιῶν» κ' ἔρχεται σ' ἐνοχλητικὴν ἀντίθεσιν με-τὸ ὕφος τοῦ ὅλου διηγήματος. Ὁραῖος καὶ σω-στός ὁ ὅπος τοῦ νέου κοριτοῦ. Κῶμῃ τὰ πε-ριττὰ μέρη τοῦ διαλόγου καὶ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὀφιν σου, ὅταν γράφῃς διηγήμα, ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ πεζοῦ λόγου ἀπαιτεῖ σφικτὸ δέ-σι μ ο. Ἄν ἔξης γαλλικὰ, διάβασε διηγήματα τοῦ Φρανσουά Κοππὲ καὶ πρόσεξε τὴν τεχνικὴν τοῦς. Ἄν ἔλθῃς καμμιὰ φορὰ στὰς Ἀθῆνας πέρασε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τῆς Νεολαίας καὶ ζή-τησέ μας. Θὰ πᾶμε μαζί στὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ δὰ σοὺ ὑποδείξωμε τὰ σχετικὰ βιβλία, ποὺ — κατὰ τὴν γνώμη μας — πρέπει νὰ διαβάσῃς. — ΚΟΥΛΑΝ ΚΟΥΚΑ. Ἐλάβαμε ἀφορμὴν ἀπὸ σένα γιὰ νὰ τὸ ὑποδείξωμε καὶ σὲ πολλοὺς ἄλ-λους. Δὲν εἶναι φυσικὰ τόσο σοφῶν. Καλὸν εἶναι πάντως νὰ μὴ γίνεσαι. Τὸ «φθινόπωρον» ὁρατὰ γραμμένο, ἀλλὰ τῶρα πᾶς δὲν εἶναι ἐπί-καιρος. Στείλε μας κάτι ἄλλο. Θὰ τὸ δημοσιεύ-σωμε εὐχαρίστη. Ἐξήτάσαμε τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολῆς τοῦ περιοδικοῦ. Ἐπιστράφη ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο με τὴν παρατήρησιν «ἀνώνυμος». Πᾶς εἶναι τὸ νομιά σου ; Κοῦκα ἡ Κοῦκα, ὅ-πως γράφεσαι σὴν καρτέλλα τῆς διεκπεραιώ-σεως ; Γράψε μας τὸ καθαρά. — ΜΙΛΙΟΝ ΜΙ-ΛΙΟΥ. Τὸ θέμα τοῦ διηγήματός σου «Ἐἰς πα-ράδεισον περιπέτεια» φαίνεται νὰ εἶναι παρμένο ἀπὸ καμμιὰ ἀμερικανικὴ δασυνομικὴ ταινία τῆς τῆς ποιότητος. Ἀπὸ τὸ γράμμα σου καὶ τὰ λῆθη σου συμπέρασμα εἶναι εἶσαι πολὺ μικρὸς γι' αὐτὸ θὰ σε... μαλώσωμε. Τὸ σοὺ ἴλεε νὰ καταπαύσῃς μ' ἕνα τέτοιο θέμα ; Βλέπομε στὸ διηγήμα σου γκάγκωτες, ροῦζ τῶν χειλῶν, πι-στόλια καὶ ἄλλα πολὺ ἐπικίνδυνα πρόσωπα καὶ πράγματα. Ἄν θέλῃς νὰ γράψῃς κάτι γιὰ τὴ «Νεολαία» ἔχεις ἕνα σωρὸ θέματα μπροστὰ σου. Γράψε γιὰ τὴ ζοὴ τοῦ σχολείου — μὰς λές ὅτι εἶσαι μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου — καμ-μιὰ περιγραφή τοῦ χωριοῦ σου, κάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ σου ὡς φαλαγγίτου καὶ ἀφῆσε τ' ἀστυνο-μικά, τὰ ὅποια ὅχι μόνον δὲν πρέπει νὰ... γρά-φῃς, ἀλλ' οὔτε νὰ διαβάσῃς. — ΕΝΩΜΟΤΑΡ-ΧΗΝ ΠΑΣ. Λυποῦμεθα ἐπειδὴ οὔτε σὸ γράμ-μα σου μποροῦμε ν' ἀπαντήσωμε κ' οὔτε τὸ διηγήμα σου νὰ λάβωμε ὅτ' ὀφιν μὰς διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν φέρουν ὑπογραφήν, ἀλλὰ ψευδο-νυμο. Γνώρισέ μας τὸνομα σου καὶ θὰ σοὺ ἀ-παντήσωμε καὶ γιὰ τὰ δύο. — ΜΑΡΙΑΝ ΞΑΝ-ΘΑΚΗ. Νόστιμο τὸ «Ἀραβικὸ παραμῦθον» καὶ θὰ δημοσιεύῃ. Ἀπαραιτήτως νὰ μὰς γρά-ψῃς τὴν προέλευσίν του. Δηλ. ἀπὸ ποῦ τὸ ἔπηρες.

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

ΝΙΚ. ΦΩΤΑΚΗΝ. Ἐλάβαμε τὴν φωτογρα-φία σου. Σ' ἐκαμαρῶσαμε. Βεβαίως θὰ δημο-σιεύῃ. — ΜΑΡΙΑΝ ΤΣΟΧΑ. Περὶ ἡμῶν τὸ γράμματάκι σου. Φαίνεται ὅτι τὸ ἐγράψας μο-ναχὴ σου καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶσαι περισ-σότερο ἀξέπαινη. Ἐτοί πρέπει νὰ κάνουν ὅλοι οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπανίσιες : νὰ μὰς γράφουν δ.τι αἰσθάνονται καὶ ὅπως μποροῦν. Τὶ σημασία ἔχει πᾶς θὰ κάνουν λαθάκι. Εἶναι πολὺ φυσικόν. Ἄν οἱ ἄνθρωποι ἤξεραν γράμματα ἀπὸ τὰ μικρὰ τῶν χρόνων δὲ θὰ ἦταν ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν σχολεῖα. Τί λές

κ' ἐσὺ Μαρία ; — ΔΗΜΟΣΘ. ΧΑΛΙΩΤΗΝ. Ἄι Δημοσθένη, εἴπαμε πᾶς δὲν πειράζει νὰ κάνωμε λάθη, ὅχι ὅμως καί... μουτσοῦρες ! Πᾶς τὸ βά-σταξέ ἡ καρδιά σου νὰ μὰς στείλῃς τὸ γραμ-ματάκι σου με μὴ μελανά μεγαλὴ ὅσον ἕνα τριαντάφυλλον ; Μὰ νά, αὐτὰ παθαίνουν ὅσοι βιάζονται νὰ κάνουν τοὺς μεγάλους ! Τί ἥθελες νὰ γράψῃς με πέννα ; Τὸ διαβάσαμε ὅμως καὶ τὸ βρήκαμε θαυμάσιον. Νά καὶ τὸ ποιηματάκι ποὺ μὰς ἔστειλεις :

Ζήτη - ζήτη ὁ Βασιλεὺς
ζήτη ὁ Ἀρχηγός μας,
ζήτη ἡ Νεολαία μας
κ' ὅλος ὁ στρατός μας.

Μπράβο σου. Τὸ ταίριασες μὴ χαρὰ. Γράψε μας κ' ἄλλο. — ΠΑΥΛΟΝ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΝ. Καλὴ τί δύσκολο αἶνιγμα εἶναι αὐτὸ ποὺ μὰς ἔστειλεις ; Ποῖος θὰ μπορῇ νὰ τὸ λύσῃ ; Ἐ-μεῖς ὅμως τὸ δημοσιεύομε κ' ὅποιοι τὸ κατα-φέρει ! Νά τὸ αἶνιγμα :

Ἐχω ἕνα βαρελάκι
κ' ἔχει δύο λογιὸν κρασάκι.

ΘΕΟΔ. ΠΑΞΙΜΑΔΑΝ. Καὶ ἡ δική σου φωτο-γραφία πολὺ καλὴ. Θὰ δημοσιεῖται με τὴ σει-ρά τῆς. Τὸ γράμμα σου γεμάτον ἀγάπην στὸν Ἀρχηγόν. Μπράβο σου. — ΚΑΙΤΗΝ ΠΑΠΑΔΑ-ΚΗ. Εὖσε σου. Βλέπεις πόσο καλὴ εἶναι ἡ ἡμέρα σου ;

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Γ. Χ. ΜΑΜΑΛΑΝΗ. Ἐγκρίνεται, με μικρὴν διόρθωσιν. — Η. Π. ΜΑΝΩΛΑΚΟΝ. Σπάρτην. Ἐγκρίνεται ἡ γεωγραφική. — Κ. Γ. ΣΤΑΥΡΟ-ΠΟΥΛΟΝ. Ἡράκλειον. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρο-λεξον. — Κ. Τ. ΛΙΑΠΗΝ. Ἐνταῦθα. Ἀπορρί-πτονται (κόρη καὶ ὅχι κόρη). — Σ. ΓΟΥΡ-ΜΟΝ. Τὸ σταυρολέξον σου ἔχει ἀνορθόγρα-φες λέξεις. — Β. ΡΟΥΣΣΟΝ. Ἐνταῦθα. Ἀ-πορρίπτονται (ὄρασι, ΕΣΗΜ, ἔρος κλπ.). — ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣ ΤΟΜΟΥ. Ἐγκρίνεται. — Α. ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΗΝ. Ἐγκρίνεται αἱ μαγικαὶ εἰκόνες. — Σ. Α. ΣΤΟΥΡΤΙΩΤΗΝ. Κορωνί. Ἐγκρίνεται τὸ πρῶτο δικτυωτό. — Π. ΜΕΓΑΝ. Παραμυθίαν. Ἐγκρίνεται τὸ 2ον πρόβλημα. Οἱ ἀσκήσεις σας πρέπει νὰ ξεφεύγουν ἀπὸ τὰ δόξα τῶν σχολικῶν μαθημάτων. — Γ. ΚΑΡΑ-ΜΑΝΟΝ. Πολλὰ μαῦρα στὸ σταυρολέξόν σου. Ἀπορρίπτονται. (ΟΙΚΙΜΟΣ ;). — Τ. ΚΑΛ-ΤΣΑΝ. Σπερχεῖα. Δὲν δεχόμεθα ἀκροστιχι-δας. — Α. Γ. ΧΡΙΣΤΟΛΟΥΚΑΝ. Ἀμφικλειαν. Ἀπορρίπτονται. — ΑΜ. ΔΑΛΕΝΤΖΑ. Νὰ μὴ γράφετε ἀπὸ τὴς δύο ὁμοῖες τοῦ χαρτίου. Περι-μένομε ἕνα σταυρολέξον καλόν, ποὺ νὰ ἔχῃ σω-στὲς ὅλες τὴς λέξεις. — ΙΩ. ΜΗΛΙΟΝ. Πει-ραϊά. Ἀπορρίπτονται.

ΤΟ ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 261)

Οἱ ἐρωτῶντες τὸ μαντεῖον, εἴτε ὡς ἀπεσταλμένοι τῶν πόλεων τῆς Ἑλλά-δος, εἴτε ὡς ἰδιῶται, ὤφειλον νὰ προσ-φέρουν δῶρα εἰς τοὺς θεοὺς καὶ νὰ προσευχηθοῦν εἰς αὐτοὺς. Δὲν ἤρχον-το εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ, ὡς εἰς ἄλλα μαντεῖα, ἀλλ' ἔ-γραφον τὰς ἐρωτήσεις αὐτῶν οἱ ἰδιοὶ ἢ διὰ τῶν ἱερέων ἐπὶ μολυβδίνων πλα-κῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδίδοντο εἰς τὴν μάν-τιδα, αὐτὴ δὲ συμβουλευομένη τοὺς Θεοὺς ἐδίδεν τὰς ἀπαντήσεις.

Ὁ νοδὸς τῆς Δωδώνης κατεστράφη τῷ 220 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Αἰτωλοῦ στρατη-γοῦ Δωριμάχου. Μετ' οὗ πολλὰ ἔτη, τῷ 88 π. Χ., ὁ ναδὸς ἐλαφουργαγῆθη ὑπὸ τῶν Θρακῶν, τοὺς ὁποῖους ὁ Μι-θριδάτης ἀπέστειλεν εἰς Ἡπειρον κα-τὰ τοὺς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πολέ-μους αὐτοῦ. Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων καταστροφῶν ὁ ναδὸς ὑπέστη καὶ τρί-την ὑπὸ τοῦ Παύλου Αἰμιλίου, τῷ 168 π. Χ.

Βραδύτερον τὸ μαντεῖον καὶ ὁ να-δὸς ἀνωκοδομήθησαν, ἀλλ' ἔχρησθη πολὺς χρόνος ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἀρ-χαίαν αὐτοῦ φήμην. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 4ου μ. Χ. αἰῶνος ὁ ναδὸς τοῦ μαν-τείου μετετράπη εἰς ἐκκλησίαν, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς πράξεις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς ὁ-ποίας ἀναφέρεται ἡ ἐπισκοπὴ Δωδῶ-νης.

Κ.

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΓΕΡΑΣ. ΦΡΕΝ

ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΥ - ΒΑΣΙΛ. ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΣΤΙΧΟΙ Μ.

T^o di Marcia. *Marciale.*

Για - τι χαίρεται ὁ κό - σμος καὶ χα -
μο - γε - λάειπα - τέ - ρα ; Για - τι λάμπει ὁ λι - ος ἔ - τσι, για - τι φέγ - γει ἔ - τσι ἡ -
μέ - ρα ; Για - τι σ' ἀναυ - τή, παι - δι μου, τὴν ἡ - μέ - ρα τὴν χρυσήν ποῦ τὴ χαί - ρε - σαι καὶ σύ,
Στε - ρε ψε - τὸ μαῦρον δά - κρυ, κλείσα - νε πολ - λές πλη - γές Ἀ - ψη - λώ - σα νε τὰ στάχυα κίενα
γύ - ρω ὅλα τὰ βράχια ἐ - γι - νή - κα - νε ἀνθοβούνια καὶ χυ - σο - πη - γές
Μιαν ἡ - μέ - ρα σ' ἄν ἐ - τού - τη τὴν ὁ - λὸ - φω - τη κι ὡ - ραί — α ξε - δι - πλώ - θη - κε καὶ
μέ - ρα σ' ἄν ἐ - τού - τη τοῦ χυ - τῶ - νε ἡ καμ - πα — νες ποῦ τὴν τρα - γουδοῦνοι
πά - λι ἡ γα - λᾶζια μας σ' ἡ - α ποῦ - χει τοῦ ἡρανοῦ τὸ χρῶ - μα καὶ σκεπάζει τὰ γιο
νέ - οι καὶ ὁ - ξε - λο - γοῦνοι μάν - νες ἔ - γι - νε σ' ἀνθρώπα πα - λι ἡ πατρίδα μας
χῶ - μα ποῦ ἐ - λεύ - θε - ρος πα - τᾶς κι ἔ - τοι με χαρά κι ἐλπί - δα για μιαν ἐνδοξή πα
γὰ - λη δο - ξα - σμέ - νη κι ἰ - σ - χυ - ρή κι ἔ - τοι σ' ἀνθρώπα τὴν ἀντι - χύ - ζης ἔ - τοι πάλι τὴν γνω -
τρί - δα ἡ σ' ἡ - μαί — α κυ - μα - τὶ - ζει μέ - να ΤΑΝ Η Ε - ΠΙ ΤΑΣ —
ρί - ζεις τὴν γνω - ρί — ζεις ἀπ' τὴν κό - ψι τοῦ σπα - θιοῦ τὴν τρομε - Μιαν ἡ ρή »

